

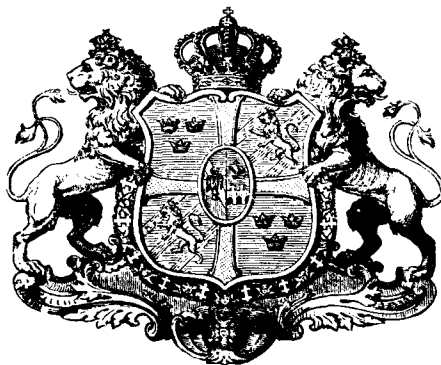
BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

R) VALSTATISTIK. VI.

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

RÖRANDE
RIKSDAGSMANNAVALEN

ÅREN
1882—1884.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE IV.

STOCKHOLM 1885.
KUNGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. R. Valstatistik. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910.

Innehåll: Statistiska centralbyråns underdåniga berättelser rörande Riksdagsmannavalen, Riksdagens andra kammare, Landstingsvalen och Kommunala rösträtten.

Efterföljare:

Riksdagsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1970. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1909/11-1965/1968.

Kommunala valen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1920-1967. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1919-1966.

Landstingsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1913-1919. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1912-1918.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 267-272: Allmänna val (Tab. 274-280).

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

R) VALSTATISTIK. VI.

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

RÖRANDE
RIKSDAGSMANNAVALEN

ÅREN
1882—1884.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE IV.

STOCKHOLM 1885.
KUNGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Innehållsförteckning.

	sid.
Inledning	1.
<i>Riksdagens Första Kammare</i>	2.
<i>Riksdagens Andra Kammare:</i>	
I. Fyllnadsvalen åren 1882—1884	6.
II. Nyvalen år 1884:	
A) Valkretsarne	6.
B) Valberättigade	11.
C) Valsättet	14.
D) I valen deltagande	15.
E) Elektorsvalen	18.
F) Kammarens sammansättning på grund af valen	18.

Tabell-bilagor.

N:o 1. Valen till Första Kammaren åren 1882—1884	23.
» 2. Första Kammarens sammansättning vid lagtima riksdagen år 1885	25.
» 3. Fyllnadsvalen till Andra Kammaren åren 1882—1884	28.
» 4. Valberättigade vid och deltagande i allmänna valen till Andra Kammaren år 1884:	
A. Landsbygden	29.
B. Städerna	33.
» 5. Elektorernes antal och yrken vid 1884 års riksdagsmannaval	35.
» 6. Andra Kammarens sammansättning vid lagtima riksdagen år 1885	37.

Table des matières.

	page.
Introduction	1.
<i>La Première Chambre</i>	2.
<i>La Seconde Chambre:</i>	
I. Élections complémentaires en 1882—1884	6.
II. Élections nouvelles en 1884:	
A) Circonscriptions électorales	6.
B) Nombre des personnes ayant le droit de vote	11.
C) Élection directe ou indirecte	14.
D) Nombre des votants	15.
E) "Électeurs"	18.
F) Résultat des élections	18.

Tableaux annexés.

Nº 1. Élections pour la Première Chambre en 1882—1884 ..	23.
» 2. Les membres de la Première Chambre à la Diète ordinaire en 1885	25.
» 3. Élections complémentaires pour la Seconde Chambre en 1882—1884	28.
» 4. Nombre des personnes ayant le droit de vote et des votants aux élections nouvelles pour la Seconde Chambre en 1884:	
A. Campagne	29.
B. Villes	33.
» 5. Nombre et professions des "électeurs" aux élections indirectes en 1884	35.
» 6. Les membres de la Seconde Chambre à la Diète ordinaire en 1885	37.

Résumé (en Français), voir page suivante (IV).

RÉSUMÉ.

Le Bureau Central de Statistique ayant donné déjà à l'occasion des élections de 1872 (voir: *Bidrag till Sveriges Officiella Statistik*. R. I.) un exposé succinct des lois qui régissent les formes représentatives de la Suède, on a cru pouvoir y renvoyer les lecteurs en se bornant ici à la simple exposition des traits principaux des dernières élections.

Le nombre des membres de la Première Chambre depuis 1867 à 1885 s'est accru de 13 (Tabl. Litt. A); ainsi le nombre actuel est porté à 138 (Tabl. N° 2).

Pendant les années 1882—1884, 76 personnes sont élues représentants de cette Chambre (Tabl. N° 1).

La répartition des membres *selon les professions* présente en 1885 le résultat suivant (Tabl. Litt. B):

Conseillers d'État, Ministres actuels.....	5.
Présidents, Directeurs-généraux.....	8.
Gouverneurs des provinces.....	10.
Juges.....	5.
Autres membres de l'administration civile.....	11.
Militaires.....	9.
Clergé, Professeurs.....	7.
Propriétaires des bien-fonds.....	62.
Paysans.....	7.
Négociants, Banquiers, Fabricants.....	8.
Autres.....	6.
	138.

L'âge des membres forme l'objet du Tabl. Litt. C et leur *domicile* est indiqué dans le Tabl. Litt. D.

La Seconde Chambre se compose en 1885 de 214 membres, dont 145 élus dans les districts de la campagne et 69 élus par les villes (Tabl. N° 6).

La population moyenne des circonscriptions électorales de la campagne était de 26,577 (Tabl. Litt. E) et celle des villes de 10,868.

Le nombre total des personnes ayant le droit de vote était de 291,668, dont 242,798 à la campagne et 48,870 dans les villes (Tabl. N° 4). Ainsi 6·5 % de la population des villes et 6·3 % de celle de la campagne possédaient ce droit. Quant à la campagne, les préfectures de Gotland (9·6 %) et de Sudermannie (3·4 %) présentent de même qu'auparavant les différences les plus marquées (Tabl. Litt. H); en descendant jusqu'aux circonscriptions électorales, on trouve le maximum de 10—11 % et le minimum de 2—3 % (Tabl. Litt. I). Les différences s'expliquent assez bien par les variations dans le morcellement des terres, vu que les chiffres faibles se rapportent tous aux districts où l'agglomération de vastes possessions est la règle. — Quant aux villes le maximum est de 13—14 %, le minimum de 4—5 % (Tabl. Litt. K).

Le nombre des personnes ayant le droit de vote s'est accru depuis 1881 4·5 fois plus vite que la population.

Des circonscriptions électorales de la campagne

16	comptaient.....	au-dessous de 1,000 personnes ayant le droit de vote
51	"	1,000—1,500
31	"	1,500—2,000
32	"	2,000—2,500
11	"	2,500—3,000
4	"	au-dessus de 3,000
145		

De ces circonscriptions, 86 ont fait usage de l'élection directe et 59 de l'élection indirecte. Toutes les villes, aussi celles qui en avaient le choix, ont voté directement.

Tabl. N° 5 donne un aperçu sur le nombre et la profession des *électeurs* ou ceux qui, dans les cas des élections indirectes, sont élus pour nommer les députés.

L'étendue des circonscriptions électorales et le nombre des communes dont elles se composent forment l'objet du Tabl. Litt. F.

Dans un pays tel que la Suède, d'une population éparsée et d'une vie politique relativement peu développée, on trouvera naturel que le nombre des *votants* a été à la règle assez restreint. Dans les élections directes ont pris part 47·4 % des personnes qui en possédaient le droit dans les villes, et 28·4 % de celles à la campagne; dans les élections indirectes (à la campagne) 9·9 % ont exercé leur droit (Tabl. Litt. N et Litt. O).

Des 145 représentants de la campagne, 91 ont été réélus; de ceux des villes, au nombre de 69, 41 ont été réélus.

Une répartition *selon les professions* des membres de la Seconde Chambre présente le résultat que voici (Tabl. Litt. P):

Membres de l'administration civile.....	24.
Militaires.....	6.
Clergé, Professeurs.....	16.
Propriétaires des bien-fonds.....	22.
Paysans.....	93.
Négociants, Fabricants.....	26.
Autres.....	27.
	214.

L'âge des membres forme l'objet du Tabl. Litt. Q.

Des représentants de la campagne 56 élus directement et 51 élus indirectement ont remporté la majorité absolue; de ceux des villes 58 ont atteint cette majorité (Tabl. Litt. R et Litt. S).

23 élections, dont 18 à la campagne et 5 dans les villes, ont fait l'objet d'un appel; 4 ont dû être annulées à cause d'infractions contre les formes.

Maintenant comme auparavant les données attestent l'absence des abus et des dépravations de toute sorte accompagnant souvent les élections à l'étranger.

TILL KONUNGEN.

Då Statistiska Centralbyrån nu går att i underdånighet afgifva föreskrifven redogörelse för riksdagsmannavalen åren 1882—1884, torde en återblick på det arbete, som å sagda område förut nedlagts, vara både befogad och nödig.

De första valen efter antagandet af nu gällande riksdagsordning, verkställda under senare hälften af år 1866, blefvo föremål för en statistisk utredning, som offentliggjordes i det år 1868 utgifna 18:e häftet af Statistisk Tidskrift. Men de svårigheter, som mött vid materialets insamlande, och de icke obetydliga luckor, som oaktadt all nedlagd möda uppstått, uppmuntrade icke till ett förnyande vid 1869 års val af detta första försök. Då likvisst vigten och nödvändigheten af en dylik statistisk redogörelse för de politiska valen ej kunde förnekas, utan snarare framstod allt klarare vid hvarje ny valperiod, återupptogs frågan omedelbart före 1872 års val och Kungl. Maj:t anbefalde, under den 12 Juli sistnämnda år, att de för dylika redogörelser utarbetande af Statistiska Centralbyrån nödiga primäruppgifter skulle allt framgent vid hvarje ny valperiod insamlas enligt formulär, som af Chefen för Civildepartementet fastställdes.

Så blef det möjligt att i kretsen af »Bidrag till Sveriges officiella Statistik» införa en ny serie: R) *Valstatistik*, i hvilken

hittills redogörelser lemnats för valen 1872, 1875, 1876—1878 och 1879—1881.

I formulären har sedan Statistiska Centralbyrån afgaf sistnämnda berättelse ingen förändring skett; utdelning deraf till vederbörande myndigheter har på sedvanligt sätt egt rum, samt idigt med spridandet af den jemlikt nådig instruktion »till ledning vid val till Riksdagens Andra Kammare» af Statistiska Centralbyrån utarbetade uppgift å folkmängden inom hvarje kommun, härad, tingslag, domsaga och stad vid utgången af år 1883.

Ett och annat föreskrifvet omval har denna gång utgjort det väsendtligaste hindret för denna redogörelses tidiga avslutande. Det är eljest för Statistiska Centralbyrån en kär pligt att vitsorda, hurusom de föreskrifna primäruppgifterna denna gång icke allenast aflemnats långt snabbare än förr, utan ock varit af den beskaffenhet, att de äfven vid noggrann granskning i allmänhet gifvit jemförelsevis föga anledning till anmärkningar. Ovanan att ifylla ett formulär, om än så tydligt uppställt, är dock på vissa håll ännu så stor, att en del skriftvexling rörande förbiseenden, origtigheter och felande uppgifter rätt ofta varit af behovet påkallad. För att gifva en antydning om vidden af det arbete, som härå måst nedläggas, tillåter sig

Centralbyrån meddela, att ehuruval, såsom ofvan sades, nu senast insända primäruppgifter ur formel synpunkt voro ovanligt tillfredsställande, likvisst 161 skrivelser i ämnet utgått, hvaraf 144 till kommunalstämmo-ordförande. Anmärkas bör härvid att till Kronobergs, Blekinge och Örebro län ej behöft ställas någon enda och till hvartdera af Kristianstads, Vermlands, Vestmanlands, Kopparbergs och Westernorrlands län alle-

nast en dylik skrifvelse; hvaremot till Skaraborgs län utgått 31, till Elfsborgs 30, till Malmöhus 20 och till Hallands 10; och det är härvid ingalunda uteslutande de administrativa oregelbundenheterna som föranlett förfrågningarna, ehuruval de missförhållanden, som af dessa oregelbundenheter vållas, jemväl denna gång framträdtt ganska tydligt.

Riksdagens Första Kammare.

(Tabb. Nr: 1 o. 2.)

Den treårsperiod, som för utarbetandet af den svenska valstatistiken iakttagits, har naturligtvis betingats af nyvalen till Riksdagens Andra Kammare. Denna gång sammanfaller likväl avslutandet af en valperiod för nyssnämnde Kammare med utgången af mandaten för ett betydligare antal af Första Kammarens ledamöter, hvadan ock framställningen af de val, genom hvilka Första Kammaren kompletterats, är egnad att tilldraga sig större uppmärksamhet än vanligt.

I Första Kammarens *ledamotsantal* (jfr tab. Litt. A.) hafva under de tre år, denna berättelse omfattar, följande förändrin-

gar egt rum: *ökning* på grund af folkmängdstillväxt inträdde för Gefleborgs län från och med 1883 års riksdag och för Stockholms stad under samma riksdags lopp; *minskning* på grund af folkmängdens nedgående befanns år 1884 nödig för Östergötlands län och utfördes vid valen under samma års höst, då två mandat utgingo, men blott ett nyval egde rum. Antalet af Första Kammarens ledamöter, som vid förra berättelsens afgifvande steg till 137, utgör således numera 138.

Jemför man ur denna synpunkt ställningen vid ingången af den tredje valperioden för denna Kammare med förhållandet

Tab. Litt. A. Antalet ledamöter i Första Kammaren för de särskilda valkretsarna under riksdagarna 1867—1885.

	1867.	1868.	1869.	1870.	1871		1872.	1873.	1874.	1875.	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
					Lagt.	Urt.														
Stockholms stad	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6
Stockholms län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Uppsala län	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Södermanlands län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Östergötlands län (utom Norrköping) } Norrköpings stad	8	8	8	8	8	8	8	8	8	7	7	7	7	8	8	8	8	8	8	7
Jönköpings län	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Kronobergs län	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Kalmar läns norra del	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kalmar läns södra del	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Gotlands län	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blekinge län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Kristianstads län	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Malmöhus län (utom Malmö) } Malmö stad	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Hallands län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Göteborgs o. Bohus län (ut. Göteborg) } Göteborgs stad	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
Elfsborgs län	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Skaraborgs län	7	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Vermlands län	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	9	8	8	8	8
Örebro län	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
Vestmanlands län	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Kopparbergs län	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Gefleborgs län	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6
Vesternorrlands län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5
Jemtlands län	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Vesterbottens län	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Norrbottens län	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Summa	125	127	127	126	126	126	126	128	128	129	131	132	133	136	136	137	137	139	139	138

Anm. Förändringar i valkretsarnes representantantal angifvas genom feta siffror.

år 1867, så befinnes det att hela antalet ledamöter under sagda tid ökats med 13. Af dessa komma på landstingsområden 8 (1 för hvardera af Skaraborgs, Örebro, Vestmanlands, Kopparbergs, Vesternorrlands, Vesterbottens och Norrbottens län samt 2 för Gefleborgs, hvaremot antalet af Östergötlands läns representanter efter fränskiljandet af Norrköpings stad minskats med 1) samt 5 för de icke i landsting deltagande städerna (Stockholm 2; Göteborg, Malmö och Norrköping 1 hvardera). Dessa städers representanter, som vid den första riksdagen efter införandet af nu gällande riksdagsordning endast utgjorde 5, eller jemt 4 procent af Kammarens hela ledamottal, äro nu till antalet dubbelt fler (= något öfver 7 procent). Jemte denna starka tillväxt i de egentliga stadsrepresentanternas antal, torde såsom ett karakteristiskt drag för utvecklingen under de förflutna 18 åren böra framhållas, hurusom ökningen bland de af landsting valde ledamöterna hufvudsakligen faller på de norrländska länen. — Öfver hufvud räknades år 1867 i Första Kammaren en representant för hvarje 33,285 af rikets folkmängd (inom landstingsområde särskildt 1: 33,181; i de fristående städerna 1: 35,780); nu är förhållandet 1: 33,359 (inom landstingsområde 1: 33,265; i de fristående städerna 1: 34,561).

Såsom af senast afgifna berättelse framgick, hade från år 1867 och intill 1882 års riksdag afgått från platser i Första Kammaren 250 personer, hvaraf

142 genom afsägelse,
24 genom döden och
84 efter utgången mandat.

Under de följande tre åren hafva ytterligare 49 afgått, nemligen:

	genom afsägelse.	genom döden.	efter utgången valperiod.	på grund af valkretsens minskade folkmängd.
fr. o. m. 1882 års till 1883 års riksdag	8	3	1	—
” 1883 ” ” 1884 ” ”	9	3	2	—
” 1884 ” ” 1885 ” ”	5	4	13	1
Summa	22	10	16	1
Läggas här till ofvannämnde.....	142	24	84	—
Summa	164	34	100	1

så befinnes det, att af de 299 personer, som intill början af 1885 års riksdag lemnat sina platser i Första Kammaren, hafva

54·8 procent afsagt sig ledamotskap,
11·4 ” afidit, och
33·8 ” efter slutad nioårsperiod ej blifvit återvalda;
hvilka proportioner temligen nära öfverensstämma med de i senast offentliggjorda valstatistik beräknade (58, 10 och 32 procent).

Redan i förra häftet af valstatistiken anmärkte Statistiska Centralbyrån att de före mandatens utgång inträffade dödsfallen och afsägelserna nödvändigtvis måste medföra den verkan, att den faktiska *medellängden af ett mandats varaktighet* icke oväsentligt komme att understiga den i grundlagen normerade tiden af 9 år, och det beräknades då, att öfverhufvud enhvar af de 200 personer, hvilka under åren 1866—1873 invalts i Första Kammaren, fått tjänstgöra allenast i 6½ år. Till nyssnämnda siffror kunna nu ytterligare fogas nyvalen 1874—1876, till antalet 94. Af de under sistnämnda tre år valde hafva fungerat:

i 1 års tid.....	4 ledamöter,
2 ” ”	9 ”
3 ” ”	6 ”
4 ” ”	9 ”
5 ” ”	8 ”
6 ” ”	4 ”
7 ” ”	4 ”
8 ” ”	5 ”
9 ” ”	45 ”

hvilket gifver för alla samfaldt 613 år och för hvardera 6½ år; således utvisande en fullkomlig öfverensstämmelse med senast beräknade siffror.

Af samtliga under åren 1866—1876 i Första Kammaren invalde hafva tjänstgjort:

i 1 års tid	17 ledamöter eller	5·8 % af hela antalet,
2 ” ”	22 ” ”	7·5 ” ”
3 ” ”	19 ” ”	6·5 ” ”
4 ” ”	31 ” ”	10·6 ” ”
5 ” ”	16 ” ”	5·4 ” ”
6 ” ”	18 ” ”	6·1 ” ”
7 ” ”	16 ” ”	5·4 ” ”
8 ” ”	22 ” ”	7·5 ” ”
9 ” ”	133 ” ”	45·2 ” ”
294		100·0 %

För nyvalen till Första Kammaren 1882—1884 redovisas i tab. N:o 1. De utgjorde:

år 1882.....	18
” 1883.....	19
” 1884 före riksdagen	3
” ” på hösten	36
således i allt 76	

Anledningarne till dessa nyval voro:

	Dödsfall.	Afsägelse.	Utgången valperiod.	Valkretsens ökade folkmängd.
1882	3	10	4	1
1883	3	10	5	1
1884 före riksdagen	3	—	—	—
” på hösten	1	5	30	—
Summa	10	25	39	2

I öfrigt torde rörande dessa val böra antecknas, att de inneburit:

	1882.	1883.	1884 före riksdagen.	1884 under hösten.	S.a.
Omval efter slutad valperiod.....	3	3	—	17	23
” ” afsägelse före mandatets utgång	1	1	—	—	2
Inval för ny valkrets.....	—	—	—	3	3
Äldre ledamotskap i öfrigt af Första Kammaren	1	1	—	—	2
Omedelbar öfverflyttning från Andra Kammaren	—	—	—	4	4
Äldre ledamotskap i öfrigt af Andra Kamraren	10	2	—	2	14
Inval af person, som bevisat ständsriksdag	—	—	1	—	1
Inval af person, som i egenskap af statsråd förut deltagit i riksdagsförhandlingar	—	1	—	1	2
Inval af person, som förut ej deltagit i riksdagsförhandlingar	3	11	2	9	25
Summa	18	19	3	36	76

Ett af de år 1884 verkställda valen, nemligen det för Verm-lands län, *öfverklagades* hos Eders Kungl. Maj:t, men blef fastställt.

I tab. N:o 2 redogöres för *Första Kammarens sammansättning* vid 1885 års riksdag, under angifvande derjemte af senaste *valår* och *valdag* för hvarje ledamot, liksom ock af det *antal riksdagar* han i Första Kammaren bevisat. Fördelningen ur förstnämnda synpunkt visar följande resultat:

Valår.	Hela antalet valde.	Nu kvarstående.
1876.....	16	8
1877.....	22	10
1878.....	20	11
1879.....	20	14
1880.....	14	11
1881.....	17	12
1882.....	18	15
1883.....	19	19
1884.....	39	38
Summa	185	138

Med hänsyn till *valdagen* är det själfklart, att tiden för landstingens ordinarie sammanträden: senare hälften af September eller undantagsvis första dagarne af Oktober, också angiver begynnelse- och slutpunkten för nära nog samtliga ledamöternas funktionstid. Några undantag finnas dock. Bland de åren 1880, 1881, 1882 och 1884 valde hafva under hvardera året utsetts 1 i Januari månad omedelbart *före* riksdags början och äro således desse, enligt riksdagsordningens § 8, likstälde med dem som utsetts å vanlig tid näst föregående år. Förutom desse 4 (1 för Norrköpings stad, 1 för Vesternorrlands, 1 för Elfsborgs och 1 för Hallands län) äro blott 6 (nemligen 1 för Stockholms stad, 1 för Stockholms län och 1 för Östergötlands län, 1 för Kalmar läns södra landstingsområde, 1 för Malmö stad och 1 för Jemtlands län) valde å annan tid af året än den för dessa val normala.

I fråga slutligen om den vana vid allmänna ärendens behandling, Första Kammarens nuvarande ledamöter genom förutgående *bevisande af riksdagsförhandlingar* må kunna hafva förvärfvat, bör till en början meddelas följande öfversigt:

Antal i Första Kammaren bevisade lagtima riksdagar.	Af antal ledamöter.	Af representanter för n. v. valkrets.
18.....	11	8
17.....	2	2
16.....	3	2
15.....	5	4

Antal i Första Kammaren bevisade lagtima riksdagar.	Af antal ledamöter.	Af representanter för n. v. valkrets.
14.....	2	1
13.....	3	3
12.....	3	3
11.....	2	2
10.....	2	2
9.....	12	12
8.....	4	5
7.....	11	11
6.....	10	11
5.....	14	15
4.....	3	3
3.....	7	7
2.....	14	14
1.....	14	14
Ingen.....	16	19
	138	138

Af den första uppsättningen från år 1867 finnas numera inom Första Kammaren endast 17 kvar. 3 af desse hafva under tiden bytt om valkrets, 6 hafva under längre eller kortare tid upphört med sin riksdagsmannaverksamhet, åtminstone inom denna Kammare, och allenast 8 kvarstå ännu alltjemt såsom representanter för de valkretsar, som ursprungligen valde dem, och dem de oafbrutet, nu på 19:e året, representera. Icke mindre än 43 af Kammarens ledamöter deltog redan i ständsriksdagarne, deraf 37 i egenskap af ledamöter af Ridderskapet och Adeln, 2 af Preste-, 3 af Borgare- och 1 af Bondeståndet. 7 af desse 43 hafva sedermera under längre eller kortare tid varit ledamöter af riksdagens Andra Kammare, hvilket i öfrigt är fallet med i allt 26 af Första Kammarens nuvarande ledamöter.

De svårigheter, som alltid mött vid försök att fördela Första Kammarens ledamöter efter *embete eller yrke*, kvarstå ännu olösta och lära städse så göra. Man har dock ej ansett sig böra uraktlåta att fullfölja de försök, som i denna rigtning förut framlagts och som fördenskull, vederbörligen tillökade, framställas i följande tab. Litt. B. Såsom den vid sagda yrkesfördelning strängt genomförda grundsatsen kan angifvas, att innehafvande ordinarie embete eller faktiskt utöfvadt yrke i främsta rummet, och understundom i strid mot öffig titulatur, fått vara det bestämmande. Sålunda upptages t. ex. ett f. d. statsråd, men numera president, under sistnämnde rubrik, liksom ock en titulerad »brukspatron», som i själfva verket är fabriksidkare, hänföres till sistnämnda yrkesgrupp. Till gods- och

Tab. Litt. B.

Yrkesfördelning för Första Kammarens ledamöter.

Summa.	Öfrige.	Handlande, Bankier, Fabrikidare.	Bränslegare, Bränsleförvaltare.	Hemmansegare, Landbrukare.	Godesegare.	Läkare.	Professorer och Lärare.	Biskopar och Kyrkoherdar.	Kompani- officerare.	Regementsofficerare.	Generals- personer.	Andra civila embetsmän.	Landskaps- styrelsemedlemmar.	Öfver- och Underdomare.	Öfversittare och Lands- höfdingar.	Presidenter och General- direktörer.	Justitieombuds- män och Justitieråd.	Statsministrar och Statråd.	Riksdagen år
125	1	6	19	—	40	2	4	4	2	6	2	1	2	7	14	7	2	6	1867
128	6	8	18	—	42	—	4	1	2	4	3	4	1	7	13	11	2	2	1873
131	6	16	25	7	34	—	3	3	4	2	4	1	1	4	8	5	2	6	1876
136	5	14	22	8	45	—	3	4	1	3	3	4	—	5	6	6	2	5	1879
137	6	11	21	8	44	—	3	3	1	4	4	5	—	7	10	5	2	3	1882
138	6	8	20	7	42	—	4	3	2	3	4	11	—	3	10	8	2	5	1885

bruksegaregrupperna äro endast hänfödda sådana hithörande personer, hvilka ej åt annat yrke egna stadigvarande verksamhet; således t. ex. icke en godsegande landshöfding eller ett bruksegande statsråd. I öfrigt är det självklart att grupperingen i mångt fall måst blifva något godtycklig, då mången bruksegare med lika stort skäl skulle kunnat upptagas bland godsegarne, och tvärtom, samt i allmänhet för ett icke ringa antal af Kammarens ledamöter angifvits dubbla yrken eller titlar.

En blick på den efter dessa grunder uppgjorda tabellen visar för öfrigt följande för Första Kammarens nuvarande sammansättning betecknande drag. Gruppen af embetsmän af alla slag har icke obetydligt ökat; nu senast från 47 till 55. Med hänsyn till den absoluta siffran står den således nu ganska nära förhållandet vid 1867 års riksdag. Vexlingarne under mellantiden angifves af följande siffror:

	Absoluta antalet embetsmän.	Relativa antalet.
1867	57	45.6 %
1873	54	42.2 "
1876	43	32.8 "
1879	42	30.9 "
1882	47	34.3 "
1885	55	39.9 "

Å andra sidan visar sig en ringa minskning i antalet af såväl jordbrukets och bergshandteringens som ock de borgerliga yrkenas representanter. De förstnämnda båda grupperna utgöra nu jemt hälften af Kammarens ledamöter och dessutom måste ihågkommas att ett icke ringa antal af embetsmannagrupperns medlemmar, i egenskap af godsegare derjemte, äro med starka band fästa jemväl vid jordbruksintresset. Anmärkningsvärdt ringa är deremot antalet af de borgerliga näringarnes representanter, helst om man besinnar att, derest Sverige, i likhet med åtskilliga andra stater med tvåkammerssystem, egde att uppvisa tillförlitliga förteckningar öfver de till Första Kammaran valbare, det otvifvelaktigt af dessa listor skulle framgå, huru som det vida öfvervägande flertalet af de valbare tillhöra just ifrågakvarande samhällsklass.

I öfrigt torde det i fråga om denna yrkesfördelning förtjena anföras, att bland Kammarens ledamöter hafva 15 förut beklädt statsrådsembete, hvarjemte 8 innehafva af riksdagen lemnade förtroendeuppdrag, deraf 4 såsom Fullmäktige i Riksbanken, 3 såsom Fullmäktige i Riksgäldskontoret och 1 såsom Justitieombudsman.

De uppgifter, som lemnats rörande ledamöternas *ålder* hafva sammanställts i följande *tab. Litt. C*, hvilken också gifver tillfälle att anställa jemförelser med föregående treårsperioder. Årets siffror utvisa minskning inom gruppen 36—40 år, samt i de båda högsta 10-årsgrupperna, hvaremot särskildt gruppen 40—50 år erhållit en anseelig tillväxt. Den nästan oafbrutna stegring i Kammarledamöternas medelålder, som i föregående berättelser anmärkts, är nu i någon mån bruten, i det att sagda siffra numera nedgått från 57.83 till 56.91 år. Kammarens äldste ledamot är född år 1810, den yngste år 1844.

Till fullföljande af de öfversigter, som förut lemnats öfver ledamöternas *hemort*, meddelas här nedan *tab. Litt. D.*, utarbetad med ledning af de upplysningar som lemnas, dels i insända primäruppgifter, dels ock i den genom riksdagens kansli offentliggjorda officiella förteckningen. — En mindre ökning af de

Tab. Litt. C. Åldersfördelning af Första Kammarens ledamöter.

Åldersår.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	Åldersår.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.
79—80...	—	1	—	—	—	54—55...	6	4	4	6	4
78—79...	1	—	—	—	—	53—54...	8	3	10	3	12
77—78...	—	—	1	—	—	52—53...	6	4	6	—	1
76—77...	1	—	—	1	—	51—52...	7	5	7	4	6
75—76...	—	—	—	—	—	50—51...	5	8	3	8	7
74—75...	—	1	—	—	1	49—50...	2	6	1	1	5
73—74...	1	—	1	—	3	48—49...	4	5	5	7	4
72—73...	—	—	—	3	3	47—48...	3	6	6	4	4
71—72...	1	—	—	1	—	46—47...	7	—	1	3	1
70—71...	3	1	—	3	—	45—46...	2	2	6	2	3
69—70...	—	1	3	4	—	44—45...	6	3	1	1	1
68—69...	1	—	1	—	5	43—44...	—	2	3	—	3
67—68...	3	1	4	3	3	42—43...	1	4	3	2	4
66—67...	5	2	4	3	5	41—42...	3	1	1	—	3
65—66...	2	3	2	12	8	40—41...	1	—	—	1	3
64—65...	2	4	6	3	8	39—40...	—	2	2	3	—
63—64...	3	2	2	6	3	38—39...	1	—	1	1	—
62—63...	2	3	14	9	3	37—38...	—	—	1	—	—
61—62...	4	6	5	9	7	36—37...	—	2	—	—	—
60—61...	5	4	4	3	4	35—36...	1	4	4	4	—
59—60...	7	12	13	4	8	40—50...	29	29	27	21	31
58—59...	6	7	7	7	5	50—60...	64	69	58	52	54
57—58...	5	7	3	3	5	60—70...	27	26	45	52	46
56—57...	9	10	2	10	4	70—80...	7	3	2	8	7
55—56...	5	9	3	7	2	Summa	128	131	136	137	138

Tab. Litt. D. Fördelning af 1885 års Första Kammaras ledamöter efter bostad.

Valkrets.	B o s a t t e			Hela antalet ledamöter.
	i valkretsen.	i Stockholm.	i öfriga riket.	
Stockholms stad	6	6	—	6
Stockholms län	3	1	—	4
Uppsala län	3	—	—	3
Södermanlands län	4	—	—	4
Östergötlands län (ut. Norrköping)	7	—	—	7
Norrköpings stad	—	—	1	1
Jönköpings län	4	2	—	6
Kronobergs län	2	2	1	5
Kalmar läns norra del	1	2	—	3
Kalmar läns södra del	2	1	1	4
Gotlands län	—	1	—	1
Blekinge län	2	1	1	4
Kristianstads län	5	1	1	7
Malmöhus län (utom Malmö)	9	1	—	10
Malmö stad	—	1	—	1
Hallands län	4	—	—	4
Göteborgs o. Bohuslän (ut. Göteborg)	1	2	3	6
Göteborgs stad	1	1	—	2
Älfsborgs län	2	1	6	9
Skaraborgs län	8	—	—	8
Vermlands län	7	1	—	8
Örebro län	5	1	—	6
Vestmanlands län	2	2	—	4
Kopparbergs län	5	1	—	6
Gefleborgs län	1	4	1	6
Vesternorrlands län	3	1	1	5
Jemtlands län	—	1	1	2
Vesterbottens län	2	1	—	3
Norrbottnens län	2	1	—	3
Summa	91	36	17	138

i hufvudstaden bosatte representanternas antal är egentligen det enda drag, hvarigenom denna tabell skiljer sig från den senast lemnade. Anmärkningsvärdt stort är fortfarande antalet af de utom valkretsen uppsökte representanterna för de småländska och norrländska länen, liksom ock för Göteborgs och Bohus samt Elfsborgs län. Deremot hafva Stockholms stad och Uppsala, Södermanlands, Hallands och Skaraborgs län samt Öster-

götlands landstingsområde hemtat samtliga sina representanter ur den egna valkretsen.

I öfrigt anser sig Statistiska Centralbyrån allenast böra ånyo fästa uppmärksamheten dervid, att en fördelning ur ifrågasvarande synpunkt erbjuder rätt stora svårigheter och svårigen på alla punkter kan blifva fullt exakt.

Riksdagens Andra Kammare.

(Tabb. N:ris 3—6.)

I. Fyllnadsvalen åren 1882—1884.

(Tab. N:o 3.)

Af de 206 ledamöter, den nyvalda Andra Kammaren räknade vid öppnandet af 1882 års riksdag, afgingo före utgången af 1884 års riksdag 21, deraf 4 genom döden och 17 genom afsägelse. För de *fyllnadsval*, som af sådan anledning måst tid efter annan företagas, redogöres i *tab. N:o 3*.

Det framgår af sagda tabell, att 4 af nämnda val egde rum redan år 1882 och de öfriga år 1883, samt att 13

afsågo utseendet af representanter för landsbygden, 8 för städerna.

De ofullständigheter, som vidlåda en del af de i tabellen sammanställda uppgifterna, och hvilka efter så lång tids förlopp icke alltid stått att afhjelpa, torde göra materialets bearbetning i öfrigt mindre lämpligt, äfven om icke redan dess knapphet förbjöde dragandet af alla slutsatser.

II. Nyvalen år 1884.

(Tabb. N:ris 4—6.)

A) Valkretsarne.

(Tab. N:o 4.)

Under loppet af senast afslutade valperiod har utvecklingsgången af Sveriges befolkningsförhållanden i det stora hela varit sådan, att landsbygdens folkmängd i någon mån aftagit, hvar emot städernas erhållit en rätt betydlig tillväxt. Jemför man med hvarandra de folkmängdssiffror, som legat till grund för 1881 och 1884 års val, finner man, att landsbygdens nuvarande siffra med 19,519 understiger den tre år förut konstaterade, medan å andra sidan städernas folkmängd ökats med 57,446. I procent uttryckt har landsbygdens folkminskning 1880—1883 utgjort 0.5 procent, men städernas folkökning 8.3 procent. Absolut folkminskning har under sistnämnda period egt rum allenast i 3 stadsvalkretsar, nemligen Visby, Karlstad—Filipstad samt Kristinehamn—Lindesberg—Askersund—Nora, men deremot i icke mindre än 91 af de 142 landsbygdsvalkretsar, som förefunnos år 1881; således i nära nog $\frac{2}{3}$ af hela antalet, hvaribland *samtliga* valkretsarne af Kronobergs, Gotlands, Kristianstads, Elfsborgs, Skaraborgs och Vermlands län.

Naturligtvis har detta förhållande ej kunnat undgå att utöfva inverkan på åtskilliga förhållanden, som ega samband med *valkretsindelningen* och *representant-antalet*. Å ena sidan har den i riksdagsordningen föreskrifna delningen af domsaga i valkretsar vid högre folkmängd än 40,000 endast undantagsvis

varit af inträdda förhållanden påkallad; å den andra sidan har stadsrepresentanternas antal icke obetydligt ökats.

Förhållandet manar tydligen till en närmare undersökning, hvarvid då början må göras med *landsbygdens valkretsar*. Ökningen i dessas antal eger, såsom bekant, rum på endera af följande båda vägar: antingen genom den nyssnämnda, i grundlagen föreskrifna tuklyfningen af domsaga, eller i rent administrativ väg genom en domsagas omreglering och delning i två eller flere nya domsagor.

Den förstnämnda utvägen är tydligen af mera osäker art och kan medföra rätt egendomliga följder under tider sådana som de nuvarande, då landsbygdens folkmängd flerstades visar sig stadd i tillbakagång. Den höjning i en domsagas folkmängds-siffra, som vid en viss tidpunkt konstaterats och som lagligen medfört en indelning i tvenne valkretsar, kan nemligen vara, och *har* i sjelfva verket i flere fall visat sig vara så obetydlig och tillfällig, att en ny valperiod fått bevittna en återgång till det gamla. Sålunda har Torna—Bara domsaga, som vid den ursprungliga valkretsindelningen (genom Kungl. Kungörelsen den 4 Juli 1866) delades i tu, vid 1869 års val måst återgå till att bilda *en* valkrets, men har ånyo från och med 1872 års val varit delad i tvenne; för Vätile, Ale och Kullings härads domsaga föreskrefs år 1878 en delning i två valkretsar, hvilken dock redan vid nästföljande valperiod, på grund af inträdd folkminskning, måste upphävas och sedermera ej behöft förnyas.

Det andra sättet för ökning af landsbygdsvalkretsarnes antal: domsagors omreglering, har under de senare åren, från och med år 1878, i flere fall funnit användning. Så ökades vid sistnämnda års val Norrbottens läns representanters antal från 3 till 4, och vid 1881 års val Södermanlands från 2 till 3 och Jemtlands från 3 till 4. Och vid de senast förrättade valen inträdde en liknande tillväxt för Vesternorrlands län genom omreglering af Södra Ångermanlands domsaga, som förut delad i 2 valkretsar, nu delades i 3 sjelfständiga domsagor: Ångermanlands vestra, mellersta och södra (jmf. Kgl. Br. d. 30 April 1881).

En öfversigt af de förändringar, som ur ofvan angifna synpunkter egt rum alltför den nya riksdagsordningens införande, torde icke finnas olämplig:

År.	Valkretsarnes antal.	I landsbygdsvalkretsarnes antal inträdd			
		ökning	genom domsagas delning i valkretsar.	genom utbrytning af ny domsaga.	minskning
1866.....	135	—	—	—	—
1869.....	136	2 ¹⁾	—	1 ⁶⁾	—
1872.....	138	3 ²⁾	—	—	1 ⁷⁾
1875.....	138	—	—	—	—
1878.....	140	1 ³⁾	1 ⁶⁾	—	—
1881.....	142	1 ⁴⁾	2 ⁶⁾	1 ⁶⁾	—
1884.....	145	2 ⁵⁾	1 ⁶⁾	—	—

- Anm. 1) Luggude härads domsaga och Jemtlands norra domsaga.
 2) Uppsala läns norra, Torna—Bara, och Norrbottens läns södra domsaga.
 3) Vätö—Ale—Kullings domsaga.
 4) Norra Ångermanlands domsaga.
 5) Säfvedals—Askims—Hisingss samt Södra Helsinglands domsaga.
 6) Se texten häröfvan.
 7) Säfvedals domsaga sammanslagen med Askims—Hisingss.

Landsbygdens valkretsar äro således vid ingången af nu löpande valperiod 145 till antalet, eller 10 mer än det ursprungliga antalet; de hafva således erhållit en ökning af 7.4 procent. Då landsbygdens folkmängd samtidigt tillväxt med allenast 6.6 procent, visar sig att ökningen i valkretsarnes eller representanternas antal icke allenast hållit jemna steg med folkökningen, utan till och med gått något fortare, och är anledningen dertill naturligtvis att söka hufvudsakligen i valkretsantalets nyssnämnda ökning på administrativ väg.

Fördelas landsbygdens hela folkmängd på nyssnämnda 145 valkretsar, så finner man, att öfverhufvud på hvarje dylik tområde räknas en befolkning af 26,577 personer. De ur sagda synpunkt framträdande ganska skarpa skiljaktigheterna mellan de särskilda landsdelarne, äfvensom de växlingar, som i detta hänseende kunnat iakttagas från en valperiod till en annan, äro föremål för följande tabellariska öfversigt i *tab. Litt. E*.

Af denna öfversigt framgår, att Jemtlands och Norrbottens län, med resp. 21,115 och 21,733 personers folkmängd på hvarje valkrets, äro fördelaktigast ställda, hvaremot Kopparbergs län med 30,271, Kristianstads med 30,557 och Skaraborgs med 33,722 bilda yttersta leden å motsatta sidan. I detta hänseende har således ingen förändring inträdd sedan sist berättelse härom afgafs. Tolf af länen stå *öfver*, tolf *under* det för riket beräknade medeltalet.

I dessa medeltal för länen försvinna dock de för särskilda valkretsar egendomliga olikheterna alltför mycket; det blir därför nödigt att betrakta dem mera i detalj. En sammanställning

Tab. Litt. E. Medeltal invånare i landsbygdens valkretsar, länsvis.

Län.	1884.	1881.	1878.	1875.	1872.	1869.	1866.
Stockholms län	27,673	27,652	26,523	25,420	25,001	24,778	24,435
Uppsala län	23,157	23,200	22,855	22,215	21,902	28,656	28,275
Södermanlands län	26,098	26,072	31,940	31,055	30,834	30,610	29,997
Östergötlands län	27,463	27,990	28,367	27,833	27,422	27,561	27,227
Jönköpings län	29,008	29,313	29,082	28,401	27,624	28,535	28,454
Kronobergs län	27,024	27,467	27,258	26,617	25,903	26,647	26,515
Kalmar län	26,952	27,454	27,245	27,013	26,846	27,112	26,807
Gotlands län	23,197	23,873	24,060	24,092	24,005	23,895	23,561
Blekinge län	27,551	27,794	27,085	26,690	25,895	25,761	25,497
Kristianstads län	30,557	31,069	31,169	30,875	30,267	30,425	30,375
Malmöhus län	23,658	24,114	24,104	23,650	23,282	25,504	25,269
Hallands län	23,749	24,023	24,058	23,631	23,238	23,380	23,180
Göteborgs och Bohus län	25,098	28,841	28,402	27,985	27,736	23,870	25,353
Elfsborgs län	26,617	27,261	24,906	27,125	26,754	26,985	26,683
Skaraborgs län	33,722	34,300	34,294	33,550	33,034	32,857	31,987
Värmlands län	27,204	28,074	28,242	28,160	27,782	28,077	27,739
Örebro län	27,260	27,622	27,634	27,101	25,975	25,607	24,965
Vestmanlands län	27,688	27,667	27,451	26,305	25,134	24,583	23,787
Kopparbergs län	30,271	30,152	30,178	29,336	28,170	28,129	27,924
Gefleborgs län	25,324	29,514	28,053	26,771	25,498	25,053	24,932
Vesternorrlands län	23,234	25,785	29,013	27,007	25,816	24,370	23,770
Jemtlands län	21,115	20,192	25,353	24,252	23,210	22,780	33,131
Vesterbottens län	26,644	25,685	24,505	24,353	23,580	22,851	22,740
Norrbottens län	21,733	21,066	20,169	24,196	23,232	33,816	33,383
Medeltal för landsbygden	26,577	27,276	27,358	27,111	26,488	26,549	26,794

med siffrorna från föregående valperioder är äfven här lärorik, och bifogas fördensull härnedan:

Af landsbygdens samtliga valkretsar egde

	år 1884.	1881.	1878.	1875.	1872.	1869.	1866.
öfver 40,000 inv.	—	—	1	1	1	1	1
35—40,000 "	18	21	17	17	11	15	12
30—35,000 "	29	29	30	28	28	29	27
25—30,000 "	32	36	38	33	33	32	34
20—25,000 "	47	40	39	44	47	41	40
15—20,000 "	15	13	13	12	15	14	18
under 15,000 "	4	3	2	3	3	4	3
Summa valkretsar	145	142	140	138	138	136	135

Största folkmängden eger för närvarande Nedan—Siljans domsaga (39,689); dernäst följer Lifgedingets domsaga med 39,359 inv. Minsta folkmängden åter, under 15,000, egde följande valkretsar: Himle härads (14,490), Vestra och Östra Hisingss tingslags (14,486), Redvägs härads (11,891) och, minst af alla, Villättinge härads (11,832). Minimifolkmängden inom en valkrets förhåller sig således till maximifolkmängden som 1:3.3.

I afseende på växlingarne i folkrikhet inom de särskilda länen valkretsar torde i öfrigt få hänvisas till *tab. No 4 A*.

Folkmängdssiffran är emellertid endast en af de faktorer, som böra tagas i betraktande i fråga om valkretsindelningen. En annan faktor, hvars vikt och betydelse, särskildt i ett land sådant som Sverige, svårigen kan förnekas, är *ytinnehållet*, samt *dess fördelning* på ett större eller mindre antal af kommuner.

Och i fråga om de sistnämnda framträder jemväl deras splittring i två eller flere till skilda valkretsar hörande kommundelar såsom en synnerligen beaktansvärd omständighet.

Visserligen hafva i senaste årgångar af valstatistiken hithörande beräkningar och översigter offentliggjorts, men de icke oväsentliga förändringar, som inträdt, dels genom domsagors reglering och tudelning i valkretsar, dels också genom reglering af oregelbundenheter i den administrativa indelningen, göra det till en oafvislig pligt att här meddela en ny, reviderad framställning af dessa förhållanden. Den innehålles i följande:

Tab. Litt. F. Valkretsarnes å landsbygden yttinnehåll och kommunantal.

a) Absoluta tal.

Län.	Valkrets.	Svenska qvadrantm.	Kommuner.	Kommundelar.
(I de med * förtecknade har det medelbara valsättet begagnats.)				
Stockholms	*Norra Roslags domsaga	18.14	16	3
	*Mellersta " "	10.46	12	3
	*Södra " "	12.74	27	1
	*Stockholms läns vestra " "	9.93	26	1
	Södertörns " "	16.61	26	—
	Summa	67.88	107	8
Uppsala	*Norunda och Örbyhus härad	13.47	9	4
	*Ölands " "	11.49	11	—
	*Uppsala läns mellersta domsaga	12.76	33	5
	*" " södra " "	8.58	28	2
	Summa	46.30	81	11
Söderman- lands	*Jönköpings härad	8.20	11	—
	*Rönö, Hölebo och Daga " "	14.22	24	1
	Oppunda " "	13.62	12	1
	Villåttinge " "	5.81	8	2
	Lifgedingets domsaga	17.28	34	1
	Summa	59.13	89	5
Östergötlands	Kinda och Ydre domsaga	21.78	16	6
	Björkekind m. fl. härads " "	11.72	22	3
	Lysings och Göstrings " "	9.34	15	7
	Akerbo m. fl. härads " "	9.16	17	4
	Vifolka, Valkebo och Gullbergs " "	9.05	16	9
	Finspångs läns " "	16.34	7	4
	Aska, Dals och Bobergs " "	7.55	25	7
	Hammarkinds m. fl. härads " "	11.62	12	3
	Summa	96.56	130	43
Jönköpings	Vestra härads domsaga	17.00	17	4
	Östra " "	11.22	14	5
	Östbo härad	14.70	14	—
	Vestbo " "	19.17	24	1
	Tveta, Vista och Mo domsaga	19.80	27	7
	Norra och Södra Vedbo " "	18.40	22	4
	Summa	100.29	118	21
Kronobergs	*Uppvidinge härad	19.63	13	1
	Konga " "	14.84	14	2
	*Norrvidinge och Kinnevalds " "	13.70	16	4
	Allbo " "	14.11	15	2
	Sunnerbo domsagas östra valkrets	11.51	12	—
	" " vestra " "	13.20	11	1
	Summa	86.99	81	10

Län.	Valkrets.	Svenska qvadrantm.	Kommuner.	Kommundelar.
Kalmar	Norra Tjusts härad	12.18	8	2
	*Södra " "	11.70	9	—
	Aspelands och Handbörds domsaga	20.45	10	4
	Svede och Tunälans " "	16.61	9	2
	Norra Möre och Stranda " "	12.34	12	—
	Södra Möre domsagas vestra valkrets	8.60	4	1
	*" " östra " "	6.46	11	—
	Ölands domsaga	11.77	34	—
	Summa	100.11	97	9
Gotlands	Gotlands södra domsaga	11.95	45	—
	" norra " "	15.14	48	—
	Summa	27.09	93	—
Blekinge	Listers domsaga	5.78	6	2
	Bräkne " "	5.94	5	2
	*Östra " "	5.56	8	—
	Medelstads " "	8.87	11	—
	Summa	26.15	30	4
Kristianstads	*Ingelstads och Jerrestads domsaga	5.04	28	3
	Villands härad	6.43	14	4
	Östra Göinge " "	9.57	12	1
	Albo och Gärds domsaga	8.69	27	3
	Vestra Göinge " "	12.73	20	5
	Norra Åsbo " "	9.18	14	5
	Södra Åsbo o. Bjäre " "	4.93	17	2
	Summa	56.57	132	23
Malmöhus	Oxie och Skytts domsaga	4.36	44	2
	Färs " "	5.31	17	2
	Frosta " "	6.36	17	9
	Rönnebergs och Harjagers härad	3.71	27	10
	Onsjö " "	3.34	11	7
	Luggude domsagas norra valkrets	2.54	10	2
	" " södra " "	3.01	13	5
	*Bara härad	2.58	13	5
	*Torna " "	4.17	26	5
	Herrestads och Ljunits " "	2.58	16	4
	Vemmenhögs " "	3.24	23	1
	Summa	41.20	217	52
Hallands	Halmstads och Tönnersjö härad	11.29	18	1
	Höks " "	8.25	10	1
	Årstadts och Faurås " "	11.25	23	2
	Himle " "	3.68	13	—
	Hallands läns norra domsaga	8.23	19	—
	Summa	42.70	83	4
Göteborgs och Bohus	*Askims och Säfvedals härad	4.12	11	—
	*Vestra och Östra Hisings tingslag	2.02	8	2
	Inlands domsaga	9.05	18	1
	*Orusts och Tjörns " "	4.90	15	—
	Norrvikens " "	12.25	12	—
	Lane och Stångenäs härad	5.07	11	—
	Sotenäs, Tunge och Sörbygdens " "	6.26	10	—
	Summa	43.67	85	3
Elfsborgs	*Marks härad	12.14	23	2
	*Vedens och Bollebygds " "	7.00	8	2
	*Flundre, Väne och Bjärke domsaga	6.85	16	—
	*Kinds härad	19.66	34	5
	*Redvägs " "	5.65	17	5
	*Vätte, Ale och Kullings domsaga	14.34	35	1
	*Ås och Gäsene " "	9.34	38	3
	*Sundals härad	5.11	7	—
	*Nordals och Valbo " "	9.46	12	3
	*Tössebo och Vedbo domsaga	22.04	21	4
	Summa	111.59	211	25

Län.	Valkrets.	Svenska kvadrattmil.	Kommuner.	Kommundelar.
Skaraborgs	*Åse, Viste, Barne och Laske domsaga.....	9·12	39	4
	*Kinneferdings, Kinne och Källands ".....	9·36	47	2
	Skänings, Vilske och Valle ".....	9·04	35	3
	Gudhems och Kåkind's ".....	9·03	41	—
	Vartofta och Frökinds ".....	13·17	43	6
	*Norra Vadsbo ".....	11·40	16	—
	Södra ".....	12·70	30	—
	Summa	73·82	251	15
Vermlands	*Ölme, Visnups och Väse härad.....	11·94	9	1
	*Fernebo ".....	16·21	7	—
	*Mellansysslets domsaga.....	13·66	13	—
	*Södersysslets ".....	17·12	17	1
	*Nordmarks ".....	18·05	11	—
	*Fryksdals härads öfre tingslag.....	12·11	4	—
	" " nedre ".....	11·76	5	—
Örebro	*Jösse domsaga.....	17·36	11	—
	Elfdals och Nyeds ".....	47·69	11	—
	Summa	165·90	88	2
Vestmanlands	Edsbergs, Hardemo och Grimstens härad.....	10·69	10	2
	Kumla och Sundbo ".....	10·25	6	1
	Glaushammars och Örebro ".....	8·61	17	—
	Askers och Sköllesta ".....	8·25	9	1
	Linde domsaga.....	18·31	4	3
	Nora ".....	22·87	8	—
	Summa	78·98	54	7
Kopparbergs	Vestmanlands södra domsaga.....	11·49	21	2
	" " vestra ".....	14·29	15	3
	" " norra ".....	13·05	10	1
	" " östra ".....	19·50	17	4
	Summa	58·33	63	10
Gefleborgs	*Nedan-Siljans domsaga.....	35·99	9	—
	Ofvan-Siljans ".....	100·97	7	—
	Hedemora ".....	16·52	9	—
	Falu ".....	26·95	10	1
	Grangärde m. fl. tingslag.....	17·45	4	1
	*Malungs m. fl. ".....	60·66	8	—
	Summa	258·54	47	2
Vesternorrlands	*Gestriklands östra tingslag.....	17·41	6	—
	" " vestra ".....	21·10	5	—
	Norra Helsinglands domsaga.....	35·03	16	1
	*Vestra ".....	52·48	6	2
	*Södra Helsinglands vestra tingslag.....	29·90	6	1
	" " östra ".....	11·34	6	—
	Summa	167·26	45	4
Jemtlands	*Medelpads vestra domsaga.....	39·81	7	1
	" " östra ".....	22·15	10	—
	Ångermanlands södra ".....	14·68	10	—
	" " mellersta ".....	17·61	11	1
	" " vestra ".....	58·21	9	—
	*Nordingrå och Nätra tingslag.....	38·12	7	—
	*Själervads och Arnäs ".....	24·69	7	—
Vesterbottens	Summa	215·27	61	2
	Jemtlands norra domsaga.....	124·89	13	—
	" " vestra ".....	110·89	14	—
	" " östra ".....	65·26	16	1
	Herjedalens ".....	143·31	13	1
	Summa	444·35	56	2
	*Vesterbottens södra domsaga.....	67·86	7	—
Jemtebottens	" " vestra ".....	319·21	9	1
	" " norra ".....	73·14	4	1
	" " mellersta ".....	37·10	4	—
	Summa	497·31	24	2

Län.	Valkrets.	Svenska kvadrattmil.	Kommuner.	Kommundelar.
Norrbottens	*Piteå domsaga.....	224·86	4	—
	Luleå ".....	205·92	3	—
	*Kalix ".....	208·64	4	—
	*Torneå ".....	273·61	8	—
	Summa	913·03	19	—
Summa för hela riket qv.mil ¹⁾		3,779·02	—	—
" " " " kommuner.....		—	2,262	—
" " " " kommundelar.....		—	—	264

b) Medeltal af landsbygdsvalkretsarnes yttinnehåll och kommunantal, länsvis.

Län.	Svenska kvadrattmil.	Kommuner.	Kommundelar.
Stockholms län.....	13·58	21·4	1·6
Uppsala län.....	11·57	20·2	2·7
Södermanlands län.....	11·83	17·8	1·0
Östergötlands län.....	12·07	16·2	5·4
Jönköpings län.....	16·71	19·7	3·5
Kronobergs län.....	14·50	13·5	1·7
Kalmar län.....	12·51	12·1	1·1
Götlands län.....	13·55	46·5	—
Blekinge län.....	6·54	7·5	1·0
Kristianstads län.....	8·08	18·9	3·3
Malmöhus län.....	3·75	19·7	4·7
Hallands län.....	8·54	16·6	0·8
Göteborgs och Bohus län.....	6·24	12·1	0·4
Elfsborgs län.....	11·16	21·1	2·5
Skaraborgs län.....	10·55	35·9	2·1
Vermlands län.....	18·43	9·8	0·2
Örebro län.....	13·16	9·0	1·2
Vestmanlands län.....	14·58	15·7	2·5
Kopparbergs län.....	43·09	7·8	0·3
Gefleborgs län.....	27·88	7·5	0·7
Vesternorrlands län.....	30·75	8·7	0·3
Jemtlands län.....	111·09	14·0	0·5
Vesterbottens län.....	124·33	6·0	0·5
Norrbottens län.....	228·26	4·7	—
Hela riket	26·06	15·6	1·8
deraf Götaland.....	9·96	18·9	2·6
" Svealand.....	18·85	13·6	1·2
" Norrland.....	89·49	8·2	0·4

Medelstorleken af en landsbygdsvalkrets är således numera 26·06 sv. qv.-mil, men de skiljaktigheter, som i så många andra hänseenden förefinnas mellan rikets olika delar, afspegla sig troget äfven här: enhvar af Götalands 81 valkretsar på landsbygden omfattar öfverhufvud allenast 9·96 qv.-mil, motsvarande siffra för en Svealands-valkrets är 18·85, och för Norrlands stiger den till 89·49. Jemför man ur denna synpunkt de i tabellen meddelade länsmedeltalen, så befinnes det, att valkretsarnes storlek i Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands

¹⁾ Oberäknadt de 4 stora sjöarne, hvilka väl begränsa en del af valkretsarne, men ej inneslutas inom någon viss valkrets. Öfriga inlandsvatten ingå deremot i de angifna ytorna.

samt Göteborgs och Bohus län öfverhufvud stadna under 10 qv.-mil, med vexling mellan 3.75 för Malmöhus och 8.54 för Hallands län; att i alla öfriga till Götaland hörande län samt i samtliga Svealandslänen med undantag af Kopparbergs motsvarande siffra håller sig mellan 10 och 20 qv.-mil (minimum 10.55 uppvisar Skaraborgs län, maximum 18.43 Vermlands); hvaremot Kopparbergs län företer medeltalet 43.09 qv.-mil och de fem Norrländska länen utvisa medeltal, höjande sig i mån af nordligt läge från 27.88 ända till 228.26 qv.-mil. Hvad slutligen beträffar de enskilda valkretsarne, har Vestra och Östra Hisings tingslag att uppvisa minimum (2.02 qv.-mil) och Vesterbottens vestra domsaga det 158 gånger större maximum (319.21 qv.-mil). En gruppering af landsbygdens samtliga valkretsar med hänsyn till ytvidd utfaller på följande sätt:

Tab. Litt. G. Landsbygdens valkretsar, fördelade efter ytvidd i svenska kvadratmil.

L ä n.	Under 5 qv.-mil.	5-10 qv.-mil.	10-15 qv.-mil.	15-20 qv.-mil.	20-25 qv.-mil.	25-30 qv.-mil.	30-40 qv.-mil.	40-50 qv.-mil.	Öfver 100 qv.-mil.	Summa valkretsar.
Stockholms län.....	—	1	2	2	—	—	—	—	—	5
Uppsala län.....	—	1	3	—	—	—	—	—	—	4
Södermanlands län.....	—	2	2	1	—	—	—	—	—	5
Östergötlands län.....	—	4	2	1	1	—	—	—	—	8
Jönköpings län.....	—	—	2	4	—	—	—	—	—	6
Kronobergs län.....	—	—	5	1	—	—	—	—	—	6
Kalmar län.....	—	2	4	1	1	—	—	—	—	8
Gotlands län.....	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Blekinge län.....	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4
Kristianstads län.....	1	5	1	—	—	—	—	—	—	7
Malmöhus län.....	9	2	—	—	—	—	—	—	—	11
Hallands län.....	1	2	2	—	—	—	—	—	—	5
Göteborgs och Bohus län...	3	3	1	—	—	—	—	—	—	7
Elfsborgs län.....	—	6	2	1	1	—	—	—	—	10
Skaraborgs län.....	—	4	3	—	—	—	—	—	—	7
Vermlands län.....	—	—	4	4	—	1	—	—	—	9
Örebro län.....	—	2	2	1	1	—	—	—	—	6
Vestmanlands län.....	—	—	3	1	—	—	—	—	—	4
Kopparbergs län.....	—	—	—	2	—	2	1	1	—	6
Gefleborgs län.....	—	—	1	1	1	2	1	—	—	6
Vesternorrlands län.....	—	—	1	1	2	2	1	—	—	7
Jemtlands län.....	—	—	—	—	—	—	1	3	—	4
Vesterbottens län.....	—	—	—	—	—	1	2	1	—	4
Norrbottnens län.....	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Summa	14	38	41	22	7	8	6	9	145	

Ytvidden får dock ej anses vara ensamt bestämmande, då tal uppstår om lättheten eller svårigheten att i valförrättningar deltaga; antalet af de kommuner, mellan hvilka den enskilda valkretsens röstberättigade äro fördelade, måste tydligtvis på nämnda förhållanden utöfva stort inflytande. I en föregående berättelse har Statistiska Centralbyrån redan erinrat, att de genom ett större kommunantal ökade valtillfällena ingalunda förefinnas inom de nejder, der valkretsarnes vidsträcktighet skulle hafva gjort detta särskildt önskvärdt; snarast kan väl förhållandet sägas vara det motsatta, såsom en granskning af de i tab. Litt. F. sammanställda uppgifterna lätteligen ådagalägger. De lägsta medeltalen kommuner på en valkrets

uppvisas sålunda af de båda nordligaste länen, under det att å andra sidan Gotlands båda små valkretsar tillsammans räkna 93 kommuner. Dessa och dylika omständigheter böra tydligen beaktas vid bedömandet af den större eller mindre lifaktighet, som utvecklats i fråga om deltagandet i valen.

Slutligen bör ock ur sagda synpunkt uppmärksammas den kommunernas delning på två eller flere valkretsar, som flerstädes eger rum och som har sin grund i delvis urgamla, administrativa oregelbundenheter. Dessa hafva dock, såsom ofvan i förbigående anmärktes, under senast gångna treårsperiod i någon mån minskats till antal; från 284 — den i förra berättelsen angifna siffran — har deras antal nu nedgått till 264. Då erfarenheten fortfarande gifver vid handen, att dessa delningar icke allenast i ganska många fall leda till ovisshet, huru med beredandet af valtillfälle rätteligen bör förfaras, utan jemväl understundom vålla att de inom en dylik kommun del bosatte valmännen genom förbiseende eller försumlighet af vederbörande aldrig blifva satta i tillfälle att sin valrätt utöfva, vore det tvifvelsutan högeligen önskvärdt, att det nu med så stor framgång började arbetet på regleringen af de administrativa oregelbundenheterna i vårt land måtte med all kraft fullföljas.

Vända vi oss slutligen till städernas valkretsar, må till en början anmärkas, att den enda ändring, som egt rum med de af Andra Kammaren år 1876 omordnade grupperna af med hvarandra samfäldt väljande städer, är den nytillkomna staden Ronnebys införlifvande med valkretsen Karlshamn—Sölvesborg, hvarom Kungl. kung. d. 25 April 1884 utfärdats.

Af de tre grupper, i hvilka på grund af gällande konstitutionela bestämmelser städernas valkretsar lämpligen kunna delas och som af detta skäl i föregående berättelser utgjort föremål för särskild behandling, omfattar den första de 4 stora städerna, som hvardera sända mer än en representant. Proportionen mellan folkmängd och representantantal är inom denna grupp följande:

Stockholm.....	194,469 inv.,	19 riksdagsmän;	= 1 på 10,235;
Göteborg.....	81,507 " ,	8 " ;	= " " 10,188;
Malmö.....	41,678 " ,	4 " ;	= " " 10,419;
Norrköping.....	27,961 " ,	2 " ;	= " " 13,980.

Summa 345,615 inv., 33 riksdagsmän; medeltal 1 på 10,473.

Folkökningen har inom denna grupp utgjort 11.5 procent; ökningen i representanternas antal stiger till 18 procent. Sistnämnda ökning vållas af 5 nya representanters tillkomst; hvaraf 3 för Stockholm, 1 för Göteborg och 1 för Malmö.

Den andra gruppen, omfattande de städer, hvilka hvar för sig ega att välja en riksdagsman, utgöres intill nästa omreglering af städernas valkretsar fortfarande af de 12 städerna:

Gefle.....	med 19,358 inv.	Örebro.....	med 12,454 inv.
Karlskrona.....	" 18,842 "	Kalmar.....	" 11,605 "
Jönköping.....	" 18,321 "	Landskrona.....	" 10,475 "
Uppsala.....	" 17,682 "	Linköping.....	" 10,077 "
Lund.....	" 14,349 "	Sundsvall.....	" 9,666 "
Helsingborg...	" 13,462 "	Visby.....	" 6,516 "

Samfälda folkmängden inom denna grupp (162,807) utvisar en riksdagsman på 13,567 personers folkmängd. Den betydande försämringen i denna proportion sedan år 1881, då den utgjorde

1: 12,670, framgår helt naturligt ur en rätt ansenlig folkökning (i det närmaste 7·1 procent) under stillastående representantantal.

2 af hithörande städer räkna mindre än 10,000 inv.,	
6 " " " mellan 10—15,000 "	
4 " " " " 15—20,000 "	

Åtminstone *en* af de sistnämnda synes stå på öfvergång till näst högre grupp.

Den *tredje gruppen* ändtligen utgöres af de städer, hvilka till större eller mindre antal sammanslagits i egentliga valkretsar. Dessa valkretsars antal fastställdes vid den ännu gällande regleringen af år 1876 till 24. Deras samfälda folkmängdssiffra (241,470) utvisar sålunda en medelfolkmängd för dylik valkrets af 10,061 personer.

Inom denna grupp af städer har folkökningen under senaste valperiod varit jembörelsevis obetydlig: allenast 4·8 procent; och en väsentlig andel i den sålunda angifna ökningsprocenten härflyter från Ronneby nybildade stads inrangering i denna grupp.

Af de till den tredje gruppen hörande stadsvalkretsarne ega redan nu *tvenne* ett högre innevånareantal än det i riksdagsordningen medgifna maximum för dylik valkrets (12,000), nemligen:

Söderhamn—Hudiksvall	med 12,909
och Vestervik—Oskarshamn	" 12,049

och 4 stå på gränsen till öfvergång, neml.:

Bohusläns städer	med 11,907
Stockholms läns städer och Enköping ...	" 11,905
Kristianstad Simrishamn	" 11,457
Vexjö—Eksjö—Vimmerby—Borgholm ...	" 11,413

I öfrigt räkna

4 valkretsar mellan 10—11,000 inv.	
9 " " 9—10,000 "	
3 " " 8—9,000 "	
2 " under 8,000 "	
nemligen Venersborg Åmål 7,938 "	
och Varberg—Falkenberg—Laholm—Kungälv	7,246 " (minimum!)

Vid ifrågavarande grupp bör i öfrigt anmärkas att

1 valkrets omfattar 7 städer,	
2 " " 5 " hvardera	
6 " " 4 " "	
5 " " 3 " "	
10 " " 2 " "	

Städer från 2 län ingå i 6 af dessa valkretsar

" " 3 " " 1 " " ;

de återstående 17 valkretsarne bildas uteslutande af städer, tillhörande ett och samma län.

De nyssnämnda grupperna egde:

	i % af stads- befolkningen.	i % af stads- representanterna.
1:a gruppen.....	46·1	47·8
2:a "	21·7	17·4
3:e "	32·2	34·8

En sammanställning för de tillämdalupna treårsperioderna af stadsvalkretsarnes och stadsrepresentanternas antal visar följande utvecklingsgång:

Städernas valkretsar:

Valperiod.	1:a gruppen.		2:a gruppen.		3:e gruppen.	
	Antal städer och representanter.		Antal städer och representanter.		Antal stadsvalkretsar och representanter.	
1866.....	4	21	10		24	
1869.....	4	22	10		24	
1872.....	4	22	10		24	
1875.....	4	26	10		24	
1878.....	4	28	12		24	
1881.....	4	28	12		24	
1884.....	4	33	12		24	

Betraktar man nu stadsvalkretsarne i deras helhet, så befinnes det, att ökningen i stadsrepresentanternas antal för hela denna tid utgjort 25·5 procent. Detta kan synas betydligt; men intrycket blir snarast ett motsatt, om man besinnar, att stadsbefolkningen under samma tidrymd tillväxt i nära nog dubbelt starkare progression eller med 50·3 procent. Öfverhuvud taget räkna de svenska städerna numera *en* representant i riksdagens Andra Kammare för hvarje 10,868 personers folkmängd. Vexlingarne i detta hänseende från en period till en annan hafva varit:

1866 <i>en</i> riksdagsman för 9,035 pers.,	
1869 " " 9,316 "	
1872 " " 9,800 "	
1875 " " 10,003 "	
1878 " " 10,224 "	
1881 " " 10,819 "	
1884 " " 10,868 "	

sålunda utvisande en fortgående försämring i proportionen.

B) Valberättigade.

(Tab. N:o 4.)

För de *valberättigades* absoluta antal liksom ock för deras antal i förhållande till folkmängden redovisas i tab. N:o 4, A och B, af hvilka den förre afser landsbygden och den senare städerna, och erinras härvid, att såsom valberättigade endast räknats de personer, hvilka vid valtillfället faktiskt innehade alla de kvalifikationer, grundlagen stadgar för valrätts åtnjutande.

Det framgår af dessa tabeller, att vid 1884 års val antalet af de personer, som egde rättighet att deltaga i valen till Andra Kammaren, uppgick till 291,668 eller 6·34 procent af rikets hela folkmängd. Huruledes från en valperiod till annan förhållandet i detta hänseende utvecklats sig, visar följande öfversigt:

I hela riket funnos: Valberättigade. Utgörande af folkmängden.

År 1872.....	236,120	5·6 %
" 1875.....	255,552	5·9 "
" 1878.....	270,337	6·0 "
" 1881.....	281,163	6·2 "
" 1884.....	291,668	6·3 "

Den relativa siffrans jemna höjning under denna tid ådagalägger, att de valberättigades antal hela tiden tillväxt i starkare progression än folkmängden.

Jemför man ur denna synpunkt landsbygd och städer, framträda följande förhållanden:

	Valberättigade å landsbygden.	i % af folkmängden.	Valberättigade i städerna.	i % af folkmängden.
1872	206,973	5.7	29,147	5.3
1875	219,982	5.88	35,570	5.9
1878	227,772	5.95	42,565	6.5
1881	235,604	6.1	45,559	6.6
1884	242,798	6.3	48,870	6.5

Hvad först beträffar siffrorna från senaste valperiod, visar sig i de valberättigades antal jemfördt med folkmängden en rätt stark ökning för landsbygden, under det att städernas relativa tal angifver en tillbakagång. Då nu i sjelfva verket de valberättigades absoluta antal ökats mer än dubbelt starkare i städerna än på landsbygden (med 7.3 procent mot 3.05 procent), måste förstånunda förhållanden tydligen stå i samband med den redan anmärkta ovanligt starka folkmängdstillväxten, som under perioden egt rum inom stadssamhällena, under absolut folkmängdsminskning på landsbygden.

Ser man åter på hela den tidrymd, för hvilken uppgifter här sammanställts, så befinnes det, att de valberättigades absoluta antal under dessa 12 år å landsbygden ökats allenast med 17.3 procent, under det att motsvarande tillväxt i städerna utgjort 67.7 procent och således i det närmaste varit fyra gånger starkare. Af en undersökning, huru denna tillväxt skiftat från period till period, framgår att de valberättigades absoluta antal ökats:

från 1872 till 1875 med 6.3 % å landsbygden och med 22.0 % i städerna.
” 1875 ” 1878 ” 3.5 ” ” ” ” 19.7 ” ”
” 1878 ” 1881 ” 3.4 ” ” ” ” 7.0 ” ”
” 1881 ” 1884 ” 3.05 ” ” ” ” 7.3 ” ”

En naturlig följd af den starkare ökning, som sålunda stadigt utmärkt städerna, har varit att proportionen mellan landsbygdens och städernas valberättigade under sagda tid så småningom ändrats till städernas förmån, såsom framgår af följande öfversigt:

Af hela antalet valberättigade tillhörde:

År	Landsbygden.	Städerna.
1872	87.6 %	12.4 %
1875	86.1 ”	13.9 ”
1878	84.3 ”	15.7 ”
1881	83.8 ”	16.2 ”
1884	83.2 ”	16.8 ”

I de hittills utgifna årgångarne af Valstatistiken har Statistiska Centralbyrån af lätt insedda skäl låtit sig angeläget vara att till dessa beräkningar öfver de valberättigades proportion till den samfälda folkmängden jemväl foga en undersökning af deras förhållande till den till *myndig ålder* hunna delen af rikets manliga befolkning. Liksom i fråga om år 1872 härvid lades till grund den genom 1870 års folkräkning konstaterade åldersfördelningen, så är nu tillfälle beredt att jemföra de valberättigade från år 1881 med motsvarande siffror från 1880 års folkräkning. För 1878 och 1884 års val har man deremot måst inskränka sig till en jemförelse med de mera approximativa ålderssiffrorna från närmast föregående år (Jmfr Valstatistik IV: s. 9). De sålunda vunna talen sammanställas härnadan:

Af den till myndig ålder hunna manliga befolkningen voro valberättigade:

År	I hela riket.	Å landsbygden.	I städerna.
1872	21.9 %	22.0 %	21.2 %
1878	23.3 ”	22.9 ”	25.3 ”
1881	23.6 ”	23.2 ”	25.8 ”
1884	24.1 ”	24.0 ”	25.4 ”

Med undantag allenast för den allra sista siffran visa dessa serier en stadig ökning.

De hittills meddelade beräkningarna, som afse dels riket i dess helhet, dels de stora grupperna af landsbygd och städer, äro dock ej egnade att gifva det mera fylliga och konkreta uttryck af valrättens fördelning, som vinnes genom att sträcka undersökningen ned till länen och de enskilda valkretsarne. Till en början lemnas för valberättigandet inom de särskilda länen följande öfversigtstabell:

Tab. Litt. H. Valberättigade i procent af folkmängden, länsvis.

	Landsbygden.	Städerna.	Hela länet.	Hela länet.				
				1884.	1881.	1878.	1875.	1872.
Stockholms stad	—	5.9	5.9	6.2	6.0	5.9	5.3	
Stockholms län	4.9	7.6	5.0	4.7	5.0	4.4	4.5	
Uppsala län	4.6	6.9	5.0	4.9	4.9	4.7	4.6	
Södermanlands län	3.4	5.8	3.7	3.5	3.3	3.3	3.2	
Östergötlands län	4.1	5.5	4.3	4.2	4.2	4.0	3.8	
Jönköpings län	7.7	5.5	7.4	7.3	7.1	7.0	7.1	
Kronobergs län	6.6	6.6	6.6	6.5	6.2	6.3	6.2	
Kalmar län	5.3	6.2	5.4	5.3	5.1	5.1	5.1	
Gotlands län	9.6	7.8	9.4	9.0	8.6	8.4	7.9	
Blekinge län	4.4	7.0	5.0	5.1	5.2	4.8	4.8	
Kristianstads län	6.3	6.0	6.3	6.1	5.9	5.6	5.6	
Malmöhus län	7.0	6.1	6.8	6.7	6.3	6.0	5.8	
Hallands län	7.3	7.5	7.3	7.0	6.9	6.9	6.6	
Göteborgs och Bohus län	6.5	7.1	6.7	6.8	6.6	6.4	6.0	
Elfsborgs län	6.7	6.9	6.7	6.6	6.7	6.2	6.0	
Skaraborgs län	6.9	7.1	6.9	6.7	6.7	6.5	6.3	
Vermlands län	6.1	7.1	6.1	5.9	5.7	5.6	5.4	
Örebro län	4.6	8.1	5.0	4.7	4.4	4.3	4.2	
Vestmanlands län	5.0	7.5	5.4	5.1	5.0	5.1	4.9	
Kopparbergs län	8.0	6.8	7.9	7.5	6.8	6.9	6.0	
Gefleborgs län	6.5	6.7	6.5	6.0	6.2	6.3	6.1	
Vesternorrlands län	7.7	8.2	7.7	7.1	7.5	7.7	7.3	
Jemtlands län	8.8	8.6	8.8	9.1	8.5	8.5	8.2	
Vesterbottens län	8.8	10.7	8.9	8.5	8.4	8.2	5.8	
Norrbottnens län	6.8	9.4	7.0	6.9	7.0	7.3	6.4	
Summa 1884	6.3	6.5	6.3	—	—	—	—	
” 1881	6.1	6.6	6.2	6.2	—	—	—	
” 1878	5.9	6.5	6.0	—	6.0	—	—	
” 1875	5.9	5.9	5.9	—	—	5.9	—	
” 1872	5.7	5.3	5.6	—	—	—	5.6	

En jemförelse mellan de i denna tabell för år 1884 beräknade länssiffrorna och motsvarande tal från närmast föregående valperiod visar för alla län utom Blekinge, Göteborgs

och Bohus samt Jemtlands en tillväxt i de valberättigades relativa antal, vexlande mellan 0·1 och 0·6 procent. Hvad särskildt landsbygden beträffar, förete följande län en minskning i de valberättigades proportion till folkmängden: Uppsala (0·1 proc.) och Blekinge, Göteborgs och Bohus samt Jemtlands län (0·3 proc.). Städerna åter förete långt starkare vexlingar: minskning har egt rum i Stockholms stad samt dessutom i 8 läns städer; 1 län står på samma punkt, och i 15 har inträdt en tillväxt, som undantagsvis stigit ända till 1·1 proc. (Örebro). I allmänhet finnes inom de särskilda länens städer, såsom man ock af riks-siffrorna kan sluta, ett relativt högre antal valberättigade än å samma läns landsbygd; undantag i detta hänseende bilda enligt årets uppgifter städerna i Jönköpings, Gotlands, Kristianstads, Malmöhus, Kopparbergs och Jemtlands län, och har ur denna synpunkt Malmöhus län nu ökat den redan vid föregående valperioden anmärkta serien af abnorma stadssiffror.

Betraktar man *landsbygden* särskildt, befinnes det att de valberättigades antal fördelar sig på följande sätt mellan *rikets tre hufvuddelar*:

	Antal valberättigade	I procent af folkmängden				
	1884.	1884.	1881	1878.	1875.	1872.
Svealand	57,947	5·5	5·2	5·0	5·0	4·8
Götaland	139,832	6·4	6·2	6·1	6·0	5·8
Norrland	45,019	7·6	7·3	7·3	7·4	6·7
Summa landsbygden	242,796	6·3	6·1	5·9	5·9	5·7

Årets siffror bekräfta således i allo fortvaron af de förhållanden, hvilka redan vid första bearbetningen af Sveriges Valstatistik konstaterades.

Grupperas *de särskilda länen* efter den högre eller lägre proportionen mellan valberättigade och folkmängd å landsbygden, visa sig följande likheter och skiljaktigheter mellan de gångna valperioderna:

Valberättigade å landsbygden.	Antal län.				
	1884.	1881.	1878.	1875.	1872.
3-4 proc. af folkmängden	1	2	2	2	2
4-5 " "	6	5	5	5	5
5-6 " "	1	3	3	4	5
6-7 " "	9	8	9	8	8
7-8 " "	4	3	2	2	2
8-9 " "	2	1	3	3	2
9-10 " "	1	2	—	—	—

Gotlands län står för närvarande ur denna synpunkt främst med 9·6 proc. valberättigade; dernäst följa Jemtlands och Vesterbottens län, hvardera med 8·8 proc. Sämst stå fortfarande Södermanlands och Östergötlands län (med resp. 3·4 och 4·1 proc.). Endast en obetydlighet skiljer mellan det absoluta antalet valberättigade å landsbygden af Södermanlands och Gotlands län, ehuru folkmängden inom den förra är nära tredubbelst större; och Vesterbottens läns landsbygd räknar icke obetydligt flere valberättigade än den mer än dubbelst folkrikare landsbygden af Östergötlands län.

En ur samma synpunkt till de särskilda landsbygdsvalkretsarne sträckt jemförelse gifver vid handen det resultat, som finnes sammanställt i följande tabellariska öfversigt, hvilken äfven lemna tillfälle att iakttaga den utveckling, som i detta hänseende egt rum alltifrån år 1872.

Tab. Litt. I. Förhållandet mellan valberättigade och folkmängd i landsbygdens valkretsar vid 1884 års val.

L ä n. (Landsbygd.)	Antal valkretsar med										Summa val- kretsar.	Deraf val- kretsar med	
	2-3 %	3-4 %	4-5 %	5-6 %	6-7 %	7-8 %	8-9 %	9-10 %	öfver 10 %	under 5 %		öfver 5 %	
	valberättigade af folkmängden.											valber. af folkmängden	
Stockholms län	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	5	3	2
Uppsala län	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—
Södermanlands län...	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—
Östergötlands län ...	1	3	3	1	—	—	—	—	—	—	8	7	1
Jönköpings län	—	—	—	—	3	1	1	—	1	—	6	—	6
Kronobergs län	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	6	—	6
Kalmar län	—	2	2	2	1	1	—	—	—	—	8	4	4
Gotlands län	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2
Blekinge län	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—
Kristianstads län	—	—	1	2	2	2	—	—	—	—	7	1	6
Malmöhus län	—	—	—	—	6	3	2	—	—	—	11	—	11
Hallands län	—	—	—	—	1	3	1	—	—	—	5	—	5
Göteborgs o. Bohuslän	—	—	—	1	5	1	—	—	—	—	7	—	7
Elfsborgs län	—	—	1	1	3	3	2	—	—	—	10	1	9
Skaraborgs län	—	—	—	—	5	1	1	—	—	—	7	—	7
Vermlands län	1	1	2	2	2	2	—	—	1	—	9	2	7
Örebro län	—	1	3	2	—	—	—	—	—	—	6	4	2
Vestmanlands län	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	4	3	1
Kopparbergs län	—	—	1	—	—	2	1	2	—	—	6	1	5
Gefleborgs län	—	—	—	4	1	—	1	—	—	—	6	—	6
Vesternorrlands län...	—	—	—	1	2	1	2	1	—	—	7	—	7
Jemtlands län	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	4	—	4
Vesterbottens län	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	4	—	4
Norrbottnens län	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	4	—	4
Summa 1884	2	15	22	18	38	24	16	8	2	—	145	39	106
„ 1881	3	15	23	19	38	22	14	8	—	—	142	41	101
„ 1878	4	15	22	23	42	18	13	3	—	—	140	41	99
„ 1875	5	14	24	27	31	24	11	2	—	—	138	43	95
„ 1872	5	18	25	25	34	21	7	3	—	—	138	48	90
Samman- drag 1884	Svealand	1	10	11	5	4	4	1	2	1	39	22	17
	Götaland	1	4	11	8	30	17	7	2	1	81	16	65
	Norrland	—	—	—	6	4	3	8	4	—	25	—	25

Hedersplatserna intagas numera af Nordmarks härad i Vermlands län (10·2 proc.) samt Vestbo härad af Jönköpings län (10·1 proc.), under det att minimisiffrorna uppvisas af Finspångs läns domsaga i Östergötlands län (2·9 proc.) och Fernebo härad af Vermlands län (2·96 proc.). Särskildt anmärkningsvärda äro i öfrigt Södermanlands och Blekinge läns samt hela Norrlands siffror.

Ett antal af 5 proc. valberättigade torde, särskildt då maximum af valberättigande håller sig vid omkring 10 proc., kunna uppställas såsom gränsen mellan områden, som ur valrättens synpunkt böra räknas såsom lyckligt lottade eller ej. Det visar sig då att sedan år 1872, vid en ökning af landsbygdens valkretsar med ett sju-tal, antalet af valkretsar med mindre än 5 proc. valberättigade minskats med 9, hvaremot de med öfver 5 proc. ökats med 16.

I fråga om den lokala fördelningen af de ur valrättens synpunkt mera extrema valkretsarne, bekräfta siffrorna från år 1884 i allo de redan i flere föregående berättelser utförligt framställda slutsatserna om inflytandet å ena sidan af de stora godsens och bruksegendomarne och å den andra af en jemnare fastighetsfördelning.

Hvad *städernas* valkretsar beträffar, har det redan länge varit känt att valrätten inom dem öfverhufvud framträder i motsatt förhållande till valkretsens eller stadens folkrikhet; ju mindre stadssamhället är, desto större — relativt taget — är vanligtvis de valberättigades antal. Detta visar sig redan tydligt vid den ofvan (sidan 10) omnämnda och motiverade uppdelningen af städerna i tre grupper.

1:a gruppens städer räknade neml. mot 345,615 inv. 20,791 valberättigade = 6.0 %	
2:a " " " " " 162,807 " 10,785 " = 6.6 "	
3:e " " " " " 241,470 " 17,294 " = 7.2 "	
S:a 749,892 inv. 48,870 valberättigade = 6.5 %	

Ännu bestämdare finnes förhållandet uttryckt i följande tabell, som sammanfattar de för rikets samtliga städer, hvar för sig, erhållna siffrorna:

Tab. Litt. K. Förhållandet mellan valberättigade och folkmängd i städerna vid 1884 års val.

Städer med folkmängd af	Antal städer med										S u m m a.	Val- berättigade i medeltal %.
	4-5 %	5-6 %	6-7 %	7-8 %	8-9 %	9-10 %	10-11 %	11-12 %	12-13 %	13-14 %		
	valberättigade af folkmängden.											
öfver 10,000.....	1	5	5	2	1	—	—	—	—	—	14	6.1
6,000—10,000	1	1	9	1	1	—	—	—	—	—	13	6.5
3,000 6,000.....	—	1	8	4	2	3	—	—	—	—	18	7.3
2,000—3,000.....	—	1	3	7	1	—	2	—	—	—	14	7.7
1,000 2,000.....	—	1	7	2	5	3	1	2	—	—	21	8.0
mindre än 1,000	—	—	1	2	—	2	2	4	—	1	12	10.0
Samtliga städer 1884	2	9	33	18	10	8	5	6	—	1	92	6.5
" " 1881	2	11	25	24	15	8	3	2	—	1	91	6.6

Lägsta relativa antalet valberättigade räknar Eskilstuna (4.4 proc.); dernäst följer Norrköping (4.9 proc.). Båda innehafva sedan längre tid tillbaka samma ofördelaktiga ställning. Högsta relativa antalet åter uppvisas af Öregrund (13.1 proc.) och Skanör—Falsterbo (11.7 proc.), hvilka också redan förut ur denna synpunkt gjort sig bemärkta.

Vid sidan af de sålunda lemnade jemförelserna mellan folkmängden och de valberättigade, torde ock böra lemnas en plats åt undersökningen af *proportionen mellan de valberättigades och representanternas antal*. — För *landsbygden* ställer sig sistnämnda förhållande på sätt som synes af *tab. litt. I*.

Inom de särskilda *stads*-grupperna åter räknades år 1884 följande antal valberättigade mot en representant:

inom första gruppen	630
" andra "	899
" tredje "	721
i samtliga städer 1884	708
" " 1881	712
" " 1878	665
" " 1875	592
" " 1872	470

Jemväl de mer eller mindre skarpt framträdande numeriska ojemnheterna i *de valberättigades fördelning mellan olika valkretsar* bör i detta sammanhang tagas i betraktande. För *landsbygden* ställer sig förhållandet på följande sätt:

Valberättigade.	Antal valkretsar å landsbygden.				
	1884.	1881.	1878.	1875.	1872.
under 500	1	2	—	—	1
500—1,000	15	16	19	24	30
1,000—1,500	51	50	47	42	45
1,500—2,000	31	25	32	37	36
2,000—2,500	32	36	30	25	18
2,500—3,000	11	11	9	8	8
3,000 eller mer	4	2	3	2	—
Summa	145	142	140	138	138

Minimisiffrorna uppvisas af Villåttinge härad af Södermanlands län (med 395 valberättigade), Jönåkers härad af samma län (537) och Fernebo härad af Vermlands län (598). Maximisiffrorna åter tillhöra Nedan-Siljans domsaga i Kopparbergs län (3,596), Norra Helsinglands domsaga af Gefleborgs län (3,301), Åse-Viste-Barne-Laske domsaga af Skaraborgs län (3,235) samt Vesterbottens läns södra domsaga (3,200). — Den af Nedan-Siljans domsaga bildade valkretsen räknar således mer än 9 gånger flere valberättigade än Villåttinge härads valkrets.

Hvad *städerna* angår, torde det ur denna synpunkt göra tillfyllest att påpeka, huruledes ett antal af öfver 1,000 valberättigade förefinnes, utom i de 4 till första gruppen hörande storstäderna, jemväl i 5 af andra gruppens 12 städer (Karlskrona, Gefle, Uppsala, Örebro och Helsingborg) samt i en sammansatt valkrets (Luleå-Umeå-Piteå-Haparanda-Skellefteå). Endast en valkrets räknar deremot mindre än 500 valberättigade, nemligen Eskilstuna-Torshälla (med allenast 456 valberättigade).

C) Valsättet.

(Tab. N:o 4.)

Från och med år 1881 har inom städernas valkretsar utslutande det omedelbara valsättet användts. Hvad åter *lands-*

Tab. Litt. L. Antal valberättigade i medeltal på en landsbygdsrepresentant.

Landsbygd.	1884.	1881.	Landsbygd.	1884.	1881.
Stockholms län	1,351	1,254	Vermlands län	1,650	1,635
Uppsala län	1,072	1,079	Örebro län	1,260	1,221
Södermanlands län.....	893	842	Vestmanlands län	1,384	1,334
Östergötlands län	1,128	1,088	Kopparbergs län.....	2,414	2,270
Jönköpings län	2,234	2,186	Gefleborgs län.....	1,635	1,734
Kronobergs län	1,775	1,772	Vesternorrlands län ...	1,783	1,834
Kalmar län	1,441	1,418	Jemtlands län.....	1,854	1,842
Gotlands län	2,220	2,191	Vesterbottens län.....	2,342	2,167
Blekinge län.....	1,222	1,296	Norrbottnens län	1,485	1,422
Kristianstads län	1,936	1,887	Hela riket 1884	1,674	—
Malmöhus län.....	1,652	1,610	" " 1881	1,659	—
Hallands län	1,731	1,667	" " 1878	1,627	—
Göteborgs o. Bohus län	1,627	1,961	" " 1875	1,594	—
Elfsborgs län	1,778	1,806	" " 1872	1,500	—
Skaraborgs län	2,335	2,281			

bygden beträffar, har Statistiska Centralbyrån i sina hittills afgifna berättelser om riksdagsmannavalen regelbundet haft att omförmäla en tillväxt i antalet af de valkretsar, som använda nyssnämnda valsätt. Utvecklingen har fortfarande gått i samma riktning, såsom visar sig af följande öfversigt:

Tab. Litt. M. Valsättet inom landsbygdens valkretsar.

År.	Medelbara val.		Omedelbara val.		Summa.
	Antal.	%.	Antal.	%.	
1866	130	95.6	6	4.4	136
1872	78	56.5	60	43.5	138
1875	71	51.4	67	48.6	138
1878	67	47.9	73	52.1	140
1881	64	45.1	78	54.9	142
1884	59	40.7	86	59.3	145

De valkretsar, som senast öfvergått från det medelbara valsättet, äro till antalet 7, nemligen:

i Södermanlands län: Oppunda härad	
» » » Villåttinge »	
» Kronobergs » Konga »	
» Kristianstads » Albo och Gälds domsaga	
» Skaraborgs » Skånings, Vilske och Valle »	
» Vermlands » Fryksdals härads nedre tingslag,	
» Jemtlands » Jemtlands vstra domsaga.	

Derjemte har genom omregleringen af Ångermanlands södra domsaga de omedelbara valkretsarnes antal ytterligare ökat med 1, så att hela antalet från 78 stigit till 86. Att deremot de medelbara valkretsarnes antal, trots nyssnämnda öfverflyttning af 7 valkretsar, ej minskats i större mån än från 64 till 59, beror på den vid 1884 års val anbefalda tudelningen af Askims, Hisings och Säfvedals domsaga i Göteborgs och Bohus län samt af Södra Helsinglands domsaga i Gefleborgs län, hvilka båda förut tillhörde de medelbara valkretsarnes antal.

Samtliga de nytillkomna valkretsarne med omedelbara val gränsa intill områden, som redan förut begagnat detta valsätt. Det medelbara valsättet är ännu allenaherskande i Uppsala, Elfsborgs och Vesterbottens län, samt öfvervägande i Stockholm, Vermlands, Gefleborgs och Norrbottens län; det vidhålls dessutom af spridda valkretsar i Södermanlands, Kronobergs, Kalmar, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Kopparbergs och Västernorrlands län, men är fullständigt undanträngd från Östergötlands, Jönköpings, Gotlands, Blekinge, Hallands, Örebro, Vestmanlands och Jemtlands län.

Numera ega de landsbygdsvalkretsar, som antagit det omedelbara valsättet, något mer än 60 procent af landsbygdens folkmängd och i det närmaste 59 procent af dess valberättigade.

Utvecklingsgången i dessa båda hänseenden angifves af följande sifferserie:

I landsbygdsvalkretsar med omedelbara val funnos:

år 1872 en folkmängd af 1,561,353 = 42.7 % och valberättigade 88,808 = 43.0 %	
» 1875 » » 1,727,119 = 46.0 » » 103,205 = 47.0 »	
» 1878 » » 2,029,601 = 53.0 » » 114,853 = 50.4 »	
» 1881 » » 2,154,923 = 55.6 » » 127,598 = 54.2 »	
» 1884 » » 2,330,100 = 60.5 » » 142,734 = 58.8 »	

Öfverhufvud räknades år 1884 på hvarje valkrets, som användt:

omedelbara val 27,094 innev., 1,660 valberättigade, 472 i valet deltagande,	
medelbara » 25,824 » 1,696 » 168 » »	

Sistnämnda siffror bekräfta i allo det längesedan konstaterade förhållandet att det omedelbara valsättet i hög grad främjar utvecklingen af ett lifligare politiskt intresse; nyssnämnda stegring måste således blifva en synnerligen tillfredsställande företeelse för enhvar, som öfverhufvud anser politisk lifaktighet önskvärd.

Ur sistnämnda synpunkt och enär inom valkretsar med öfver höfvan stor ytvidd tydligtvis de betydande afstånden måste ingripa hinderligt, torde ock uppmärksamhet böra fästas vid hvardera valkretsgruppens arealförhållanden. Det framgår då af de uppgifter, som i detta hänseende lemnats i tab. Litt. F. häröfvan, att de 86 valkretsar, som antagit det omedelbara valsättet, tillsammans räkna 1,773.16 qv.-mil, hvaremot de 59 valkretsar, som ännu bibehålla det medelbara valsättet, upptaga 2,005.86 qv.-mil. Öfverhufvud egde således hvarje valkrets af det förre slaget en ytvidd af allenast 20.62 qv.-mil, då deremot på hvar och en af den senare gruppens valkretsar kom en medelareal af 34 qv.-mil. Vid närmare betraktande visar sig dock, att denna betydande skilnad uteslutande beror på den ojemna fördelningen de båda grupperna emellan af de stora norrländska vidderna. Afskiljas dessa för sig, så visar sig att af Norrlands 25 valkretsar valde 9 omedelbart och 16 medelbart; de förre hade öfverhufvud 86.2, de senare 91.34 qv.-mils areal. Af den öfriga landsbygdens valkretsar åter valde 77 omedelbart och 43 medelbart; de förres ytvidd var i medeltal 12.95, de senares 12.66 qv.-mil. I intetdera fallet var således differensen synnerligen betydande.

I sjelfva verket lärar ock svårligen kunna uppgifvas något antagligt skäl, hvarföre ej äfven under de ogynsammaste lokala förhållanden den valberättigade lika gerna skulle infinna sig vid ett direkt val som vid ett val af elektor, eller med andra ord, hvarföre icke det omedelbara valsättet äfven i de glesast bebodda bygderna skulle med framgång kunna täfla med och så småningom undantränga det medelbara. Man torde till och med kunna våga det påståendet, att just under sådana förhållanden förstnämnda valsätt borde vara det mest praktiska, enär insändandet med posten af ett valprotokoll öfver verkställt direkt val alltid måste blifva en mycket enklare och billigare procedur än affärdandet af ett antal genom valprotokoll behörigen legitimerade elektor.

D) I valen deltagande.

(Tab. N:o 4.)

Om de väljandes absoluta antal likasom om deras proportion till antalet valberättigade finnes för hvarje särskild valkrets uppgifter sammanställda i tab. N:o 4, A och B. De i detta hänseende meddelade siffrorna afvika i ett och annat fall från de af valförrättarne uppgifna, enär Statistiska Centralbyrån underfundom haft anledning att genom skriftväxling med de kommunala myndigheterna berigtiga eller förfullständiga valprotokollens siffror.

I följande tabell, Litt. N., meddelas en sammanställning af uppgifterna om de i valen deltagandes såväl absoluta som rela-

tiva antal vid de valperioder, hvilka hittills utgjort föremål för noggrann undersökning.

Tab. Litt. N. Antalet deltagande i nyvalen åren 1872—1884.

	Vid medelbara val.		Vid omedelbara val.		Vid samtliga val.	
	Antal deltagare.	I % af valberättigade.	Antal deltagare.	I % af valberättigade.	Antal deltagare.	I % af valberättigade.
<i>Landsbygden.</i>						
År 1872	13,735	11.6	19,497	22.0	33,232	16.1
” 1875	12,577	10.8	24,125	23.4	36,702	16.7
” 1878	11,496	10.2	26,518	23.1	38,014	16.7
” 1881	11,601	10.7	34,386	26.9	45,987	19.5
” 1884	9,908	9.9	40,583	28.4	50,491	20.8
<i>Städerna.</i>						
År 1872	205	23.6	11,761	41.6	11,966	41.1
” 1875	172	27.9	12,891	36.9	13,063	36.7
” 1878	639	33.0	16,168	39.8	16,807	39.5
” 1881	—	—	20,604	45.2	20,604	45.2
” 1884	—	—	23,145	47.4	23,145	47.4
<i>Hela riket.</i>						
År 1872	13,940	11.7	31,258	26.7	45,198	19.1
” 1875	12,749	10.9	37,016	26.8	49,765	19.5
” 1878	12,135	10.6	42,686	27.5	54,821	20.3
” 1881	11,601	10.7	54,990	31.8	66,591	23.7
” 1884	9,908	9.9	63,728	33.8	73,636	25.2

Den gamla iakttagelsen, att deltagandet i valen är liffigare i städerna än på landsbygden och liffigare vid omedelbara än vid medelbara val, bekräftas till fullo af årets siffror, hvilka också utvisa, att intresset för valen — om man undantager de omedelbara — fortfarande är i stigande och aldrig förr varit så starkt.

Sträckes undersökningen ned till de särskilda länen, framträda för *landsbygdens* valkretsar de förhållanden, hvilka synas af tab. Litt. O.

Naturligtvis bör vid bedömandet af siffrorna i denna tabell tillbörligt afseende fästas vid de hinder för ett liffigare deltagande i valen, som på vissa håll beredas af valkretsarnes ytinhåll och kommunala indelning (jmf. tab. Litt. F. härofvän).

De särskilda landsbygdsvalkretsarne hafva, alltefter som de omfattat det omedelbara valsättet eller vidhålla det medelbara, att uppvisa följande skiljaktigheter med hänsyn till det mer eller mindre lifliga deltagandet i valen:

I de *medelbara* valen å landsbygden deltaga

mindre än 5 % af de valberättigade i 4 valkretsar,

5—10 ” ”	”	”	29	”
10—20 ” ”	”	”	22	”
20—30 ” ”	”	”	3	”
30—40 ” ”	”	”	1	”

S:a 59.

I fråga om dessa val uppvisas minimisiffrorna af Piteå domsaga (2.2 proc.), Vesterbottens mellersta och norra domsagor (3.0 och 3.5 proc.) samt Sundals domsaga (4.8 proc.); maximum åter af Gestriklands vestra tingslag (31.7 proc.).

I de *omedelbara* valen å landsbygden deltaga

mindre än 10 % af de valberättigade i 2 valkretsar,

10—20 ” ”	”	”	16	”
20—30 ” ”	”	”	33	”
30—40 ” ”	”	”	18	”
40—50 ” ”	”	”	10	”
50—60 ” ”	”	”	6	”
60—70 ” ”	”	”	1	”

S:a 86.

Såväl minimi- som maximi-siffrorna lemnas denna gång af Blekinge län; å ena sidan har Bräkne domsaga allenast att uppvisa 8.6 proc. och Medelsta domsaga 9.0 proc., å den andra sidan når Listers domsaga upp till 63.1 proc.

Ett ytterligare bevis, derest sådant skulle erfordras, på det liffigare deltagande i valen, som åtföljer användandet af det omedelbara valsättet, lemna de valkretsar, som nu öfvergått till detta valsätt från det medelbara. Jemförelsen mellan förr och nu ställer sig ur denna synpunkt på följande sätt:

Af de valberättigade deltaga i

	1883 års medelbara val.	1884 års omedelbara val.
Oppnada härads	30.7 %	45.5 %
Villättinge ”	42.1 ”	48.6 ”
Konga ”	8.2 ”	36.5 ”
Albo—Gärds domsaga	12.7 ”	37.1 ”
Skånings, Vilske, Valle ”	12.5 ”	1:a valet 16.2 ” 2:a ” 29.2 ”
Fryksdals härads nedre tingslag	11.0 ”	16.4 ”
Jemtlands vestra domsaga	14.3 ”	27.4 ”

Tab. Litt. O. Antalet i valen deltagande i procent af valberättigade å landsbygden, länsvis.

Landsbygden.	Vid medelbara val.					Vid omedelbara val.				
	1884.	1881.	1878.	1875.	1872.	1884.	1881.	1878.	1875.	1872.
Stockholms län	12.1	16.0	12.1	14.8	15.3	47.7	47.2	13.1	28.9	31.7
Uppsala län	20.0	20.6	14.8	15.0	14.9	—	—	—	—	—
Södermanlands län	26.4	27.6	19.8	19.7	21.7	36.7	40.4	35.7	—	—
Östergötlands län	—	—	—	16.2	16.9	45.1	35.2	30.2	29.0	29.6
Jönköpings län	—	—	9.9	16.7	14.1	36.2	36.5	31.4	29.9	26.6
Kronobergs län	14.4	10.6	10.9	11.7	10.6	34.6	30.6	23.9	19.4	15.7
Kalmar län	10.4	9.7	11.6	9.4	10.8	20.2	15.0	13.4	18.9	17.9
Gotlands län	—	—	—	—	—	20.1	17.6	16.9	22.9	21.6
Blekinge län	5.1	5.1	6.9	6.6	7.2	24.4	27.0	17.2	18.2	29.2
Kristianstads län	7.3	10.0	10.0	11.1	13.7	26.2	28.1	31.3	26.4	25.2
Malmöhus län	11.2	10.4	12.9	13.7	15.9	23.9	27.4	21.5	23.8	25.4
Hallands län	—	—	—	—	—	20.0	18.4	19.5	18.7	20.0
Göteb. o. Bohus län	8.9	7.8	9.0	9.9	12.3	17.5	17.1	16.3	23.0	15.1
Elfsborgs län	10.2	9.6	10.6	11.7	11.1	—	—	—	—	—
Skaraborgs län	9.9	11.1	11.9	13.4	15.2	27.6	26.5	—	—	—
Vermlands län	8.4	8.9	6.9	8.3	8.5	19.6	37.1	27.7	—	—
Örebro län	—	—	—	—	10.3	38.1	43.2	28.5	26.7	21.6
Vestmanlands län	—	—	—	—	—	29.9	26.7	17.9	19.6	20.0
Kopparbergs län	6.1	8.4	7.8	5.7	6.3	27.7	23.8	12.9	10.9	13.6
Gefleborgs län	13.9	14.5	8.8	9.4	9.1	28.2	34.7	27.5	12.9	13.5
Vesternorrlands län	8.2	10.8	11.9	9.1	11.2	28.2	16.3	30.9	19.9	19.0
Jemtlands län	—	14.3	—	—	—	26.8	20.2	18.8	37.8	20.0
Vesterbottens län	4.7	6.5	7.5	5.6	6.7	—	—	—	—	—
Norrbottnens län	8.1	4.5	5.8	7.5	5.6	26.3	15.6	—	—	—
Hela landsbygden	9.9	10.7	10.2	10.8	11.6	28.4	26.9	23.1	23.4	22.0

Samma ökning i intresset för valen har ock visat sig åtfölja de *omval*, som af en eller annan anledning måst ega rum. I sådant hänseende föreligga från senast gångna valperiod följande exempel:

	1:a valet.	Omvalet.
Uppvidinge härad.....	13.3 %	16.6 %
Skånings, Vilske och Valle domsaga.....	16.2 "	29.2 "
Torneå domsaga.....	9.2 "	13.0 "
Stockholm.....	59.8 "	72.4 "
Eskilstuna—Torshälla.....	15.0 "	71.1 "

Endast valet i Halmstad—Engelholm med 53.4 procent vid första och 51.6 procent vid andra valet bildar ur denna synpunkt ett undantag från den allmänna regeln.

Inom de särskilda grupperna af *städer* hafva i de val, som förrättats omedelbart, — således från och med år 1881 i *samliga* — följande procent af de valberättigade deltagit:

	1884.	1881.	1878.	1875.	1872.
i de 4 största städerna.....	55.1 %	47.1 %	44.0 %	35.3 %	38.2 %
" " 12 medelstora ".....	39.9 "	42.6 "	35.8 "	29.6 "	41.1 "
" " öfriga ".....	42.7 "	44.6 "	36.8 "	40.1 "	46.0 "
Medeltal.....	47.4 %	45.2 %	39.5 %	36.7 %	41.1 %

Inom den *första* gruppens städer har Stockholm, likasom under de föregående åren, så ock nu att uppvisa maximum af deltagande (72.4 proc.); de öfriga städerna följa denna gång i ordning efter folkmängden: Göteborg med 37.1 proc., Malmö med 30.4 proc. och Norrköping med 28.2 proc. Allenast Malmö visar en minskning mot nästföregående valperiod; de öfriga städerna och särskildt Stockholm förete en ökning, som icke allenast vållat den för gruppen beräknade relativa siffrans starka stigning (från 47.1 till 55.1 proc.) utan jemväl genom *dess* höjd kommit medeltalet för rikets samtliga städer att uppnå en siffra (47.4 proc.), som hittills saknat motstycke.

Inom den andra och tredje gruppens särskilda valkretsar och städer har vid 1884 års val förhållandet mellan valberättigade och i val deltagande ställt sig på följande sätt:

Af de valberättigade deltago i valet	Andra gruppen.	Tredje gruppen.	
	Valkretsar (= Städer).	Valkretsar.	Städer.
under 10 %.....	—	—	4
10—20 ".....	2	1	7
20—30 ".....	3	4	16
30—40 ".....	1	5	13
40—50 ".....	2	5	13
50—60 ".....	2	5	8
60—70 ".....	1	3	9
70—80 ".....	1	1	5
80—90 ".....	—	—	1
Summa.....	12	24	76

Maximum inom den *andra* gruppen uppvisas af Helsingborg med 71.1 proc.; samma grupps minima förete Visby (17.6 proc.) och Sundsvall (16.7 proc.).

Inom den *tredje* gruppens *valkretsar* har Sala—Arboga att uppvisa minimisiffran (14.8 proc.), och Eskilstuna—Torshälla maximum (71.1 proc.). Af de till denna grupp hörande *enskilda städer* utmärker sig Nora för den synnerligen höga siffran af 81.9 proc., hvaremot Trosa (med 9.4 proc.), Marstrand (med 5.3 proc.) och Skanör—Falsterbo (med allenast 4.6 procent) bilda den motsatta ytterligheten.

Valstatistik 1882—1884.

I förut afgifna berättelser om riksdagsmannavalen har Statistiska Centralbyrån ansett sig förpligtad att särskildt framhålla de icke alldeles sällsynta fall, då en kommuns eller kommunens samtliga valberättigade antingen genom myndigheternas förvällande eller egen likgiltighet eller af annan anledning *icke utöfvat sin valrätt*. Glädjande är, att dessa fall tyckas blifva allt mera sällsporda och till sina verkningar allt mindre omfattande. Så upptogos å hithörande förteckning:

efter 1878 års val 99 kommuner och kommunelar med i allt 3,358 valberättigade,				
" 1881 " 68 " " " 2,774 "				
" 1884 " 33 " " " 1,428 "				

Å andra sidan kan ej förnekas, att det regelbundna upprepandet af denna företeelse, valperiod efter valperiod, inom en och samma kommun är egnadt att ingifva egendomliga föreställningar om vederbörandes uppskattning af medborgerliga rättigheter.

I de följande förteckningarne äro genom kursiv skrift utmärkta de kommuner och kommunelar, som i detta hänseende redan förr en gång varit föremål för anmärkning, samt med en * de, som tillhörde valkretsar med medelbart valsätt och i fråga om hvilka försummelsen således vållat en minskning i elektorernas antal.

Myndigheternas uraktlåtenhet att kungöra valet eller att i laga tid utlysa sammanträde har enligt lemnade uppgifter vållat valrättens förspillande för de valberättigade i följande kommuner och kommunelar:

Stockholms län:	Vaddö-Häverö-delen af Vätö*;
Uppsala "	län del af Öster-Våla*;
Malmöhus "	Oxie-delen af Burlöf,
	län del af Tryde;
Elfsborgs "	Gäsnedelen af Borgholms*,
	län del af Gunnarp*,
	" " Unnaröd*,
	" " Hestra*,
	" " Bjurbäck*,
	Kungsäter*;
Skaraborgs "	län del af Bjurbäck,
	Skånings-delen af Hallum;
Kopparbergs "	Falu domsagas del af Grangårde;
Gefleborgs "	Vestra Helsinglands domsagas del af Nianfors*.

I följande kommuner och kommunelar hafva de valberättigade i vederbörlig ordning kallats till val, men ej infunnit sig eller vägrat att välja:

Stockholms län:	Lofö*,
	Närdsjö-delen af Fasterna*;
Kronobergs "	län del af Femåsj;
Gotlands "	Hellvi,
	Ganthem,
	Sjöhäls;
Malmöhus "	Vallkärra*;
Elfsborgs "	Hol*,
	Ås-delen af Börstig*,
	Kinds-delen af Öxabäck*,
	Dannike*,
	Ölsremma*,
	Redvägs-delen af Börstig*,
	Grimmared*,
	Vedbo-delen af Råggård*;
Norrbottnens "	Gellivare*,
	Arjeplog*,
	Arvidsjaur*.

Från Holmö kapellförsamling ändtligen uppgifves att häftig storm hindrat de valberättigade att infinna sig vid det utlysta valsammanträdet. — I öfrigt äro de afgifna förklaringarna sig temligen lika år ifrån år.

Att de administrativa oregelbundenheterna måste anses såsom en mäktigt bidragande anledning till de anmärkta oegentligheterna har af Statistiska Centralbyrån alltför början framhållits och framgår äfven denna gång deraf, att 19 af de antecknade 33 fallen röra »kommundelar». — Så hafva ock antagligen liknande förhållanden äfven denna gång vållat att ett mindre antal kommunalar (9) röstat samman med annan kommun.

E) Elektorsvalen.

(Tab. N:o 5.)

Vid stadig minskning i de medelbara valkretsarnes antal har naturligtvis *elektorernas antal* måst så småningom nedgå. Det utgjorde:

	För landsbygden.	I städerna.	I hela riket.
1872.....	2,643	33	2,676
1875.....	2,461	19	2,480
1878.....	2,299	61	2,360
1881.....	2,181	—	2,181
1884.....	1,961	—	1,961

Sistnämnda siffra skulle dock hafva ökats med 31, deraf 14 för Elfsborgs och 10 för Norrbottens län, derest icke, enligt hvad ofvan anmärktes, samtliga valberättigade i ett antal kommuner och kommunalar försummat att i valet delta.

Äfven andra oegentligheter och felaktigheter finnas, nu liksom tillföre, att ifråga om elektorsvalen anmärka. — *En elektor mindre än laga antalet* har valts i Djurö af Stockholms län, Skedeskamma och Nössemark af Elfsborgs län, samt Elgarås och Lengjum-Vessby af Skaraborgs län. Deremot valdes *en elektor för mycket* i Gideå af Vesternorrlands län samt i de redan från föregående berättelser ur denna synpunkt antecknade jordeboks-socknarne:

Össeby-Garn i Stockholms län,
Bro-Lossa i » » samt
Hjerpås-Höra-Vedum i Skaraborgs ».

I sammanhang härmed må ock omnämnas, att elektorsvalet i *Öra* (Elfsborgs län) synes hafva förrättats efter fyrk;

att elektorn från *Fullestad* (Elfsborgs län) underkändes, såsom mantalsskrifven i annan församling;

att elektorsvalet i *Danderyd* (Stockholms län) förrättades först dagen före sjelfva riksdagsmannavalet, hvadan den derifrån sände elektorns fullmakt kasserades; samt

att de valberättigade inom *Los* kommun (Gefleborgs län), som är delad på två valkretsar, *gemensamt* utsågo elektor för *båda* valen, dock till laga antal i hvartera fallet.

Vid omvalet inom Torneå domsaga utsågos särskilda elektor af *Tärendö* kapellförsamling, som med Pajala bildar *en* kommun, och blott i fråga om *kyrkliga* utgifter är derifrån skild. Det vill dock synas som om detta val blifvit af valförrättaren ogilladt, enär de sålunda valde elektorerne ej finnas vara inräknade i den af honom lemnade uppgiften. Ej heller hade vid *det första* valet denna oegentlighet förekommit.

För *antalet* af de för hvarje särskild valkrets utsedde *elektor*, äfvensom för dessas *yrke* redovisas i tab. N:o 5.

Högsta antalet elektor inom särskild valkrets, 63, har antecknats för Kinneferdings, Kinne och Kållands domsaga af Skaraborgs län; det lägsta, 17, för Fryksdals härads öfre tingslag af Vermlands län. I medeltal räknades 33 elektor på hvarje valkrets.

6 valkretsar räknade.....	10—20 elektor,
22 " "	20—30 "
18 " "	30—40 "
10 " "	40—50 "
2 " "	50—60 "
1 " "	öfver 60 "

Den fördelning af samtliga elektorerne efter *yrke och samhällsställning*, som i nyssnämnda tabell utförts, kan visserligen ej göra anspråk på ofelbarhet, enär det understundom är ytterst svårt att afgöra, huruvida en person bör räknas till den ena eller andra yrkesgruppen, men den torde dock i sina allmänna drag kunna vara upplysande. Från föregående valperioder finnas verkställda utredningar af dessa särskilda samhällsklassers procentiska förhållande; en liknande bearbetning af uppgifterna från de senaste valen har ej bort saknas och återfinnes här nedan sammanställd med de äldre uppgifterna.

	1884.	1881.	1878.	1875.	1872.
	%	%	%	%	%
Civile embetsmän.....	3·6	3·4	4·6	3·5	3·4
Militärer.....	1·1	1·7	2·4	1·4	2·3
Prester.....	2·8	2·2	3·3	3·3	3·4
Kyrkobetjente och skollärare.....	4·1	3·3	2·9	2·0	1·7
Gods- och bruksegare.....	10·4	9·4	10·7	14·3	13·3
Hemmansegare (och bergsmän).....	62·5	64·3	60·8	62·5	61·3
Arrendatorer, förvaltare, inspektorer....	5·9	5·6	6·9	6·1	7·5
Fabrikanter, mjölnare.....	1·3	2·2	0·8	1·2	1·0
Handverkare, byggmästare.....	1·2	1·1	1·0	0·3	0·4
Handlande, gästgivare.....	6·4	6·1	5·8	5·3	4·9
Sjökapten.....	0·3	0·1	0·3	0·1	0·1
Öfrige (och af ouppgifvet yrke).....	0·4	0·6	0·5	—	0·7
	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0

Årets siffror utvisa märkligt nog en icke obetydlig sänkning för hemmansegaregruppen, men deremot någon ökning för det stora flertalet af öfriga yrkesgrupper. Dock egde den förstnämnda absolut öfvervigt i 44 valkretsar och var i 10 af de återstående 15 valkretsarne talrikare företrädd än någon annan samhällsklass.

F) Kammarens sammansättning på grund af valen.

(Tab. N:o 6.)

I tab. N:o 6 hafva sammanställts de uppgifter, som af valförrättarne lemnats rörande de valdes namn, yrken och födelseår, samt om de afgifna rösternas fördelning och splittring.

Af tabellen framgår att Andra Kammarens ledamöter för innevarande valperiod äro till *antalet* 214, af hvilka 145 valts af landsbygden och 69 af städernas valkretsar. Huru i detta hänseende proportionen mellan land och stad steg för steg ändrats, visar följande öfversigt:

Åren	Landsbygden.		Städerna.		Summa ledamöter.
	Antal ledamöter.	%	Antal ledamöter.	%	
1867—1869.....	135	71.1	55	28.9	190
1870—1872.....	136	70.8	56	29.2	192
1873—1875.....	138	71.1	56	28.9	194
1876—1878.....	138	69.7	60	30.3	198
1879—1881.....	140	68.6	64	31.4	204
1882—1884.....	142	68.9	64	31.1	206
1885—.....	145	67.8	69	32.2	214

Sammanställas båda kamrarnes ledamotsantal, så finnes det, att Första Kammaren icke ökats i samma förhållande som den Andra; dess ledamöter utgjorde vid första riksdagen efter den nya riksdagsordningens införande 39.7 proc., men äro nu allenast 39.2 proc. af Riksdagens hela ledamotstal. I fråga om Andra Kammaren, hvars samfälda ledamotsantal således under sagda tid ökats från 60.3 proc. till 60.8 proc. af Riksdagens hela styrka, bör särskildt framhållas, att landsbygdsrepresentanternas antal, som år 1867 utgjorde 42.9 proc. af Riksdagens hela ledamotsantal, nu nedgått till 41.2 proc., under det att städernas ökats från 17.4 proc. till 19.6 proc.

Den fördelning af Andra Kammarens nuvarande ledamöter efter yrken och samhällsställning, som här nedan meddelas, utvisar märkligt nog en rätt stark minskning i de egentlige »Hemmansegarnes» antal, liksom ock för gruppen »Handlande»; men deremot en delvis betydande tillväxt för grupperna: »Fabrikare», »Bruksegare», »Lärare» och »Civile embetsmän».

Tab. Litt. P. Yrkesfördelning af Andra Kammarens ledamöter.

	Civile embetsmän.	Militärer.	Lärare vid allm. läroverk.	Professorer.	Folkskolelärare.	Kyrkoherdar.	Läkare, Apotekare.	Litteratörer, Boktryckare.	Hemmansegare.	Godsegare.	Inspektörer, Arrendatorer.	Bruksegare, Bergsmän.	Säkerhetssekreterare.	Fabrikörer, Handverkare.	Handlande.	Öfriga.	Summa.
Stockholms stad.....	2	1	3	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	6	19
Stockholms län.....	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	1	—	6
Uppsala län.....	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	5
Södermanlands län.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	7
Östergötlands län.....	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	12
Jönköpings län.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	7
Kronobergs län.....	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Kalmar län.....	2	—	—	—	—	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	10
Gotlands län.....	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Blekinge län.....	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Kristianstads län.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Malmöhus län.....	3	1	—	—	—	1	2	10	—	—	—	—	—	1	1	—	19
Hallands län.....	1	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	1	1	—	7
Göteborgs o. Bohus län.....	2	—	2	1	2	—	—	1	3	—	—	—	—	1	4	—	16
Elfsborgs län.....	4	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	1	2	—	12
Skaraborgs län.....	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Vernlands län.....	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Örebro län.....	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	7
Västmanlands län.....	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	6
Kopparbergs län.....	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	7
Gefleborgs län.....	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Västernorrlands län.....	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Jämtlands län.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Vesterbottens län.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	4
Norrbottnens län.....	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	1	—	5
S:a vid riksdagen år 1865.....	24	6	4	12	5	3	7	9	93	3	13	3	10	16	6	214	
» » » » 1882.....	20	5	4	7	3	1	7	11	109	—	6	2	4	22	5	206	
» » » » 1879.....	30	8	8	8	2	1	4	17	91	—	11	1	7	11	5	204	
» » » » 1876.....	25	9	7	5	3	2	1	15	97	2	9	2	6	12	3	198	
» » » » 1873.....	27	7	4	6	3	3	3	19	96	5	3	3	4	11	—	194	
» » » » 1867.....	26	6	6	16	4	2	3	25	69	3	10	1	9	9	1	190	
Städerna.....	20	5	—	10	1	3	6	—	—	—	1	—	7	10	6	69	
1885 Landsb. medelb. val.....	3	1	1	1	1	—	—	4	33	3	3	3	2	4	—	59	
» » » » omedelb. ».....	1	—	3	1	3	—	1	5	60	—	9	—	1	2	—	86	

Med hänsyn till ledamöternas ålder företedde Andra Kammaren vid ingången af de fem senaste riksdagsperioderna följande sammanfattning:

Tab. Litt. Q. Åldersfördelning af Andra Kammarens ledamöter.

Åldersår.	1885.	1882.	1879.	1876.	1873.	Åldersår.	1885.	1882.	1879.	1876.	1873.
71—72...	1	1	—	—	—	44—45...	9	5	6	6	6
70—71...	2	—	—	—	—	43—44...	10	6	7	6	4
69—70...	2	2	—	1	1	42—43...	7	10	2	6	6
68—69...	4	1	1	—	—	41—42...	9	4	4	5	5
67—68...	1	2	—	—	—	40—41...	7	8	3	5	1
66—67...	2	1	4	—	2	39—40...	4	3	12	3	10
65—66...	2	6	—	1	2	38—39...	3	6	4	3	6
64—65...	6	4	2	1	1	37—38...	4	5	4	4	4
63—64...	2	3	4	4	1	36—37...	4	3	2	5	3
62—63...	3	6	7	3	1	35—36...	3	—	3	4	3
61—62...	6	4	6	1	1	34—35...	2	1	4	—	2
60—61...	7	4	3	3	5	33—34...	—	3	3	1	—
59—60...	9	9	9	10	6	32—33...	—	1	—	3	3
58—59...	7	11	7	6	3	31—32...	1	—	—	—	—
57—58...	7	10	7	7	7	30—31...	—	—	—	—	—
56—57...	12	9	8	9	11	29—30...	—	—	—	1	—
55—56...	7	8	14	10	6	28—29...	—	—	—	—	—
54—55...	5	6	10	6	9	27—28...	—	—	—	—	—
53—54...	5	6	12	7	11	26—27...	—	—	—	—	1
52—53...	8	7	6	15	8	S:a 26—30	—	—	—	1	1
51—52...	8	6	10	7	9	30—40	21	22	32	23	31
50—51...	8	10	6	14	4	40—50	79	68	56	69	74
49—50...	6	10	6	9	15	50—60	76	82	89	91	74
48—49...	5	9	6	11	7	60—70	35	33	27	14	14
47—48...	7	9	9	7	11	70—80	3	1	—	—	—
46—47...	6	3	6	6	11	Summa	214	206	204	198	194
45—46...	13	4	7	8	8						

Sedan år 1876 har Kammaren ej egt någon ledamot, tillhörande åldersgruppen 26—30 år; den yngste af den nuvarande uppsättningen är född år 1853. Deremot finnas nu 3 ledamöter af öfver 70 års ålder; den äldste är född 1813. Ledamöternas medelålder är 50.89 år (landsbygdsrepresentanter 50.10; städernas 53.29). Detta utgör, enligt hvad följande öfversigt utvisar, ett afbrott hvad rikssiffran beträffar i den riktning, som hittills varit så regelbunden.

Representanternas medelålder.

	Landsbygden.	Städerna.	Hela riket.
1870.....	47.54	48.41	47.80
1873.....	48.95	50.11	49.28
1876.....	49.15	51.43	49.84
1879.....	50.43	51.50	50.76
1882.....	51.24	52.00	51.48
1885.....	50.10	53.29	50.89

Utvecklingsgången återfinnes deremot till fullo i fråga om stadsrepresentanternas medelålder, och det är tydligen de nyvalde landsbygdsrepresentanternas ovanligt låga ålder, som denna gång sänkt såväl landsbygdssiffran som riksmedelaltet.

Den iakttagelse, som redan länge gjorts, att medelåldern är vida högre bland Första Kammarens ledamöter än bland den Andras, bekräftas äfven nu. Differensen utgör för närvarande

6:02 år, mot 6:28, 6:39, 5:22, 5:44 och 6:35 vid de respektive riksdagarna 1870, 1873, 1876, 1879 och 1882. Till förklaring af förhållandet behöfver endast hänvisas till den högre ålder, riksdagsordningen stadgar såsom kvalifikation för inval i Första Kammaren.

Omvalde äro 91 af landsbygdens och 41 af städernas representanter, eller i allt 132; det vill säga omkring 62 procent af hela antalet (62·8 proc. af landsbygdens och 59·4 proc. af städernas representanter). 49 (= 33·8 proc.) af landsbygdens och 22 (= 31·9 proc.) af städernas ombud äro *nyvalde*; 5 (= 3·4 proc.) landsbygds- och 6 (= 8·7 proc.) stadsrepresentanter hade under en tidigare riksdagsperiod än den senast gångna utöfvat riksdagsmannakallet.

Tvårt emot hvad hittills varit vanligt, hafva de egentliga nyvalen denna gång varit jembörelsevis talrikare på landsbygden; också bibehöllos nu allenast i två län med tillsammans 6 representanter (Gotlands och Jemtlands) samtliga de förutvarande, då detta deremot vid 1881 års val var fallet i sex län med tillsammans 32 valkretsar. I ett län (Vestmanlands) valdes denna gång idel nya män; af de 8, som 1881—1883 suto på Östgötabänken, finnes allenast 1 kvar; i Södermanlands och Jönköpings län öfverstiger de nyvaldes antal de omvaldes; och i Uppsala, Elfsborgs och Kopparbergs län är antalet af omval och nyval jembastarkt. Allt tyder på att en mer än vanligt stark politisk jäsning varit rådande och tagit sig uttryck vid de senaste valen.

4 af de nuvarande stadsrepresentanterna hafva förr haft plats i Första Kammaren. Lederna af de män, som deltagit i ständsriksdagarna, glesna alltmer; ännu år 1879 räknades af dem 44, eller 21·6 proc. af Andra Kammarens samtliga ledamöter; år 1882 hade deras antal minskats till 34 (= 16·6 proc.); vid innevarande års riksdag återstå allenast 14 (= 6·6 proc.), deraf 9 landsbygds- och 5 stadsrepresentanter. Af dessa 14 hade 3 tillhört ridderskapet och adeln, 2 borgare- och 9 bondeståndet.

Om det *röstetal*, som tillfallit de valde, lemnas uppgift i tab. Litt. R.

Af dessa siffror framgår att af städernas representanter 58 (= 84 proc.) erhållit mer än hälften af de afgifna rösterna eller *absolut majoritet*. Deremot ernåddes samma majoritet allenast i 56 (= 65 proc.) af de landsbygdsvalkretsar, som användt *omedelbart* valsätt. Sålunda hafva visserligen vid 73·5 proc. af samtliga omedelbara val de valde ernått absolut röstöfvervigt; men såsom af tabellafdelningen III framgår, stiger detta relativa tal vid de *medelbara* valen ända till 86·5 proc. Det är ock naturligt, att ett fatal elektor, som haft tillfälle att före val-förrättningen med hvarandra rådplåga, skola hafva lättare att enas, då deremot en starkare röstsplittring synes vara oskiljaktig från det omedelbara valsättet, synnerligast på landsbygden, der bygdepolitiken och de rent lokala intressena under sådant förhållande kunna få ett ganska vidsträckt spelrum.

Det visar sig också att vid de medelbara valen nära nog 22 proc. af de valde erhållit mer än 90 proc. af de afgifna rösterna; vid 2 val (1 i Kopparbergs och 1 i Norrbottens län) erhöill den valde alla rösterna; och vid 1 val i Blekinge län alla de godkända rösterna. Deremot hafva vid landsbygdens omedelbara val endast 2 bland 86 valde (= 2·3 proc.) uppnått nyssnämnda höga majoritet (öfver 90 proc.); högsta antecknade proportionen var 95·7 proc. (vid ett val i Blekinge län). —

Tab. Litt. R. Relativa antalet röster, som tillkommit den valde.

		Antal valde, som utaf de afgifna rösterna erhållit							Summa valde.			
		20-30 %.	30-40 %.	40-50 %.	50-60 %.	60-70 %.	70-80 %.	80-90 %.	Öfver 90 %.			
I. Valen i städerna (omedelbara).												
Stockholm		—	—	1	8	2	—	—	8	19		
Göteborg		—	—	4	—	—	—	1	3	8		
Malmö		—	—	—	2	—	—	1	1	4		
Norrköping		—	—	—	—	—	1	—	1	2		
S:a städer med hvardera flere riksdagsmän		—	—	5	10	2	1	2	13	33		
” ” ” ” en riksdagsman		—	—	3	1	2	2	3	1	12		
” ” ” tillsammans ” ”		—	—	2	1	10	4	1	4	24		
Summa för alla städer 1884		—	—	2	9	21	8	4	9	16	69	
” ” ” ” 1881		—	—	2	8	23	14	2	6	9	64	
” ” ” ” 1878		—	—	1	1	3	15	13	10	3	15	61
” ” ” ” 1875		—	—	1	5	15	15	6	8	9	59	
” ” ” ” 1872		—	—	3	5	15	9	8	8	6	54	
II. Omedelbara val på landsbygden.												
Stockholms län		—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	3
Södermanlands län		—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	8
Östergötlands län		—	2	1	3	1	—	—	1	—	—	6
Jönköpings län		1	—	2	2	—	—	—	1	—	—	4
Kronobergs län		—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	6
Kalmar län		—	2	—	1	1	1	1	—	—	—	6
Gotlands län		—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Blekinge län		—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	3
Kristianstads län		1	—	1	2	—	—	1	1	—	—	6
Malmöhus län		—	—	3	1	—	2	2	1	—	—	9
Hallands län		—	—	1	1	2	1	—	—	—	—	5
Göteborgs och Bohus län		—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	4
Skaraborgs län		1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	4
Värmlands län		—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	2
Örebro län		—	—	1	1	3	—	1	—	—	—	6
Vestmanlands län		1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	4
Kopparbergs län		—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	4
Gefleborgs län		—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Vesternorrlands län		—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	3
Jemtlands län		—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	4
Norrbottens län		—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa 1884		4	8	18	25	14	8	7	2	86		
” 1881		—	8	22	19	14	5	5	5	78		
” 1878		5	9	22	13	8	8	7	1	73		
” 1875		5	8	19	10	13	5	2	5	67		
” 1872		3	10	13	12	8	8	4	2	60		
III. Medelbara val på landsbygden.												
Stockholms län		—	—	—	—	1	1	1	1	4		
Uppsala län		—	—	—	1	1	1	—	1	4		
Södermanlands län		—	—	—	1	1	—	—	—	2		
Kronobergs län		—	—	—	2	—	—	—	—	2		
Kalmar län		—	—	—	—	1	1	—	—	2		
Blekinge län		—	—	—	—	—	—	—	1	1		
Kristianstads län		—	—	—	—	—	—	—	1	1		
Malmöhus län		—	—	—	—	—	1	1	—	2		
Göteborgs och Bohus län		—	—	—	1	1	—	—	1	3		
Elfsborgs län		—	1	3	3	—	1	2	—	10		
Skaraborgs län		—	—	2	1	—	—	—	—	3		
Värmlands län		—	—	—	1	2	2	1	1	7		
Kopparbergs län		—	—	—	—	1	—	—	*1	2		
Gefleborgs län		—	1	—	1	—	—	—	3	5		
Vesternorrlands län		—	—	1	—	—	1	—	2	4		
Vesterbottens län		—	—	—	2	—	1	1	—	4		
Norrbottens län		—	—	—	—	1	1	—	*1	3		
Summa 1884		—	2	6	13	9	10	6	13	59		
” 1881		—	1	8	16	10	5	9	15	64		
” 1878		—	—	11	14	17	8	4	13	67		
” 1875		—	3	6	17	16	7	9	13	71		
” 1872		1	5	9	25	15	10	4	9	78		

* Alla de afgifna rösterna.

I städerna, särskildt de bada första gruppernas, är det naturligtvis ofjmförligt lättare att åstadkomma det behöfliga måttet af sammanhållning; der hafva ock nu 16 (= 23.2 proc.) af de valde hvardera erhållit mer än 90 procent af de i hvarje särskildt fall afgifna rösterna; proportionen är således till och med starkare här än vid de medelbara valen på landsbygden.

I fråga om häftigheten af den utkämpade *valstriden* må till en början om de genom elektor verkställda valen anmärkas, att vid 23 af dessa val den valdes närmaste man erhållit intill 25 proc. af den valdes röstetal, vid 13 val mellan 25—50 proc., vid 12 val 50—75 proc. och vid 7 val mer än 75 proc., hvarjeme i ett fall lottning måst afgöra utgången. Ofvan är redan anmärkt, att i 3 fall den valde erhållit alla rösterna. — Af de 1,913 röster, som vid samtliga medelbara val afgifvits, tillföll allenast 158 (= 8.2 proc.) annan person än den valde eller hans närmaste man; och endast 12 röster (= föga mer än $\frac{1}{2}$ proc.) kasserades.

Inom de landsbygdsvalkretsar, som omfattat det omedelbara valsättet, ställer sig ur nyssnämnda synpunkt förhållandet så som af följande tabell framgår.

Tab. Litt. S. Röstsplittring och kasserade röster vid de omedelbara valen på landsbygden.

Län.	Antal valkretsar, der den valdes närmaste man erhållit i % af den valdes röstetal				I öfrigt splittrade röster.		Kasserade röster.	
	under 25 %.	25—50 %.	50—75 %.	öfver 75 %.	Antal.	% utaf afgifna	Antal.	% utaf afgifna.
Stockholms län	—	—	1	—	5	0.8	4	0.7
Södermanlands län ..	—	—	1	2	34	3.0	17	1.5
Östergötlands län ..	1	—	3	4	490	12.0	81	2.0
Jönköpings län	1	—	3	2	864	18.1	75	1.5
Kronobergs län	—	2	1	1	369	15.8	99	4.1
Kalmar län	3	—	2	1	311	16.1	39	2.0
Gotlands län	—	1	1	—	300	35.5	47	5.3
Blekinge län	2	—	—	1	106	12.2	3	0.3
Kristianstads län	3	1	—	2	681	24.8	38	1.4
Malmöhus län	4	3	—	2	553	15.7	162	4.4
Hallands län	3	—	2	—	156	10.0	182	10.5
Göteb. o. Bohus län ..	2	—	1	1	163	13.7	11	0.9
Skaraborgs län	—	1	2	1	713	30.0	161	6.8
Vermlands län	2	—	—	—	49	8.6	31	5.1
Örebro län	1	1	4	—	277	9.7	42	1.5
Vestmanlands län	—	1	2	1	344	21.7	74	4.5
Kopparbergs län	—	1	2	1	554	23.0	18	0.7
Gefleborgs län	—	—	1	—	114	12.4	7	0.8
Vesternorrlands län ..	—	2	1	—	200	17.9	6	0.5
Jemtlands län	1	2	—	1	145	7.6	87	4.4
Norrbottnens län	—	—	1	—	96	24.6	1	0.3
Summa 1884	23	15	28	20	6,524	16.1	1,185	2.9
” 1881	23	17	24	14	5,358	15.6	1,256	3.7
” 1878	18	17	16	22	5,453	20.6	919	3.5
” 1875	15	18	20	14	4,916	20.5	430	1.8
” 1872	17	13	18	12	3,629	19.0	552	2.8

Vid mer än hälften af dessa val (48 af 86) har striden varit jemförelsevis skarp, enär den valdes förnämste motkandidat

erhållit mer än 50 proc. af det röstetal, som tillföll hans lycklige medtäflare; i 20 fall stiger till och med detta relativa tal upp till 75 proc. och derutöfver. Den egentliga röstsplittringen har varit vid pass dubbelt starkare (16.1 proc.) vid dessa val än vid de medelbara, och de underkända rösternas antal, i hvilka dock, nu liksom förr, inräknats jemväl de i ett och annat af valförrättaren på grund af formfel eller för sent aflemnande icke i beräkning taget valprotokoll, utgör nära 3 proc. af de afgifna. En jemförelse i dessa hänseenden med de förra valperioderna visar ej för den senast gångna något särskildt utmärkande drag.

Valen i städerna af den första gruppen lämpa sig — sasom lätt kan inses — ej till behandling ur dessa synpunkter. — I de städer deremot, som hvardera utse en riksdagsman, tillföll af de afgifna 4,304 rösterna allenast 243 (= 5.6 proc.) annan person än den valde eller hans förnämste medtäflare; och att siffran dock blef så pass hög, beror uteslutande på den synnerligen starka röstsplittringen vid valet i Gefle (23.6 proc.), der striden utkämpades mellan tre kandidater. I öfriga till denna grupp hörande städer bortkastades allenast 82 röster (= 2.3 proc.). I Uppsala afgafs icke en enda s. k. »stänkröst», i Sundsvall allenast 1, i Helsingborg 2, i Jönköping 4, o. s. v. Icke ens $\frac{1}{2}$ proc. af de i dessa städer afgifna rösterna kasserades. — Inom småstädernas valkretsar, der striden ofta nog utkämpats mellan ett antal temligen jemnstarka och rivaliserande stadssamhällens olika kandidater och der den lokala söndringen later de särskilda intressena frodas, hafva förhållandena i åtskilliga hänseenden gestaltat sig olika. Inom 6 af de 24 hithörande valkretsarne erhöi den valdes närmaste man mer än 75 proc. af det röstetal, som tillföll den valde (Halmstad—Engelholm 92.1 proc., Varberg—Falkenberg—Laholm—Kungsbacka 93.5 proc., Vestervik—Oskarshamn 94.3 proc., Borås—Alingsås—Ulricehamn ända till 98.9 proc.); inom 6 valkretsar mellan 50—75 proc., inom 5 mellan 25—50 proc. och inom 7 under 25 proc. — Af de inom dessa valkretsar afgifna 7,377 rösterna tillföll 697 (= 9.4 proc.) annan person än den valde eller hans främste motkandidat; i större antal förekommo dock dylika röster allenast inom två valkretsar: Varberg—Falkenberg—Laholm—Kungsbacka (149) och Luleå—Umeå—Piteå—Haparanda—Skellefteå (117). — Äfven inom denna grupp af stadsvalkretsar hafva icke ens $\frac{1}{2}$ proc. af de afgifna rösterna underkänts.

Af särskildt intresse är det att undersöka i hvad mån de val, vid hvilka *företvarande representanter återvalts*, förete en starkare hopning af rösterna. Undersökes då till en början ur denna synpunkt förhållandet vid valen i allmänhet, så befinnes det, att af samtliga afgifna röster erhöi, i nedanstående antal valkretsar, den valde

	under 25 %.	25—50 %.	50—75 %.	öfver 75 %.	Summa.
vid omedelbart val i stad	—	11	31	27	69
” ” ” på landsbygden	1	29	42	14	86
” medelbart ” ” ”	—	8	25	26	59
Hela riket	1	48	98	67	214

Dessa siffror utgöra, förvandlade i procent af hvardera gruppens valkretsar:

	under 25 %.	25—50 %.	50—75 %.	öfver 75 %.	Summa.
vid omedelbart val i stad	—	16.0	44.9	39.1	100 %
” ” ” på landsbygden	1.2	33.7	48.8	16.3	100 %
” medelbart ” ” ”	—	13.5	42.4	44.1	100 %
Hela riket	0.5	22.4	45.8	31.3	100 %

Undersökas dernäst ur samma synpunkt de val, vid hvilka förutvarande representanter omvalts, ställer sig förhållandet på följande sätt.

I nedanstående antal valkretsar har den återvalde förre representanten af alla de afgifna rösterna erhållit:

	under 25 %.	25 50 %.	50—75 %.	öfver 75 %.	Summa.
vid omedelbart val i stad	2	5	10	24	41
” ” ” på landsbygden —	—	10	31	12	53
” medelbart ” ” ” —	—	3	12	23	38
Summa	2	18	53	59	132

hvilka siffror, förvandlade i relativa tal, gifva följande resultat:

	under 25 %.	25—50 %.	50—75 %.	öfver 75 %.	Summa.
vid omedelbart val i stad	4.9	12.2	24.4	58.5	100 %
” ” ” på landsbygden —	—	18.9	58.5	22.6	100 %
” medelbart ” ” ” —	—	7.9	31.6	60.5	100 %
Summa	1.5	13.6	40.2	44.7	100 %

Jemföras nu med hvarandra båda de relativa tabellerna, framgår tydligt, att vid *omvalen* såväl absolut majoritet som ock i all synnerhet de mycket höga relativa siffrorna betydligt oftare ernåtts. Orsaken är lätt funnen; vid dessa tillfällen har åtminstone *en* kandidat alltid varit på förhand gifven.

Enligt de uppgifter, som för Statistiska Centralbyrån varit tillgängliga, hafva af valen å landsbygden 18 och af städernas val 5 *öfverklagats*. Klagomålen hafva i 15 af de förstnämnda

fallen underkänts af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, som i 2 af de återstående fallen påbjudit omval och i 1 fall förklarat »närmaste man» vara rätteligen vald. I sistnämnda fall (valet i Södertörns domsaga) fullföljdes klagomålen hos Eders Kungl. Maj:t, som dock ogillade det slut, till hvilket Kungl. Maj:ts Befallningshafvande kommit. — Äfven i 10 af de ofvannämnda 15 fallen underställdes klagomålen Eders Kungl. Maj:ts pröfning, utan att likvisst ändring vanns.

Det första valet i Stockholm öfverklagades och upphäfdes i båda instanserna; det med anledning häraf anställda omvalet öfverklagades jemväl, men utan påföljd. Den klagan, som fördes öfver det första valet i Halmstad—Engelholm, ogillades af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande; men Eders Kgl. Maj:t upphäfde valet. Göteborgs-valet öfverklagades hos Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, men klagomålen ogillades, och fullföljdes icke. På den klagan, som hos Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fördes öfver valet i kretsen Luleå—Umeå—Piteå—Haparanda—Skel-lefteå, förklarades »närmaste man» vara rätteligen vald, och blef detta utslag af Eders Kungl. Maj:t fastställt.

Obetydligare formfel hafva i de allra flesta fall vållat klagomålen. Ett enda svårare fall har denna gång måst beifras; anmärkningen rörande det första valet i Torneå domsaga (tab. N:o 6) angifver närmare förhållandet. — För Högsta Domstolens utslag i de till Kungl. Maj:t vädjade målen redogöres utförligt i *Naumanns Tidskrift för Lagskipning, Lagstiftning och Förvaltning*, till hvilken torde få hänvisas.

Stockholm den 4 april 1885.

Underdånigst

ELIS SIDENBLADH.

J. Hellstenius.

VALEN TILL FÖRSTA KAMMAREN, ÅREN 1882—1884.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Valkrets.	Den valdes			Antal		Den valdes erhållna röstetal.	När- maste röstetal.	Kasse- rade val- sedlar.
	namn, embete eller yrke.	födelse- år.	valdag.	valmän.	i valet del- tagande.			
Valde år 1882.								
Södermanlands län...	Edvard Sederholm, Bruksegare	1828	1/9	40	39	34	3	—
Östergötlands län ...	Niklas Fossar, Godsegare	1835	1/9	61	61	33	—	2
	Grefve Carl Emil Adolph Gustaf Piper, Kammarherre, Godsegare	1818				32	28	
Jönköpings län	Knut Ottonin Ljungqvist *, Bruksegare	1836	1/9	49	49	45	14	—
	Per Magnus Söderberg ¹⁾ , Landtbrukare	1835	3/9	49	49	30	18	—
Kronobergs län	Fredrik Richter, Sekreterare och Ombudsman i Jernkontoret	1819	1/9	35	35	20	—	—
	Julius Mankell, f. d. Kapten.....	1828				13	12	
Kalmar läns norra del	Edvard Henrik Carleson *, Justitieråd.....	1820	3/7	23	23	17	5	1
Kalmar läns södra del	Lars Magnus Carlsson, Hemmansegare	1825	3/7	37	37	21	15	—
Malmöhus län.....	Grefve Erik Carl Alfred Piper, Kabinettskammarherre, Godsegare	1834	3/8	78	78	59	—	—
	Frih. Otto Axel Povel Ramel *, f. d. Ryttnästare, Godsegare	1833				46	30	
Göteborgs stad	Oscar Ekman, f. d. Konsul, Godsegare.....	1812	1/8	56	43	40	2	—
Älfsborgs län	Frih. John Philip Ericson ¹¹⁾ , f. d. Kapten, Godsegare (numera Landshöfding)	1834	1/7	72	72	28	25	—
	Frans Wilhelm Dahl, Rektor	1825	1/9	72	72	41	29	—
Skaraborgs län	Carl Johan Storkenfeldt *, f. d. Löjtnant, Godsegare	1812	1/9	65	65	42	15	—
Vermlands län	Axel Ros, Bruksegare	1833	3/9	67	67	40	25	—
Kopparbergs län.....	John Samy Nisser, Major	1839	3/8	52	52	34	17	—
Gefleborgs län.....	Frih. Claes Gustaf Adolf Tamm **, Bruksegare (numera Stateråd)	1838	1/8	49	49	34	15	—
Valde år 1883.								
Stockholms stad	Claes Albert Lindhagen **, Justitieråd	1823	1/9	99	80	73	2	4
	Oscar Magnus Björnstjerna *, Generalmajor.....	1819	1/10	99	84	77	5	—
Östergötlands län	Grefve Melcher Henrik Gustaf Falkenberg, Kammarherre, Godsegare	1841	1/8	61	61	33	27	—
Jönköpings län	Per Magnus Söderberg * ²⁾ , Landtbrukare	1835	1/8	50	50	34	—	2
	Johan Wilhelm Spänberg, Bruksegare.....	1843				33	15	
Kronobergs län	Carl Reinhold Fredrik von Baumgarten, Kapten.....	1843	1/8	35	35	17	10	—
Kalmar läns södra del	Johan Anders Sandberg ³⁾ , Rektor	1834	3/7	38	38	35	1	1
Kristianstads län	H. Exc. Oscar Robert Themptander, Statsråd (numera Statsminister).....	1844	3/7	54	54	50	3	—
Göteborgs o. Bohuslän	Arthur Maximilian Koch, Godsegare	1836	1/8	53	53	51	1	—
Älfsborgs län.....	Johannes Eriksson, Fabriksidkare.....	1839	1/8	73	73	52	—	—
	Frih. Louis De Geer, Hofmarskalk, Godsegare	1824				38	28	
Vermlands län	Karl Adolf Liljesköld, Häradshöfding	1837	3/7	67	67	42	19	1
Kopparbergs län.....	Henrik Pontus Volter Gahn *, Bruksegare	1820	3/8	52	52	35	—	—
	Per Pettersson ⁴⁾ , Kontraktsprost.....	1822				30	20	
Vesternorrlands län..	Knut Axel Ryding, Statsråd	1831	1/9	47	47	36	7	1
Jemtlands län.....	Johan Christian Niklas Biesert, Fabriksidkare	1831	3/9	25	25	14	11	—
Vesterbottens län	Christofer Nathanael Hult, Auditör.....	1827	1/9	30	30	24	—	—
	Daniel Nordlander, Generaldirektör.....	1829				21	14	
Norrbottnens län.....	Adolf Wilhelm Roos *, Generalpostdirektör	1825	1/9	27	27	20	6	—
Valde år 1884.								
Stockholms stad	Frih. Curt Gustaf af Ugglas *, f. d. Statsråd, Öfverståthållare	1820	1/8	98	81	80	—	—
	Frih. Louis De Geer *, f. d. Justitie-Statsminister, Universitetskansler	1818				72	—	
	André Oscar Wallenberg *, Bankdirektör	1816				66	12	
Stockholms län	Frih. Joachim Tawast Beck-Friis, Hofmarskalk	1827	3/7	43	42	21	20	—
	Oscar Wilhelm Odelberg, f. d. Löjtnant, Fabriksdisponent	1844	1/7	43	43	41	—	—
	Frih. Joh. Gust. Nils Sam. Åkerhielm *, Öfverste-Kammarjunkare, Godseg.	1833				25	11	

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Valkrets.	Den valdes			Antal		Den valdes erhållna röstetal.	När-maste röstetal.	Kasse-rade val-sedlar.
	namn, embete eller yrke.	födelse-år.	valdag.	valmän.	i valet del-tagande.			
Uppsala län	Hugo Petrus Percival Tamm, Godsegare	1840	1 ⁶ / ₉	36	36	33	—	—
	Pehr Jakob von Ehrenheim *, f. d. Statsråd, Godsegare	1823	1 ⁶ / ₉			22	13	—
Södermanlands län...	Grefve Gustaf Lagerbjelke *, Landshöfding	1817	1 ⁶ / ₉	41	40	39	1	—
Östergötlands län	Carl Edvard Ekman *, Bruksegare	1826	1 ⁶ / ₉	63	62	56	5	—
Kronobergs län	Gunnar Wennerberg *, Landshöfding	1817	1 ⁶ / ₉	36	35	27	8	—
Kalmar l. norra del ⁵⁾	Alfred Bernhard de Maré *, Bruksegare	1831	3 ⁴ / ₉	23	23	21	1	—
	Nils Axel Gust:son Bennich ***, Generaltulldirektör	1817	3 ⁴ / ₉	23	23	20	2	—
Kalmar läns södra del	Thure Alfred Malmgren, Godsegare	1821	3 ⁰ / ₉	38	38	24	13	—
Blekinge län	Claes Adolf Adelsköld *** f. d. Major, Godsegare	1824	1 ⁰ / ₉	35	35	20	15	—
	Grefve Carl Johan Bonde **, Godsegare	1843				45	—	
Kristianstads län	Ola Pehrsson *, Landtbrukare	1818	3 ⁰ / ₉	54	52	45	—	4
	Nils Peter Nilsson, Landtbrukare	1844				42	4	
	Jöns Bengtsson *, Landtbrukare	1820				81	—	—
Malmöhus län	Bolivar Magnus Fredrik Carl Wilhelm Hallenborg *, Ryttmästare, Godsegare	1828				79	—	—
	Måns Hansson, Landtbrukare	1834	3 ⁰ / ₉	81	81	73	—	—
	Henrik Olof Schönbeck *, Prost	1810				58	—	—
	Fredrik Theodor Borg **, Boktryckare	1824				53	30	—
Hallands län	Ernst Gustaf Detlof Alfred Bexell, Godsegare	1831	3 ⁰ / ₉	36	36	23	12	1
	Anders Reinhold Holm, Gästgäfvare	1831	1 ⁶ / ₉	36	36	26	10	—
Göteborgs stad	Carl Fredrik Wærn *, t. f. President	1819	3 ⁸ / ₉	57	43	43	—	—
Elfsborgs län	Victor Nils Ekenman **, Borgmästare	1812	1 ⁶ / ₉	74	74	38	17	—
	Johan Oskar Sundström, Bruksegare	1826				49	—	—
Vermlands län ⁶⁾	Carl Helmer Falk, Öfverste	1829	1 ⁶ / ₉	67	67	43	—	—
	Carl Henrik Nordenfelt, Borgmästare	1837				35	—	—
	Julius Edvard von Krusenstjerna, Statsråd	1841				28	28	—
Örebro län	Axel Adolf Burenstam *, f. d. Kapten, Bruksegare	1816	1 ⁶ / ₉	47	47	43	—	—
	Harald Mauritz Eriksson, Bergsbruksidkare	1826				40	8	—
Vestmanlands län	Patric Oscar Reutérsvärd *, Hofmarskalk, Bruksegare	1820	1 ⁰ / ₉	36	36	32	2	—
	Wilhelm Falk *, Bruksegare	1825				52	—	—
Kopparbergs län	Otto Hjalmar Leonard Claesson, Härads höfding	1836	3 ⁰ / ₉	52	52	34	—	—
	Frih. Broder Abraham Leijonhufvud **, Generallöjtnant	1823				34	19	—
Jemtlands län	Grefve Carl Magnus Casimir Lewenhaupt ***, f. d. Kapten	1827	1 ⁶ / ₉	26	26	15	9	—
Vesterbottens län	Axel Fredrik Oscar Cederberg, Kapten	1837	1 ⁰ / ₉	29	29	21	8	—

Anm. * utmärker omval; ** nyval på grund af ökad folkmängd; *** förut vald för annan valkrets; ** förut ledamot af Andra Kammaren.

¹⁾ Förut valdes, med 33 röster, Bruksegaren J. W. Spånberg, som afsade sig uppdraget.

²⁾ Söderberg bevisade 1883 års riksdag, afsade sig derefter uppdraget; återvaldes och åtog sig åter uppdraget.

³⁾ Förut valdes, med 36 röster, Biskop P. Sjöbring, som afsade sig uppdraget.

⁴⁾ Förut valdes, med 45 röster, Landshöfding C. Treffenberg, som afsade sig uppdraget.

⁵⁾ De båda valen förrättades hvar för sig, ehuru på en och samma dag.

⁶⁾ Sista platsen afgjordes genom lottning; valet öfverklagades hos K. M:t, men stadfästes.

FÖRSTA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1885.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	
Valkrets.	Namn, embete eller yrke	Födelseår.	Senaste valår och valdag samt år, under hvilka den valde bevisat lagtima riksdag såsom ledamot af Första Kammaren.																		
			1864.	1863.	1862.	1861.	1860.	1859.	1858.	1857.	1856.	1855.	1854.	1853.	1852.	1851.	1850.	1849.	1848.	1847.	
Stockholms stad.	Adolf Peyron, Grosshandlare.....	1823	-	-	-	-	-	2 ⁵ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Claës Albert Lindhagen, Justitieråd	1823	-	1 ⁰ ₅	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Oscar Magnus Björnstjerna, Generalmajor ⁺	1819	-	1 ⁰ ₅	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Frih. Curt Gustaf af Ugglas, f. d. Statsråd, Öfverståthållare ⁺	1820	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Frih. Louis De Geer, f. d. Justitie-Statsminister, Universitetskansler ⁺	1818	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	André Oscar Wallenberg, Bankdirektör ⁺	1816	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stockholms län	Wilhelm Stråle, Landshöfding ⁺	1816	-	-	-	-	-	1 ⁷ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Johan Lundin, Godsegare	1823	-	-	-	-	3 ₃	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Oscar Wilhelm Odelberg, f. d. Löjtnant, Fabriksdisponent.....	1844	1 ⁷ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Frih. J. G. N. S. Åkerhielm, Öfverste-Kammarjunkare, Godsegare ^{II} +	1833	1 ⁷ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Uppsala län.....	Carl Edvard Casparsson, f. d. Kapten, Godsegare ^{II}	1827	-	-	-	2 ⁰ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Hugo Petrus Percival Tamm, Godsegare	1840	1 ⁶ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Pehr Jakob von Ehrenheim, f. d. Statsråd, Godsegare ⁺	1823	1 ⁶ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Södermanlands län.....	Frih. Henric Magnus Palmstierna, f. d. Öfverste, Godsegare ⁺	1821	-	-	-	2 ¹ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Grefve Carl Fredrik Wachtmeister, Godsegare ^{II}	1830	-	-	-	2 ⁰ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Edvard Sederholm, Bruksegare ^{II}	1828	-	-	1 ⁹ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Grefve Gustaf Lagerbjelke, Landshöfding ⁺	1817	1 ⁶ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Östergötlands län	Grefve Robert De la Gardie, Landshöfding ^{II} +	1823	-	-	-	-	-	1 ⁶ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Bengt Leonard Rääf, Godsegare	1842	-	-	-	-	-	1 ⁶ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Johan Gustaf Viktor von Post, Bruksegare	1825	-	-	-	-	2 ² ₃	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Gustaf Rudolf Abelin, Generallöjtnant.....	1819	-	-	-	2 ¹ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Niklas Fosser, Godsegare ^{II}	1835	-	-	1 ⁰ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Grefve Melcher Henrik Gustaf Falkenberg, Kammarherre, Godsegare	1841	-	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Norrköpings stad	Carl Edvard Ekman, Bruksegare ⁺	1826	1 ⁶ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Grefve Gustaf Knut Harald Strömfelt, Godsegare ⁺	1831	-	-	-	-	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Jönköpings län.....	Fraus Albert Anderson, Kammarråd	1831	-	-	-	-	-	-	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Peter Arvid Henric Stjernspets, Major ⁺	1834	-	-	-	-	-	1 ⁶ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Thor Ludvig August Ekenman, Kapten i Armén, Godsegare	1841	-	-	-	2 ¹ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Knut Ottonin Ljungqvist, Bruksegare	1836	-	-	1 ⁹ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Per Magnus Söderberg, Landtbrukare	1835	-	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Johan Wilhelm Spånberg, Bruksegare	1842	-	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kronobergs län	Carl Johan Thyselius, f. d. Statsråd, Bruksegare	1811	-	-	-	-	-	-	1 ⁰ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Fredrik Richter, Sekreterare och Ombudsman i Jernkontoret.....	1819	-	-	1 ⁹ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Julius Mankell, f. d. Kapten ^{II}	1828	-	-	1 ⁹ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Carl Reinhold Fredrik von Baumgarten, Kapten	1843	-	1 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Gunnar Wennerberg, Landshöfding	1817	1 ⁶ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kalmar läns norra del.....	Henrik Ragnar Törneblad, Lektor ^{II}	1833	-	-	-	-	-	2 ⁴ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Alfred Bernhard de Maré, Bruksegare.....	1831	2 ⁴ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Nils Axel Gustafsson Bennich, Generaltulldirektör ⁺	1817	2 ⁴ ₉	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Kalmar läns södra del.....	Grefve Arvid Rutger Fredriksson Posse, President ^{II} +	1820	-	-	-	2 ⁸ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Lars Magnus Carlsson, Hemmansegare ^{II} +	1825	-	-	2 ⁷ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Johan Anders Sandberg, Rektor	1834	-	2 ⁷ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Thure Alfred Malmgren, Godsegare	1821	3 ⁰ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Gotlands län.....	Frih. Ernst Mathias Peter von Vegesack, Generalmajor ⁺	1820	-	-	-	-	-	-	1 ⁰ ₉	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Anm. - (i kol. 4—21) utmärker riksdag bevisad af den valde såsom representant i 1:a Kammaren för samma valkrets; .. d:o d:o men såsom representant för annan valkrets; ^{II} utmärker, att den valde varit ledamot af 2:a Kammaren; ⁺ att han såsom riksdagsman deltagit i ständsriksdagarne.

[illegible]

Tab. N:o 2 (forts.). FÖRSTA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1885. 27

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
Valkrets.	Namn, embete eller yrke.	Föreläsa.	Senaste valår och valdag samt år, under hvilka den valde bevisat lagtima riksdag såsom ledamot af Första Kammaren.																	
			1884.	1883.	1882.	1881.	1880.	1879.	1878.	1877.	1876.	1875.	1874.	1873.	1872.	1871.	1870.	1869.	1868.	1867.
Vermlands län	Carl Jakob Fogelin, Godsegare.....	1820	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Anders Larsson, Godsegare	1822	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Carl Johan Störckenfelt, f. d. Löjtnant, Godsegare ⁺	1812	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Rudolf Adlersparre, Bruksegare ⁺ 1).....	1819	-	-	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jonas Andersson, Godsegare.....	1834	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Axel Ros, Bruksegare ^{II}	1833	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Karl Adolf Liljesköld, Häradshöfding.....	1837	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Johan Oskar Sundström, Bruksegare	1826	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Carl Helmer Falk, Öfverste	1829	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Carl Henrik Nordenfelt, Borgmästare	1837	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Julius Edvard von Krusenstjerna, Statsråd	1841	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Örebro län	Robert Nils Germund Montgomery-Cederhielm, Bruksegare ⁺	1820	-	-	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Oscar Evers, Generaldirektör.....	1833	-	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Frih. Hugo Johan Hamilton, Bruksegare	1832	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Per Axel Bergström, Landshöfding ^{II}	1823	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Axel Adolf Burenstam, f. d. Kapten, Bruksegare ⁺	1816	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Harald Mauritz Eriksson, Bergsbruksidkare ^{II}	1826	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vestmanlands län	Gustaf Holdo Stråle, Fabriksidkare ^{II+}	1826	-	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Otto Herman Forssell, f. d. Hofrättsråd	1818	-	-	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Carl Alfred Bäckström, Bruksegare	1831	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Patrie Oscar Reutersvärd, Hofmarskalk, Bruksegare ⁺	1820	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopparbergs län	John Samy Nisser, Major	1839	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Henrik Pontas Wolter Gahn, Bruksegare ⁺	1820	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Per Pettersson, Kontraktspäst	1822	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Wilhelm Falk, Bruksegare ^{II}	1825	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Otto Hjalmar Leonard Claëson, Häradshöfding.....	1836	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Frih. Broder Abraham Leijonhufvud, Generallöjtnant ^{II+}	1823	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gefleborgs län	Carl Olof Widmark, Kommissions-Landtmätare.....	1831	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Leonard Magnus Wærn, Bruksegare.....	1812	-	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Wilhelm August Söderhjelm, Bruksegare	1831	-	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Hans Ludvig Forssell, President.....	1843	-	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Fredrik Ferdinand Carlson, f. d. Statsråd ⁺	1811	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Frih. Claes Gustaf Adolf Tamm, Statsråd ^{II}	1838	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vesternorrlands län	Gustaf Frithiof Cavallin, Skeppsredare, Godsegare	1830	-	-	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Christian August Fröberg, Borgmästare ^{II}	1835	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Jonas Widén, Lektor	1824	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Georg Fredrik Burman, f. d. Kapten, Godsegare	1819	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Knut Axel Ryding, Statsråd	1831	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jemtlands län	Johan Christian Niklas Biesert, Fabriksidkare ^{II}	1831	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Grefve Carl Magnus Casimir Lewenhaupt, f. d. Kapten ⁺	1827	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vesterbottens län	Christofer Nathanael Huld, Auditör	1827	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Daniel Nordlander, Generaldirektör	1829	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Axel Fredrik Oscar Cederberg, Kapten ^{II}	1837	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norrbottens län	Johan Erik Nyström, Förste Landtmätare.....	1822	-	-	-	-	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Henrik Adolf Widmark, Landshöfding ^{II}	1833	-	-	-	2 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Adolf Wilhelm Roos, Generalpostdirektör	1825	-	1 ^o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Anm. 1) Afsade sig platsen under 1885 års riksdag; efter honom valdes 2 Landshöfding H. G. W. Gyllenram med 37 röster af 67; närmaste man erhöft 24; 1 röstsedel kasserades.

FYLLNADSVALEN TILL ANDRA KAMMAREN, ÅREN 1882—1884.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Län.	Valkrets.	Den valdes			Antal valberättigade.	Vid elektorsval i valet deltagande.	Vid riksdagsmannaval			Antal kasserade röstsedlar.	Valet öfverklagadt.
		namn, embete eller yrke.	födel-seår.	valdag.			i valet deltagande.	den valdes röstetal.	när-maste röstetal.		
Stockholms stad	Stockholms stad	Hugo Iwar Arvidsson, Rådman	1825	181 ¹ / ₂ 82	10,936	—	5,031	2,873	2,127	17	—
Östergötlands län	Norrköpings stad	Axel Svartling, v. Konsul	1810	181 ¹ / ₂ 83	1,347	—	404	269	?	?	—
Kronobergs län	Allbo härad	Johan Pettersson i Alvesta, Hemmansegare	1819	181 ¹ / ₂ 83	1,889	—	534	199	165	5	—
	Sunnerbo härads vestra del	Anders Gustaf Björkman i Groeryd, Hemmansegare	1833	182 ¹ / ₂ 83	1,487	—	1,751	357	220	7	—
Kalmar län	Aspelands o. Handbörds domsaga	Carl Johan Petersson i Eksebo, Hemmansegare	1850	181 ¹ / ₂ 83	1,773	—	287	94	50	—	—
	Södra Tjusts härad	Per Otto Wilhelm Ljunggren, Landtbrukare	1842	181 ¹ / ₂ 83	?	?	24	19	2	—	—
Malmöhus län	Onsjö härad	Grefve Carl Johan Bonde, Godsegare	1843	181 ¹ / ₂ 83	2,102 ⁵	—	2,385	129	106	8	—
Hallands län	Årstads och Faurås härad	Anders Magnus Gudmundson, Landtbrukare	1843	181 ¹ / ₂ 83	1,848	—	444	175	98	7	—
Göteborgs och Bohus län	Göteborgs stad	Carl Fredrik Winkrans, Rektor	1826	181 ¹ / ₂ 83	5,593	—	651	373	189	5	—
		Lars Gustaf Bratt, Grosshandlare	1824	181 ¹ / ₂ 83	5,593	—	1,316	813	481	7	—
	Uddevalle m. fl. städer	Fredrik Leonard Cöster, Fabriksidkare	1834	181 ¹ / ₂ 83	893	—	219	114	66	—	—
Skaraborgs län	Lidköping m. fl. städer	Carl Axel Johan Wennérus, Borgmästare	1821	181 ¹ / ₂ 82	645	—	362	206	112	—	—
Vernlands län	Karlstad och Filipstad	Carl Herman Lundström, Gruftingeniör	1828	181 ¹ / ₂ 82	685	—	401	239	144	—	—
	Elfdals och Nyeds domsaga	Gustaf Jansson i Krakerud, Hemmansegare	1839	181 ¹ / ₂ 83	1,458	—	282	74	63	2	—
	Fernebo härad	Jonas Larsson, Bergsbruksidkare	1830	181 ¹ / ₂ 83	582	105	22	18	3	—	—
Vestmanlands län	Vestmanlands norra domsaga	Carl Wilhelm Berglind i Hebo, Hemmansegare	1834	181 ¹ / ₂ 83	1,048	—	324	145	75	3	—
Gefleborgs län	Gestriklands östra tingslag	Anders Andersson i Lund, Hemmansegare	1844	181 ¹ / ₂ 83	1,219	68	25	11	8	—	—
Vesternorrlands län	Säbrå m. fl. tingslag	Johan Nydahl, Skolföreståndare	1846	181 ¹ / ₂ 83	2,265	—	2,503	184	114	8	—
	Ramsele och Sollefteå tingslag	Anders Huss, Kronofogde	1841	181 ¹ / ₂ 83	1,612	—	2,713	295	284	68	*)
	Sundsvalls stad	Magnus Arhusiander, Grosshandlare	1829	181 ¹ / ₂ 82	858	—	289	130	117	—	—
Jemtlands län	Jemtlands norra domsaga	Olof Nikolaus Wagenius, Kyrkoherde	1826	181 ¹ / ₂ 83	2,170	—	462	259	66	3	—

Anm. ¹⁾ Oberäknadt hithörande del af Femsjö kommun, som ej i valet deltagit.

²⁾ Oberäknadt Hallaröds kommun, som på grund af missförstånd ej kom att i valet delta.

³⁾ Oberäknadt Stafsinge, Källsjö och Årstads kommuner, från hvilka i detta hänseende ingen uppgift föreligger.

⁴⁾ Oberäknadt hithörande del af Grånge kommun, som ej i valet deltagit.

⁵⁾ Ett föregående val (1882 ³/₄), vid hvilket Huss erhöi 136 röster och hans närmaste man 135, öfverklagades och upphäfdes af Kungl. Maj:t. — Afven det senare valet öfverklagades på grund af formfel. Jmfr Naumann. Tidskrift 1884: 227 ff. — Uppgiften om antalet valberättigade afser egentligen det förra valet; siffran för de i det senare valet deltagande är approximativ. Uppgifna antalet kasserade röstsedlar afser de i Helgums kommun afgifna.

VALBERÄTTIGADE VID OCH DELTAGANDE I ALLMÄNNA VALEN TILL
ANDRA KAMMAREN ÅR 1884.

A. Landsbygden.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Län.	Valkrets *).	Folkmängd den 31 decem- ber 1883.	Valberättigade.		I valen deltagande.					
					Vid omedelbara val.		Vid elektorsval.		Vid samtliga val.	
			Antal.	% af folk- mäng- den.	Antal.	% af val- berätti- gade.	Antal.	% af val- berätti- gade.	Antal.	% af val- berätti- gade.
Stockholms	Norra Roslags domsaga	29,546	1,827	6.2	—	—	175	9.6	1,265	18.7
	Mellersta " "	20,911	1,240	5.9	—	—	142	11.5		
	Södra " "	32,778	1,491	4.5	—	—	194	13.0		
	Stockholms läns vestra "	21,409	943	4.4	—	—	156	16.5		
	Södertörns "	33,721	1,253	3.7	598	47.7	—	—		
	Summa	138,365	6,754	4.9	598	47.7	667	12.1		
Uppsala	Norunda och Örbyhus härad	25,346	996	3.9	—	—	249	25.0	860	20.0
	Olands "	20,039	957	4.8	—	—	157	16.4		
	Uppsala läns mellersta domsaga	25,150	1,239	4.9	—	—	246	19.9		
	" " södra "	22,092	1,098	5.0	—	—	208	18.9		
	Summa	92,627	4,290	4.6	—	—	860	20.0		
Södermanlands	Jönåkers härad	17,251	537	3.1	—	—	118	22.0	1,495	33.5
	Rönö, Hölbo och Daga "	27,894	866	3.1	—	—	252	29.1		
	Oppunda "	34,152	1,112	3.3	506	45.5	—	—		
	Villåtinge "	11,832	395	3.3	192	48.6	—	—		
	Lifgedingets domsaga	39,359	1,555	4.0	427	27.5	—	—		
	Summa	130,488	4,465	3.4	1,125	36.7	370	26.4		
Östergötlands	Kinda och Ydre domsaga	30,001	1,521	5.1	665	43.7	—	—	4,070	45.1
	Björkekinds m. fl. härads "	30,651	1,282	4.2	538	42.0	—	—		
	Lysings och Göstrings "	24,423	1,153	4.7	431	37.4	—	—		
	Åkerbo m. fl. härads "	26,146	1,003	3.8	392	39.1	—	—		
	Vifolka, Valkebo och Gullbergs "	26,201	1,019	3.9	554	54.4	—	—		
	Finspånga läns "	28,366	834	2.9	451	54.1	—	—		
	Aska, Dals och Bobergs "	29,448	1,099	3.7	603	54.9	—	—		
	Hammarkinds m. fl. härads "	24,466	1,110	4.5	436	39.3	—	—		
	Summa	219,702	9,021	4.1	4,070	45.1	—	—		
Jönköpings	Vestra härads domsaga	31,364	2,738	8.7	918	33.5	—	—	4,851	36.2
	Östra " "	21,632	1,498	6.9	373	24.9	—	—		
	Östbo härad	21,874	1,560	7.1	847	54.3	—	—		
	Vestbo "	28,093	2,844	10.1	1,032	36.3	—	—		
	Tveta, Vista och Mo domsaga	38,303	2,655	6.9	725	27.3	—	—		
	Norra och Södra Vedbo "	32,781	2,109	6.4	956	45.3	—	—		
	Summa	174,047	13,404	7.7	4,851	36.2	—	—		
Kronobergs	Uppvidinge härad ¹⁾	23,816	1,708	7.2	—	—	283	16.6	2,955	27.7
	Konga "	33,808	2,140	6.3	782	36.5	—	—		
	Norrvidinge och Kinnevalds "	29,991	1,908	6.4	—	—	239	12.5		
	Allbo "	31,927	2,004	6.3	754	37.6	—	—		
	Sunnerbo domsagas östra valkrets	21,422	1,393	6.5	477	34.2	—	—		
	" " vestra "	21,178	1,500	7.1	420	28.0	—	—		
	Summa	162,142	10,653	6.6	2,433	34.6	522	14.4		

*) Angående vissa domsagors indelning i valkretsar är förordnad i Kungl. Kungörelsen den 5 juli 1884.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Län.	Valkrets.	Folk­mängd den 31 decem- ber 1883.	Valberättigade.		I valen deltagande.					
					Vid omedelbara val.		Vid elektorsval.		Vid samtliga val.	
			Antal.	% af folk- mäng- den.	Antal.	% af val- berätti- gade.	Antal.	% af val- berätti- gade.	Antal.	% af val- berätti- gade.
Kalmar	Norra Tjusts härad	22,223	843	3·8	385	45·7	—	—	2,154	18·7
	Södra " "	21,649	837	3·9	—	—	95	11·4		
	Aspelands och Handbörds domsaga	31,275	1,784	5·7	245	13·7	—	—		
	Sevede och Tunälans "	27,496	1,591	5·8	241	15·1	—	—		
	Norra Möre och Stranda "	30,363	1,338	4·4	207	15·5	—	—		
	Södra Möre domsagas vestra valkrets	24,268	1,626	6·7	327	20·1	—	—		
	" " östra "	21,739	948	4·4	—	—	90	9·5		
	Ölands domsaga	36,599	2,563	7·0	564	22·0	—	—		
	Summa	215,612	11,530	5·3	1,969	20·2	185	10·4		
Gotlands	Gotlands södra domsaga	24,234	2,382	9·8	609	25·6	—	—	891	20·1
	" norra "	22,160	2,059	9·3	282	13·7	—	—		
	Summa	46,394	4,441	9·6	891	20·1	—	—		
Blekinge	Listers domsaga	25,658	1,028	4·0	649	63·1	—	—	942	19·3
	Bräkne "	23,055	1,081	4·7	93	8·6	—	—		
	Östra härads "	27,512	1,307	4·8	—	—	67	5·1		
	Medelstads "	33,979	1,471	4·3	133	9·0	—	—		
	Summa	110,204	4,887	4·4	875	24·4	67	5·1		
Kristianstads	Ingelstads och Jerrestads domsaga	37,342	2,949	7·9	—	—	215	7·3	2,998	22·1
	Villands härad	23,015	1,243	5·4	300	24·1	—	—		
	Östra Göinge "	27,425	1,164	4·2	300	25·8	—	—		
	Albo och Gärds domsaga	35,045	2,032	5·8	753	37·1	—	—		
	Vestra Göinge "	34,476	2,306	6·7	409	17·7	—	—		
	Norra Åsbo "	26,285	1,582	6·0	705	44·6	—	—		
	Södra Åsbo och Bjäre "	30,310	2,278	7·5	316	13·9	—	—		
	Summa	213,808	13,554	6·3	2,783	26·2	215	7·3		
Malmöhus	Oxie och Skytts domsaga	35,533	2,450	6·9	364	14·9	—	—	3,996	22·0
	Färs "	26,916	2,245	8·3	460	20·5	—	—		
	Frosta "	26,549	2,146	8·1	572	26·7	—	—		
	Rönnebergs och Harjagers härad	28,049	1,713	6·1	487	28·4	—	—		
	Onsjö "	16,561	1,050	6·3	613	58·4	—	—		
	Luggude domsagas norra valkrets	22,628	1,368	6·0	457	33·4	—	—		
	" " södra "	21,888	1,387	6·3	265	19·1	—	—		
	Bara härad	16,576	1,047	6·3	—	—	127	12·1		
	Torna "	24,070	1,749	7·3	—	—	187	10·7		
	Herrestads och Ljunits härad	16,470	1,228	7·5	283	23·0	—	—		
	Vemmenhögs "	25,003	1,788	7·2	181	10·1	—	—		
	Summa	260,243	18,171	7·0	3,682	23·9	314	11·2		
Hallands	Halmstads och Tönnersjö härad	25,030	1,569	6·3	332	21·2	—	—	1,729	20·0
	Höks "	19,641	1,401	7·1	148	10·6	—	—		
	Årstads och Faurås "	28,871	2,194	7·6	446	20·3	—	—		
	Himle "	14,490	1,201	8·3	421	35·1	—	—		
	Hallands läns norra domsaga	30,714	2,288	7·4	382	16·7	—	—		
	Summa	118,746	8,653	7·3	1,729	20·0	—	—		
	Askims och Säfvedals härad	25,568	1,427	5·6	—	—	164	11·5		
	Vestra och Östra Hisinga tingslag *)	14,486	1,094	7·6	—	—	83	7·6		

*) För erhållande af den folkmängdssiffra, som berättigar Askims-Säfvedals och Hisinga domsagas fördelning i två valkretsar, har varit nödigt att bestämman Hisinga-valkretsens område så som här skett. K. Kung. om valkretsindelningen talar deremot om Vestra och Östra Hisinga härad, men dervid utslutes den till domsagan hörande delen af Ytterby kommun.

Tab. N:o 4 (forts.). VALBERÄTTIGADE M. M. VID VALEN TILL ANDRA KAMMAREN. — A. Landsbygden (forts.). 31

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Län.	Valkrets.	Folkmängd den 31 decem- ber 1883.	Valberättigade.		I valen deltagande.					
			Antal.	% af folk- mäng- den.	Vid omedelbara val.		Vid elektorsval.		Vid samtliga val.	
					Antal.	% af val- berätti- gade.	Antal.	% af val- berätti- gade.	Antal.	% af val- berätti- gade.
Göteborgs o. Bohus	Inlands domsaga	32,644	2,140	6·6	280	13·1	—	—	1,605	14·1
	Orusts och Tjörns "	30,079	2,027	6·7	—	—	159	7·8		
	Norrvikens "	32,709	2,032	6·2	228	11·2	—	—		
	Laue och Stångenäs härad	19,556	1,331	6·8	429	32·2	—	—		
	Sotenäs, Tunge och Sörbygdens "	20,647	1,341	6·5	262	19·5	—	—		
	Summa	175,689	11,392	6·5	1,199	17·5	406	8·9		
Elsborgs	Marks härad	34,891	1,546	4·4	—	—	140	9·1	1,806	10·2
	Vedens och Bollebygds "	15,281	990	6·5	—	—	84	8·5		
	Flundre, Väne och Bjerke domsaga	28,453	1,480	5·2	—	—	128	8·6		
	Kinds härad	31,741	2,010	6·3	—	—	387	19·3		
	Redvägs "	11,891	962	8·1	—	—	119	12·4		
	Vätile, Ale och Kullings domsaga	38,905	2,921	7·5	—	—	251	8·6		
	Ås och Gäsene "	24,370	2,020	8·3	—	—	259	12·8		
	Sundals härad	19,181	1,505	7·8	—	—	72	4·8		
	Nordals och Valbo "	24,375	1,693	6·9	—	—	117	6·9		
	Tössbo och Vedbo domsaga	37,084	2,651	7·1	—	—	249	9·4		
	Summa	266,172	17,778	6·7	—	—	1,806	10·2		
Skaraborgs	Åse, Viste, Barne och Laske domsaga	38,712	3,235	8·4	—	—	297	9·2	3,142	19·2
	Kinnefjerdings m. fl. härads "	36,187	2,313	6·4	—	—	315	13·6		
	Skånings m. fl. " " 2)	31,063	2,158	6·9	631	29·2	—	—		
	Gudbems och Kåkindes "	31,344	2,044	6·5	512	25·0	—	—		
	Vartofta och Frökinds "	35,924	2,312	6·4	592	25·6	—	—		
	Norra Vadsbo "	28,866	2,190	7·6	—	—	151	6·9		
	Södra "	33,958	2,096	6·2	644	30·7	—	—		
	Summa	236,054	16,348	6·9	2,379	27·6	763	9·9		
Vermlands	Ölme, Visnums och Väse härad	24,363	1,281	5·3	—	—	134	10·5	1,588	10·7
	Fernebo "	20,206	598	3·0	—	—	81	13·5		
	Mellansysslets domsaga	36,396	1,975	5·4	—	—	191	9·7		
	Södersysslets "	31,341	2,227	7·1	—	—	184	8·3		
	Nordmarks "	22,653	2,308	10·2	—	—	172	7·5		
	Fryksdals härads öfre tingslag	15,075	966	6·4	—	—	63	6·5		
	" " nedre "	25,610	1,648	6·4	270	16·4	—	—		
	Jösse domsaga	33,539	2,425	7·2	—	—	160	6·6		
	Elfdals och Nyeds "	35,649	1,425	4·0	333	23·4	—	—		
	Summa	244,832	14,853	6·1	603	19·6	985	8·4		
Örebro	Edsbergs m. fl. härad	23,444	1,123	4·8	586	52·2	—	—	2,884	38·1
	Kumla och Sandbo "	27,041	1,092	4·0	401	36·7	—	—		
	Glanhammars och Örebro "	21,776	1,297	6·0	308	23·7	—	—		
	Askers och Sköllersta "	21,577	1,242	5·8	260	20·9	—	—		
	Linde domsaga	32,588	1,595	4·9	757	47·5	—	—		
	Nora "	37,136	1,212	3·3	572	47·2	—	—		
	Summa	163,562	7,561	4·6	2,884	38·1	—	—		
Vestmanlands	Vestmanlands södra domsaga	27,293	1,167	4·3	323	27·7	—	—	1,657	29·9
	" vestra "	26,738	1,230	4·6	468	38·0	—	—		
	" norra "	24,810	972	3·9	232	23·9	—	—		
	" östra "	31,909	2,168	6·8	634	29·2	—	—		
	Summa	110,750	5,537	5·0	1,657	29·9	—	—		

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Län.	Valkrets.	Folkmängd den 31 decem- ber 1883.	Valberättigade.		I valen deltagande.					
			Antal.	% af folk- mäng- den.	Vid omedelbara val.		Vid elektorsval.		Vid samtliga val.	
					Antal.	% af val- berätti- gade.	Antal.	% af val- berätti- gade.	Antal.	% af val- berätti- gade.
Kopparbergs	Nedan-Siljans domsaga	39,689	3,596	9·1	—	—	229	6·4	2,774	19·1
	Ofvan-Siljans "	23,852	2,311	9·7	473	20·5	—	—		
	Hedemora "	32,993	2,522	7·6	891	35·3	—	—		
	Falu "	35,087	2,805	8·0	762	27·2	—	—		
	Grangärde m. fl. tingslag	24,505	1,097	4·5	297	27·1	—	—		
	Malunga m. fl. "	25,501	2,156	8·5	—	—	122	5·7		
	Summa	181,627	14,487	8·0	2,423	27·7	351	6·1		
Gefleborgs	Gestriklands östra tingslag	22,886	1,255	5·5	—	—	67	5·3	1,832	18·7
	" vestra "	25,344	1,472	5·8	—	—	467	31·7		
	Norra Helsinglands domsaga	38,043	3,301	8·7	930	28·2	—	—		
	Vestra "	24,554	1,561	6·4	—	—	84	5·4		
	Södra Helsinglands vestra tingslag	23,717	1,339	5·6	—	—	133	9·9		
	" " östra "	17,451	884	5·1	—	—	151	17·1		
	Summa	151,945	9,812	6·5	930	28·2	902	13·9		
Vesternorrlands	Medelpads vestra domsaga	27,155	2,696	9·9	—	—	136	5·0	1,816	14·6
	" östra "	33,209	2,219	6·7	—	—	310	14·0		
	Ångermanlands södra "	22,328	1,718	7·7	475	27·6	—	—		
	" mellersta "	18,421	1,049	5·7	330	31·5	—	—		
	" vestra "	18,392	1,225	6·7	319	26·0	—	—		
	Nordingrå och Nätra tingslag	21,062	1,707	8·1	—	—	119	7·0		
	Själervads och Arnäs "	22,071	1,866	8·5	—	—	127	6·8		
	Summa	162,638	12,480	7·7	1,124	28·2	692	8·2		
Jemtlands	Jemtlands norra domsaga	23,120	2,167	9·4	825	38·1	—	—	1,987	26·8
	" vestra "	21,281	1,831	8·6	501	27·4	—	—		
	" östra "	23,765	1,972	8·3	293	14·9	—	—		
	Herjedalens "	16,295	1,447	8·9	368	25·4	—	—		
	Summa	84,461	7,417	8·8	1,987	26·8	—	—		
Vesterbottens	Vesterbottens södra domsaga	35,472	3,200	9·0	—	—	185	5·8	442	4·7
	" vestra "	21,959	1,627	7·4	—	—	107	6·6		
	" norra "	29,580	2,636	8·9	—	—	93	3·5		
	" mellersta "	19,564	1,905	9·7	—	—	57	3·0		
	Summa	106,575	9,368	8·8	—	—	442	4·7		
Norrbottens	Piteå domsaga	22,144	1,841	8·3	—	—	41	2·2	752	12·7
	Luleå "	21,245	1,488	7·0	391	26·3	—	—		
	Kalix "	24,863	1,586	6·4	—	—	186	11·7		
	Torneå " ¹⁾	18,678	1,027	5·5	—	—	134	13·0		
	Summa	86,930	5,942	6·8	391	26·3	361	8·1		
	Summa församtliga valkretsar i landsbygden	3,853,703	242,798	6·3	40,583	28·4	9,908	9·9	50,491	20·8
	Summa valberättigade vid omedelbara val	—	142,734	6·1	—	—	—	—	—	—
	" " " medelbara " "	—	100,064	6·6	—	—	—	—	—	—

Anmärkningar.

¹⁾ I ett föregående, upphäfdt val deltog 225 af de 1,698 valberättigade.²⁾ I ett föregående val, efter hvilket den valde afsade sig förtroendet, deltog 354 af de 2,189 valberättigade.³⁾ I ett föregående, upphäfdt val deltog 91 af de 994 valberättigade.

Tab. N:o 4 (forts.). VALBERÄTTIGADE VID OCH DELTAGANDE I ALLMÄNNA VALEN TILL 33
ANDRA KAMMAREN ÅR 1884.

B. Städerna.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Valkrets.	Folkmängd den 31 december 1883.	Valberättigade.		I valet del- tagande (omedelbara val).		D e r a f					
		Antal.	i % af folk- mäng- den.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	Staden.	Folk- mängd den 31 decem- ber 1883.	Valberättigade.		I valet del- tagande.	
								Antal.	i % af folk- mäng- den.	Antal.	i % af val- berät- tigade.
Stockholm ¹⁾	194,469	11,416	5·9	8,261	72·4	—	—	—	—	—	—
						Södertelje	3,567	225	6·3	58	25·8
						Enköping	2,816	223	7·9	36	16·1
						Norrtelje	2,029	153	7·5	55	35·9
Stockholms läns städer jemte Enköping	11,905	912	7·7	232	25·4	Vaxholm	1,441	87	6·0	25	28·7
						Öregrund	854	112	13·1	16	14·3
						Östhammar	652	52	8·0	25	48·1
						Sigtuna	546	60	11·0	17	28·3
Uppsala	17,682	1,194	6·8	369	30·9	—	—	—	—	—	—
						Nyköping	5,108	309	6·0	104	33·7
Nyköping, Strengnäs, Mariefred och Trosa	8,087	578	7·1	213	36·9	Strengnäs	1,579	147	9·3	88	59·9
						Mariefred	829	58	7·0	15	25·9
						Trosa	571	64	11·2	6	9·4
Eskilstuna och Torshälla ²⁾	9,856	456	4·6	324	71·1	Eskilstuna	8,764	389	4·4	279	71·7
						Torshälla	1,092	67	6·1	45	67·2
Linköping	10,077	612	6·1	381	62·3	—	—	—	—	—	—
Norrköping	27,961	1,359	4·9	383	28·2	—	—	—	—	—	—
						Vadstena	2,384	166	7·0	54	32·6
						Motala	2,148	161	7·5	32	19·9
Vadstena, Motala, Söderköping, Skeninge och Grenna	9,157	649	7·1	202	31·1	Söderköping	1,832	127	6·9	37	29·1
						Skeninge	1,485	105	7·1	44	41·9
						Grenna	1,308	90	6·9	35	38·9
Jönköping	18,321	958	5·2	448	46·8	—	—	—	—	—	—
						Vexjö	5,536	368	6·6	188	51·1
Vexjö, Eksjö, Vimmerby och Borgholm	11,413	767	6·7	333	43·4	Eksjö	2,976	192	6·5	69	35·9
						Vimmerby	1,981	136	6·9	60	44·1
						Borgholm	920	71	7·7	16	22·5
Kalmar	11,605	703	6·1	210	29·9	—	—	—	—	—	—
						Vestervik	6,478	406	6·3	151	37·2
Vestervik och Oskarshamn	12,049	738	6·1	312	42·3	Oskarshamn	5,571	332	6·0	161	48·5
Visby	6,516	511	7·8	90	17·6	—	—	—	—	—	—
Karlskrona	18,842	1,317	7·0	266	20·2	—	—	—	—	—	—
						Karlshamn	6,550	457	7·0	209	45·7
Karlshamn, Ronneby och Sölvesborg	9,929	699	7·0	288	41·2	Ronneby	1,855	108	5·8	28	25·9
						Sölvesborg	1,524	134	8·8	51	38·1
						Kristianstad	9,459	513	5·4	173	33·7
Kristianstad och Simrishamn	11,457	674	5·9	212	31·5	Simrishamn	1,998	161	8·1	39	24·2
Malmö	41,678	2,285	5·5	694	30·4	—	—	—	—	—	—
Lund	14,349	851	5·9	192	22·6	—	—	—	—	—	—
Landskrona	10,475	560	5·3	245	43·7	—	—	—	—	—	—
Helsingborg	13,462	1,004	7·5	714	71·1	—	—	—	—	—	—
						Ystad	7,279	497	6·8	356	71·6
Ystad, Trelleborg, Skanör och Falsterbo	10,641	858	8·1	433	50·5	Trelleborg	2,248	231	10·3	71	30·7
						Skanör	769	130	11·7	6	4·6
						Falsterbo	345				
						Halmstad	8,966	593	6·6	321	54·1
Halmstad och Engelholm ³⁾	10,962	730	6·7	377	51·6	Engelholm	1,996	137	6·9	56	40·9

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Valkrets.	Folkmängd den 31 december 1883.	Valberättigade.		I valet del- tagande (omedelbara val).		D e r a f					
		Antal.	i % af folk- mäng- den.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	Staden.	Folk- mängd den 31 decem- ber 1883.	Valberättigade.		I valet del- tagande.	
								Antal.	i % af folk- mäng- den.	Antal.	i % af val- berät- tigade.
Varberg, Falkenberg, Laholm och Kungsbacka.....	7,246	619	8·6	389	62·8	Varberg.....	3,362	220	6·5	130	59·1
						Falkenberg.....	1,729	157	9·1	109	69·4
						Laholm.....	1,494	168	11·2	116	69·0
						Kungsbacka.....	661	74	11·2	34	45·9
Göteborg.....	81,507	5,731	7·0	2,126	37·1	—	—	—	—	—	—
						Uddevalla.....	7,228	487	6·7	165	33·9
						Strömstad.....	2,398	189	7·9	41	21·7
Uddevalla, Strömstad, Marstrand och Kungälf.....	11,907	881	7·4	226	25·7	Marstrand.....	1,293	114	8·8	6	5·3
						Kungälf.....	988	91	9·2	14	15·4
Venersborg och Åmål.....	7,938	519	6·5	145	27·9	Venersborg.....	5,320	330	6·2	96	29·1
						Åmål.....	2,618	189	7·2	49	25·9
Borås, Alingsås och Ulricehamn.....	9,013	644	7·1	371	57·6	Borås.....	5,396	361	6·7	210	58·2
						Alingsås.....	2,431	172	7·1	74	43·0
						Ulricehamn.....	1,186	111	9·4	87	78·4
Skövde, Skara och Mariestad.....	9,879	703	7·1	366	52·1	Skövde.....	3,752	244	6·5	147	60·2
						Skara.....	3,376	256	7·6	94	36·7
						Mariestad.....	2,751	203	7·4	125	61·6
Lidköping, Falköping och Hjo.....	8,946	625	7·0	402	64·3	Lidköping.....	4,874	357	7·3	230	64·4
						Falköping.....	2,669	173	6·5	125	72·3
						Hjo.....	1,403	95	6·8	47	49·5
Karlstad och Filipstad.....	10,685	641	6·0	310	48·4	Karlstad.....	7,737	465	6·0	231	49·7
						Filipstad.....	2,948	176	6·0	79	44·9
Kristinehamn, Lindesberg, Askersund och Nora.....	9,768	850	8·7	453	53·3	Kristinehamn.....	5,171	477	9·2	252	52·8
						Lindesberg.....	1,586	130	8·2	75	57·7
						Askersund.....	1,528	138	9·0	40	29·0
						Nora.....	1,483	105	7·1	86	81·9
Örebro.....	12,454	1,013	8·1	571	56·4	—	—	—	—	—	—
Vesterås och Köping.....	9,646	687	7·1	269	39·2	Vesterås.....	6,463	423	6·5	109	25·8
						Köping.....	3,183	264	8·3	160	60·6
Sala och Arboga.....	8,708	694	8·0	99	14·3	Sala.....	4,816	453	9·4	69	15·2
						Arboga.....	3,892	241	6·2	30	12·4
Falun, Hedemora och Säter.....	9,430	645	6·8	413	64·0	Falun.....	7,507	453	6·0	295	65·1
						Hedemora.....	1,393	142	10·2	93	65·5
						Säter.....	530	50	9·4	25	50·0
Gefle.....	19,358	1,241	6·4	681	54·9	—	—	—	—	—	—
Söderhamn och Hudiksvall.....	12,909	918	7·1	430	46·8	Söderhamn.....	8,665	596	6·9	197	33·1
						Hudiksvall.....	4,244	322	7·6	233	72·4
Hernösand och Östersund.....	9,346	759	8·1	273	36·0	Hernösand.....	5,621	437	7·8	122	27·9
						Östersund.....	3,725	322	8·6	151	46·9
Sundsvall.....	9,666	821	8·5	137	16·7	—	—	—	—	—	—
						Luleå.....	3,183	308	9·7	107	34·7
						Umeå.....	2,813	300	10·7	82	27·3
Luleå, Umeå, Piteå, Haparanda och Skellefteå.....	10,593	1,048	9·9	305	29·1	Piteå.....	2,472	205	8·3	60	29·3
						Haparanda.....	1,150	130	11·3	22	16·9
						Skellefteå.....	975	105	10·8	34	32·4
Summa för samtliga städer	749,592	48,870	6·5	23,143	47·4	—	—	—	—	—	—

¹⁾ I ett föregående, upphäfdt val deltog 7,489 af 12,530 valberättigade.

²⁾ I ett föregående val, efter hvilket den valde afsade sig förtroendet, hvadan nytt val måste anställas, deltog af Eskilstunas 410 valberättigade allenast 63 och af Torshällas 70 valberättigade allenast 9.

³⁾ Vid ett föregående, upphäfdt val deltog i Halmstad 316 af 528 valberättigade och i Engelholm 39 af 137 valberättigade.

ELEKTORERNES ANTAL OCH YRKEN VID 1884 ÅRS RIKSDAGSMANNAVAL.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
Län.	Valkrets.	Antal valde elektorer.	Civile Embets- och Tjenstemän.	Militärer.	Prest.	Kyrkoherde och Skollärare.	Gods- och Bruckegare.	Lantbrukare.	Hemmansägare, Jordbrukare, Inspektörer.	Arrendatorer, Förvaltare, Mölnare.	Fabrikanter, Ingenjörer.	Handverkare, Byggnads- och Verksamhets-Inspektörer.	Handlande, Apotekare, Gästgärdare, Kassörer, Bokhållare.	Sjökapten.	Öfrige.
Stockholms län.	Norra Roslags domsaga	38	1	—	2	2	6	20	4	—	2	1	—	—	—
	Mellersta " "	28	2	—	1	—	4	19	1	—	1	—	—	—	—
	Södra " "	42	1	2	3	—	22	5	5	1	1	—	1	—	1
	Stockholms läns vestra " "	33	—	1	1	1	5	21	2	—	—	2	—	—	—
Uppsala län.	Norunda och Örbyhus härad	31	1	—	—	1	—	19	5	—	1	4	—	—	—
	Olands " "	26	3	—	1	3	3	11	5	—	—	—	—	—	—
	Uppsala läns mellersta domsaga	45	—	2	1	4	1	34	3	—	—	—	—	—	—
	" " södra " "	37	2	—	—	—	3	25	5	—	—	2	—	—	—
Södermanlands län.	Jönåkers härad	22	—	—	3	—	5	10	3	1	—	—	—	—	—
	Rönö, Hölöbo och Daga " "	42	—	2	2	—	11	18	6	1	—	1	—	—	1
Kronobergs län.	Uppvidinge " "	32	1	—	2	3	—	23	3	—	—	—	—	—	—
	Norrvidinge och Kinnevalds " "	41	2	—	—	—	4	31	3	—	—	1	—	—	—
Kalmar län.	Södra Tjusta " "	25	—	1	—	1	11	7	4	—	—	1	—	—	—
	Södra Möre domsagas östra valkrets	26	—	—	—	—	4	19	—	—	—	3	—	—	—
Blekinge län	Östra härads domsaga	32	—	—	—	2	2	28	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län	Ingelstads och Jerrestads domsaga	55	—	—	—	2	2	46	4	1	—	—	—	—	—
Malmöhus län.	Bara härad	28	—	—	—	—	2	25	—	—	1	—	—	—	—
	Torna " "	37	—	—	—	1	1	31	2	1	—	1	—	—	—
Göteborgs och Bohus län.	Askims och Säfvedals härad	32	2	—	1	4	7	7	—	5	1	4	1	—	—
	Vestra och Östra Hisings tingslag	19	1	—	1	2	—	12	1	1	1	—	—	—	—
	Orusts och Tjörns domsaga	35	6	—	3	1	—	18	—	—	—	4	3	—	—
Älfsborgs län.	Marks härad	44	1	1	2	4	4	20	—	6	1	5	—	—	—
	Vedens och Bollebygds " "	20	1	—	—	2	3	14	—	—	—	—	—	—	—
	Flundre, Väne och Bjerke domsaga	39	1	2	2	3	6	16	4	—	3	2	—	—	—
	Kinds härad	43	2	1	1	6	8	19	—	3	1	2	—	—	—
	Redvägs " "	20	—	—	1	1	3	15	—	—	—	—	—	—	—
	Vätö, Ale och Kullings domsaga	55	1	—	—	4	9	35	2	—	—	4	—	—	—
	Ås och Gäsnene " "	44	1	—	—	1	10	29	—	—	—	3	—	—	—
	Sundals härad	23	1	—	2	1	1	15	—	—	—	2	—	—	1
	Nordals och Valbo " "	30	—	1	2	—	3	19	1	2	—	2	—	—	—
Skaraborgs län.	Tösbo och Vedbo domsaga	46	3	—	2	4	3	27	4	1	—	2	—	—	—
	Åse, Viste, Barne och Laske domsaga	59	—	—	1	3	8	43	3	—	—	1	—	—	—
	Kinneferdings, Kinne och Kållands " "	63	—	2	2	—	12	43	4	—	—	—	—	—	—
	Norra Vadsbo " "	35	1	—	1	1	8	17	3	—	1	3	—	—	—
Värmlands län.	Ölme, Visnups och Väse härad	28	1	1	—	—	1	24	—	—	1	—	—	—	—
	Fernebo " "	23	1	—	1	—	5	5	9	—	2	—	—	—	—
	Mellansyslets domsaga	45	6	2	3	1	8	13	7	—	2	3	—	—	—
	Södersyslets " "	40	1	—	1	1	7	26	1	—	1	2	—	—	—
	Nordmarks " "	30	—	—	—	1	—	27	1	—	—	1	—	—	—
	Fryksdals härads öfre tingslag	17	1	—	1	—	3	5	1	—	—	6	—	—	—
	Jösse domsaga	38	1	—	1	1	2	28	1	1	—	3	—	—	—
Kopparbergs län.	Nedan - Siljans " "	44	1	—	—	4	1	32	—	—	—	6	—	—	—
	Näs, Jerna och Floda samt Malunga, Lima och Appelbo tingslag	29	—	1	2	3	—	15	1	—	—	7	—	—	—

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
Län.	Valkrets.	Antal valde elektor.	Civile Embets- och Tjenstemän.	Militärer.	Prest.	Kyrkobefiende och Skollärare.	Gods- och Bruksegare.	Hemmanssegare, Jordbrukare, Landbrukare.	Inspektorer.	Arrendatorer, Förvaltare.	Fabrikanten, Mjölare.	Handverkare, Byggnadsare, Verksmästare, Ingeniörer.	Handlande, Apotekare, Gästgärdare, Kassörer, Bokhållare.	Sjökaptenen.	Öfrige.
Gefleborgs län	Gestriklands östra tingslag	26	—	—	1	—	—	17	1	—	—	2	5	—	—
	" vestra " 	29	1	—	—	—	—	25	—	1	—	—	2	—	—
	Vestra Helsinglands domsaga	29	—	—	—	1	—	23	1	—	—	—	3	—	1
	Södra " vestra tingslag.....	28	1	1	1	—	—	21	1	—	—	—	2	—	1
	" " östra " 	20	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	1
Vesternorrlands län	Medelpads vestra domsaga	32	—	—	—	3	—	25	2	—	—	1	1	—	—
	" östra " 	40	1	—	1	1	—	30	2	1	—	1	3	—	—
	Nordingrå och Nätra tingslag	24	—	—	—	1	—	21	1	—	—	—	1	—	—
	Själevads och Arnäs " 	27	2	—	1	1	1	19	1	—	—	—	2	—	—
Vesterbottens län	Vesterbottens södra domsaga	39	1	—	—	—	—	28	4	—	—	—	6	—	—
	" vestra " 	26	6	—	1	2	—	13	1	—	—	—	3	—	—
	" norra " 	32	2	1	1	—	1	22	1	—	—	—	3	—	1
	" mellersta " 	21	2	—	—	2	1	9	—	—	—	—	7	—	—
Norrhottens län.	Piteå domsaga	19	2	—	1	1	2	10	2	—	—	—	1	—	—
	Kalix " 	23	3	—	1	—	—	12	1	—	—	—	6	—	—
	Torneå " 	25	4	—	1	1	—	16	—	—	—	—	3	—	—
Summa för 59 valkretsar på landsbygden		1,961	71	21	55	81	203	1,226	116	26	24	126	5	7	

Tab. N:o 6.

ANDRA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1885.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Län.	Valkrets.	Den valdes	I valet deltagande			Antal röster, som tillföll		Kassarede valsedlar.	Valet öfverklagadt.
		namn, embete eller yrke.	födel-seår.	vid ome-del-bara val.	vid me-del-bara val.	den valde.	när-maste man.		
Stockholms stad	Stockholms stad	Ernst Axel Key, Professor *	1832	8,261	—	8,202	—	32	1)
		Johan Sjöberg, Kommerseråd *	1816			8,194	—		
		Hugo Iwar Arwidsson, Rådman *	1825			8,185	—		
		Frih. Berndt Oscar Stackelberg, Kommendör *	1824			8,180	—		
		Frih. Alfred Henrik Edvard Fock, f. d. Kansliråd * ⁺	1818			8,169	—		
		Johan Ohlsson, Teknisk Fabrikör	1833			8,161	—		
		Frih. Adolf Erik Nordenskiöld, Professor * ⁺	1832			8,136	—		
		Carl Johan Grafström, f. d. Fabrikör **	1820			8,105	—		
		Johan Henrik Gotthard Fredholm, Civilingeniör	1838			5,059	—		
		Johan Johansson, Grosshandlare *	1826			5,055	—		
		Sven Adolf Hedin, Litteratör *	1834			4,646	—		
		Sixten Gabriel von Friesen, Rektor	1847			4,592	—		
		Emil Hammarlund, Folkskolelärare	1853			4,441	—		
		E. Wilhelm Carlson, Grosshandlare	1841			4,400	—		
		Johan Erik Nyström, Fil. Doktor	1842			4,387	—		
		Peter Jakob Maximilian Erikson, Redaktör	1848			4,319	—		
		Per Adam Siljeström, f. d. Rektor **	1815			4,223	—		
		Richard Gustafsson ¹ , Redaktör	1840			4,147	—		
		Gustaf Ericsson, f. d. Jernarbetare **	1835			4,126	3,982		
Stockholms län	Norra Roslags domsaga	Pehr Pehrsson i Norrsund ¹ , Hemmansegare *	1832	—	37	31	2	3	—
	Mellersta " "	Jan Gustaf Jansson i Hemmarö, Hemmansegare *	1823	—	27	21	2	—	—
	Södra " "	Erik Gustaf Boström, Godsegare *	1842	—	41	38	2	—	—
	Stockholms läns västra " "	Gustaf Fredrik Östberg, Godsegare, Fil. Kand.	1847	—	33	22	6	—	—
	Södertörns " "	Klas Pontus Arnoldson, Redaktör *	1844	598	—	348	241	4	2)
Uppsala	Södertelje m. fl. städer	Gustaf Adalrik Ekdahl, Handlande *	1835	232	—	126	25	1	—
	Norunda och Örbyhus härad	Johan Erik Ericsson i Ahlberga, Hemmansegare *	1837	—	31	17	14	—	—
	Olands " "	Karl Edvard Holmgren, Arrendator	1845	—	26	19	6	—	—
	Uppsala läns mellersta domsaga	Jan Eliasson i Skuttungeby, Hemmansegare *	1826	—	43	30	10	—	—
	" " södra " "	Lars Petter Mallmin, Landtbrukare	1843	—	37	34	2	—	—
Södermanlands	Uppsala	Herman Ludvig Rydin, Professor * ¹	1822	369	—	251	116	2	—
	Jönåkers härad	Fredric Pettersson i Tjärsta, Arrendator	1837	—	22	12	9	—	—
	Rönö, Hölbo och Daga " "	Carl Gustaf Anderson i Skeenda, Hemmansegare	1832	—	41	28	11	—	—
	Oppunda " "	Nils Olsson i Ättersta, Hemmansegare *	1841	506	—	319	168	9	—
	Villåttinge " "	Erik Forsselius, Landtbrukare	1850	192	—	102	83	6	—
	Lifgedingets domsaga	Carl Andersson i Hamra, Hemmansegare *	1832	427	—	220	182	2	—
	Nyköping m. fl. städer	Adolf Ferdinand Helander, Förste Landtmätare *	1820	213	—	133	50	1	—
	Ekilstuna och Torshälla	Lorentz Knut Söderblom, Fabriksidkare	1846	324	—	179	82	—	3)
	Kinda och Ydre domsaga	Axel Edvard Petersson i Hamra, Landtbrukare	1839	665	—	551	103	4	—
	Björkekinds m. fl. härads " "	Christian August Ekeborgh, Kontraktaprost	1824	538	—	198	184	46	4)
Södermanlands	Lysings och Göstrings " "	Johan Ericsson, Landtbrukare	1827	431	—	140	132	4	4)
	Åkerbo m. fl. härads " "	Carl Johan Persson i Gästad, Hemmansegare	1834	392	—	239	128	5	—
	Vifolka m. fl. " "	Anders Gustaf Anderson i Himmelsby, Landtbrukare	1835	554	—	240	211	8	4)

Anm. * utmärker omvald för samma eller delvis samma valkrets. ** att den valde endast före 1882 representerat samma eller delvis samma valkrets.
¹ att den valde varit ledamot af 1:a Kammaren. ⁺ att den valde såsom riksdagsman deltagit i ständarikedagarne.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Län.	Valkrets.	Den valdes namn, embete eller yrke.	fö- del- seär.	valet del- tagande vid ome- del- bara val.	vid me- del- bara val.	Antal röster, som tillföll den valde.	när- maste man.	Kasserade valsedlar.	Valt öfverklagadt.
Östergötlands	Finspånge läns domsaga	John Olof Örwall, Bruksegare **	1827	451	—	229	213	5	—
	Aska m. fl. härads "	Carl Jakob Jakobson i Karlsbult, Landtbrukare	1839	603	—	310	221	6	—
	Hammarkinds m. fl. " "	Anders Magnusson i Lervik, Landtbrukare *	1832	436	—	239	161	3	—
	Linköping	Nils Östling, Lektor *	1830	381	—	192	178	2	—
	Norrköping	Gustaf Walther Leopold Lönegren, Tullförvaltare *	1828	383	{	368	—	{	—
		Axel Svartling, V.-Konsul, Fabriksdisponent *	1840			294	82		
Jönköpings	Vadstena m. fl. städer	Johan Gustaf Granlund, Fabrikör *	1822	202	—	165	22	2	—
	Vestra härads domsaga	Johan Sjöberg i Bodaryd, Hemmansegare	1837	918	—	496	303	7	—
	Östra " "	Samuel Johnson i Hvetlanda, Hemmansegare * +	1820	373	—	201	125	8	—
	Östbo " "	Gustaf Wilhelm Svensson i Rydaholm, Folkskolelärare och Organist	1840	847	—	404	317	45	5)
	Vestbo " "	Anders Andersson i Hakarp, Hemmansegare	1834	1,032	—	279	207	7	5)
	Tveta, Vista och Mo " "	Johan Anderson i Tenhult, Hemmansegare *	1826	725	—	616	66	1	—
Kronobergs	Norra och Södra Vedbo " "	Oskar Erickson i Bjersby, Arrendator	1847	956	—	460	438	7	—
	Jönköping	Frans Gustaf Sandwall, Fabriksidkare *	1823	448	—	358	85	1	—
	Uppvidinge härads	Johan Petersson i Boestad, Hemmansegare	1828	—	31	17	11	—	5)
	Konga " "	Johan August Sjö i Linneryd, Hemmansegare *	1839	782	—	348	297	80	—
	Norrvidinge o. Kinnevalds " "	Adolf Fredrik Petersson i Ugglekull, Hemmansegare *	1837	—	41	23	18	—	—
	Allbo " "	Johan Pettersson i Alfvesta, Hemmansegare *	1819	754	—	425	196	7	—
Kalmar	Sunnerbo domsagas östra valkrets	Anders Gustaf Jönsson i Mårarp Lunden, Hemmansegare	1831	477	—	198	143	8	—
	" " vestra "	Anders Gustaf Björkman i Groeryd, Hemmansegare *	1833	420	—	274	84	4	—
	Vexjö m. fl. städer	Abraham Rundbäck, Lektor *	1827	333	—	320	6	2	—
	Norra Tjuste härads	Jonas Peter Nilsson i Kägglå, Hemmansegare *	1829	385	—	215	158	4	—
	Södra " "	Per Otto Wilhelm Ljunggren, Landtbrukare *	1842	—	25	20	3	—	—
	Aspelands o. Handbörds domsaga	Carl Johan Petersson i Eksebo, Hemmansegare *	1850	245	—	97	70	—	—
Gotlands	Sevede och Tunaläns " "	Johan Fredrik Carlsson i N. Fågelhem, Hemmansegare *	1839	241	—	177	26	—	—
	Norra Möre och Stranda " "	Johan Eklund, Landtbrukare, f. d. Fabrikör	1839	207	—	120	27	2	—
	Södra Möre domsagas vestra valkr.	Per Alfred Lorens Malmström, Godsegare	1846	327	—	116	105	2	—
	" " östra "	Nils Petersson i Runtorp, Hemmansegare * +	1828	—	23	16	5	—	—
	Ölands domsaga	Anders Peter Danielson i Dystad, Hemmansegare *	1839	564	—	491	17	31	—
	Kalmar	Johan August Johansson, Konsistorienotarie	1842	210	—	145	51	3	—
Blekinge	Vestervik och Oskarshamn	Nils Peter Bertrand Lindgren, Borgmästare *	1841	312	—	157	148	—	—
	Gotlands södra domsaga	Anton Julius Lyth, Kontraktsprost *	1816	609	—	246	169	23	—
	" norra "	Per Larsson i Fohle, Hemmansegare * +	1823	282	—	90	39	24	—
	Visby	Carl August Bokström, Kronofogde *	1841	90	—	73	8	2	—
	Listers domsaga	Nils Jönsson i Gammaltorp, Hemmansegare	1844	649	—	298	264	3	—
	Bräkne " "	Pehr Pehrsson i Törneryd, Hemmansegare *	1845	93	—	89	2	—	—
Kristianstads	Östra " "	Anders Svensson i Lösen, Hemmansegare *	1833	—	32	31	—	1	—
	Medelstads " "	August Peterson i Hasselstad, Hemmansegare *	1820	133	—	91	22	—	—
	Karlskrona	Christian Anders Sundin, Amiral	1816	266	—	220	21	—	—
	Karlshamn m. fl. städer	Ernst Fredrik Wilhelm Meyer, Grosshandlare, v. Konsul *	1847	288	—	157	76	—	—
	Ingelstads o. Jerrestads domsaga	Laase Jönsson i Sandby, Landtbrukare *	1834	—	52	47	2	—	—
	Villands härads	Anders Nilsson i Rinkaby, Hemmansegare *	1825	300	—	162	81	13	—
Kristianstads	Östra Göinge " "	Hans Johnsson i Broby, Handlande *	1840	300	—	177	37	3	—
	Albo och Gårds domsaga	Sven Nilsson i Efveröd, Landtbrukare *	1828	753	—	349	271	7	—
	Vestra Göinge " "	Ola Bosson Olsson i Maglehult, Landtbrukare * +	1824	409	—	334	52	4	—
	Norra Åsbo " "	Olof Persson i Örkellunga, Gästgivare	1840	705	—	188	173	8	5)
	Södra Åsbo och Bjäre " "	Olof Andersson i Lyckorna, Hemmansegare *	1839	316	—	246	14	3	—
	Kristianstad och Simrishamn	Carl Ehrenfried von der Lancken, Borgmästare *	1843	212	—	176	25	6	—

Tab. N:o 6 (forts.). ANDRA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1885. 39

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Län.	Valkrets.	Den valdes		I valet deltagande		Antal röster, som tillföll		Kasserade valsedlar.	Valt öfverlagadt.
		namn, embete eller yrke.	födel-seår.	vid omedelbara val.	vid medelbara val.	den valde.	näraste man.		
Malmöhus	Oxie och Skytts domsaga	Mårten Pålsson Dahn, Hemmansegare *	1849	364	—	312	40	1	—
	Färs " "	Mårten Trulsson, Hemmansegare *	1828	460	—	363	25	9	—
	Frosta " "	Nils Nilsson i Östra Espinge, Hemmansegare *	1815	572	—	229	182	3	—
	Rönnebergs och Harjagers härad	Nils Persson i Vadensjö, Landtbrukare	1843	487	—	261	124	1	—
	Onsjö " "	Ivar Månsson i Trää, Hemmansegare **	1845	613	—	262	198	136	—
	Luggude domsagas norra valkrets	Sven Andersson i Plöninge, Hemmansegare *	1831	457	—	213	68	2	—
	" " södra "	Anders Persson i Mörrarp, Landtbrukare *	1835	265	—	198	55	1	—
	Bara härad	Jöns Bengtsson i Gullåkra, Landtbrukare	1837	—	28	24	3	—	—
	Torna " "	Christen J. Christenson, Fabriksidkare *	1843	—	34	26	3	—	—
	Herrestads och Ljunits " "	Hans Andersson i Nöbbelöf, Hemmansegare *	1848	283	—	262	5	7	—
	Vemmenhögs " "	Petter Persson i Stora Isie, Hemmansegare *	1832	181	—	161	9	2	—
	Malmö	Carl Christian Peter Herslow, Fil. Dr., Redaktör *	1836	694	—	673	—	9	—
		Carl August Andersson, Boktryckare *	1841			615	—		
		Olof Christian Ahlström, Borgmästare **	1833			397	—		
		Johan Henrik Emanuel Dieden, v. Konsul	1840			372	302		
	Lund	Eskilander Thomasson, Borgmästare *	1829	192	—	180	3	—	—
	Landskrona	Gustaf Thestrup, Rådman	1843	245	—	123	116	—	—
	Helsingborg	Hans Aron Sjöcrona, f. d. Öfverste	1825	714	—	356	352	4	—
	Ystad m. fl. städer	Gustaf Smith, Apotekare	1817	433	—	252	179	—	—
Hallands	Halmstads och Tönnersjö härad	Ivar Lyttkens, Godsegare *	1823	332	—	204	117	3	—
	Höks " "	Carl Ifvarsson i Varestorp, Landtbrukare * +	1818	148	—	118	16	1	—
	Årstads och Faurås " "	Anders Magnus Gudmundson, Landtbrukare *	1843	446	—	307	35	71	—
	Himle " "	Lars Börjesson i Vrån, Hemmansegare *	1825	421	—	184	96	72	—
	Hallands läns norra domsaga	Carl August Oléhn, Handlande	1844	382	—	194	120	35	—
	Halmstad och Engelholm	Isak Wallberg, Fabriksidkare †	1825	377	—	189	174	—	†
	Varberg m. fl. städer	Anders Magnus Lundberg, Borgmästare * +	1820	389	—	123	115	2	—
	Askims och Säfvedals härad	William Gibson, Fabriksdisponent	1848	—	31	17	10	—	—
	Vestra och Östra Hisinga tingslag	Jöns Rundbäck, Organist, Hemmansegare * +	1830	—	18	17	1	—	—
	Inlands domsaga	Anders Andersson i Intagan, Hemmansegare * +	1825	280	—	194	31	4	—
Göteb. o. Bohus	Orusts och Tjörns " "	Axel Vilhelm Ljungman, Fil. Doktor *	1841	—	35	22	13	—	—
	Norrvikens " "	Anders Peter Lind i Kustorp, Hemmansegare *	1828	228	—	180	31	1	—
	Lane och Stångenäs härad	Gustaf Mellin, Landtbrukare	1840	429	—	193	143	5	—
	Tunge, Sörbygdens o. Sotenäs "	Johannes Andersson i Knarrevik, Hemmansegare * +	1821	262	—	140	113	1	—
	Göteborg	Olof Wijk, Grosshandlare *	1833	2,126	—	2,049	—	12	†
		Charles Dickson, Med. Doktor * †	1814			1,978	—		
		Olof Melin, Stadsmäklare *	1834			1,964	—		
		Pehr Sigfrid Wieselgren, Rådman *	1843			1,874	—		
		Carl Fredrik Winkrans, Rektor *	1826			1,049	—		
		Erik Wilhelm Wretlind, Med. Doktor	1838			1,026	—		
		Peter Hammarberg, Grosshandlare *	1814			974	—		
	Uddevalla m. fl. städer	Jon Gustaf Siljeström, Rådman	1841			960	921		
		Robert Macfie Thorburn, Grosshandlare **	1828	226	—	122	96	—	—
Elfsborgs	Marks härad	Frans Gustaf Janson, Godsegare *	1844	—	43	24	15	—	—
	Vedens och Bollebygds " "	August Persson i Rinna, Landtbrukare	1849	—	20	12	6	—	—
	Flundre, Väne o. Bjerke domsaga	Anders Lennart Lewin, Häradshöfding *	1828	—	36	31	2	—	—
	Kinds härad	Svante Fredrik Norén, Hemmansegare *	1825	—	41	18	18	—	—
	Redvägs " "	Josef Smedberg, Hemmansegare * +	1819	—	20	18	2	—	—
	Vätje, Ale och Kullings domsaga	Sven Andreasson i Tollered, Virkeshandlande och Landtbrukare *	1824	—	54	43	5	1	—
	Ås och Gäsene " "	Peter Svensson i Brämhult, Handlande och Hemmansegare	1826	—	44	22	13	—	—

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Län.	Valkrets.	Den valdes	I valet deltagande		Antal röster, som tillföll		Välet överlägadt.		
		namn, embete eller yrke.	födelseår.	vid omedelbara val.	vid medelbara val.	den valde.		närmaste man.	Kassande valsedlar.
Skaraborgs	Sundals härad	Patrik Stockman, Kronolänsman	1824	—	23	13	10	—	5)
	Nordals och Valbo "	Bengt Dahlgren, Sägverksegare	1836	—	28	12	9	—	—
	Tössbo och Vedbo domsaga	Allvar Olsson i Vestra Hvitlanda, Landtbrukare	1838	—	46	18	15	1	—
	Venersborg och Åmål	Grefve Eric Josias Sparre, Landshöfding, * ¹ +	1816	145	—	103	31	2	—
	Borås m. fl. städer	Jakob Alfred Wendt, Borgmästare	1830	371	—	183	181	3	—
	Åse, Viste, Barne o. Laske doms.	Anders Svenson i Edum, Landtbrukare **	1837	—	59	29	17	—	—
	Kinneferdings m. fl. härads "	Anders Svenson i Bosgård, Hemmansegare *	1824	—	62	30	17	4	—
	Skånings, Vilske o. Valle "	Elias Gustaf Fredholm, Organist, Landtbrukare	1828	631	—	153	136	15	8)
	Gudhems och Kåkindes "	Johannes Jonson i Fröstorp, Hemmansegare *	1823	512	—	242	180	5	—
	Vartofta och Frökinds "	Carl Persson i Stallerhult, Hemmansegare *	1844	592	—	304	181	1	—
	Norra Vadsbo "	Anders Johansson i Löfåsen, Hemmansegare *	1831	—	35	19	7	—	—
	Södra "	Carl Wilhelm Palmær, Bruksegare	1832	644	—	209	100	140	—
	Mariestad, Skara och Sköfde	Anders Peter Trybom, Borgmästare * +	1827	366	—	219	132	—	—
	Lidköping, Hjo och Falköping	Carl Axel Johan Wennérus, Borgmästare *	1821	402	—	230	172	—	—
Vermlands	Ölme, Visnums och Väse härad	Lars Andersson i Östra Åhm, Hemmansegare *	1831	—	28	19	5	—	—
	Fernebo "	Jonas Larsson i Nordmarkshyttan, Bergsbruksidkare *	1830	—	23	22	1	—	—
	Mellansysslets domsaga	Jonas Bernhard Unger, Kontraktsprost	1834	—	45	27	16	—	—
	Södersysslets "	Anders Andersson i Smedbyn, Hemmansegare *	1823	—	38	30	5	—	—
	Nordmarks "	Nils Nilsson i Vrångbol, Hemmansegare *	1822	—	30	22	6	—	—
	Fryksdals härads öfre tingslag	Per Sahlström i Utterbyn, Landtbrukare **	1834	—	16	11	5	—	—
	" " nedre "	Johan Andersson i Lysvik, Klockare, Organist *	1839	270	—	213	27	1	—
	Jösse domsaga	Anders Bengtsson i Kärrmossen, Hemmansegare *	1824	—	37	30	5	—	—
	Elfdals och Nyeds "	Gustaf Jansson i Krakerud, Hemmansegare *	1839	333	—	233	50	30	—
	Karlstad och Filipstad	Carl Herman Lundström, Grufveingeniör *	1828	310	—	188	109	2	—
	Kristinehamn m. fl. städer	Erik Jakob Ekman, Missionsskoleföreståndare	1842	453	—	242	181	1	—
	Edsbergs m. fl. härad	Lars Fredrik Odell, Hemmansegare	1830	586	—	387	134	9	—
	Kumla och Sundbo "	Carl Edvard Thermanius, Fabriksidkare	1842	401	—	165	110	6	—
	Glanshammars och Örebro "	Per Nilsson i Råby, Hemmansegare *	1827	308	—	157	86	15	—
Örebro	Askers och Sköllersta "	Folke Andersson i Helgesta, Hemmansegare *	1829	260	—	215	25	6	—
	Linde domsaga	Per Magnus Larsson i Vestra Lön, Bergsbruksidkare *	1843	757	—	496	250	2	—
	Nora "	Johan Johansson i Noraskog, Bergsbruksidkare *	1840	572	—	346	194	4	5)
	Örebro	Karl Arvid Gumælius, Telegrafkommissarie och Boktryckare *	1833	571	—	405	155	3	—
Vestmanlands	Vestmanlands södra domsaga	Frih. Adolf Tersmeden, Bruksegare, f. d. Kapten	1836	323	—	120	114	5	5)
	" vestra "	Per Ersson å Vestlandaholm, Godsegare	1837	468	—	247	168	3	—
	" norra "	Per Holm i Norbergs by, Bergsman	1843	232	—	67	48	54	4)
	" östra "	Eric Ersson i Arnebo, Hemmansegare	1829	634	—	337	138	12	5)
	Vesterås och Köping	Carl Magnus Oskar Schenström, Borgmästare *	1813	269	—	237	17	—	—
Kopparbergs	Sala och Arboga	Alarik Fredenberg, f. d. Kapten *	1825	99	—	92	3	—	—
	Nedan-Siljans domsaga	Liss Olof Larsson i Vestannor, Hemmansegare *	1838	—	43	40	2	—	—
	Öfran-Siljans "	Mats Tysk i Vattnäs by, Hemmansegare	1841	473	—	261	179	2	—
	Hedemora "	Back Per Ersson i Buska, Bergsman	1840	891	—	290	278	7	—
	Falu "	Anders Hansson i Solberga, Hemmansegare *	1839	762	—	449	172	8	—
	Grangärde m. fl. tingslag	Carl Ehrenfried Reinhold Roth, Bruksegare	1842	297	—	129	93	1	5)
	Malunga m. fl. "	Stormats Mattias Olsson i Sörnäs, Handelsföreståndare *	1839	—	29	20	7	—	—
	Falun, Hedemora och Säter	Carl Florus Toll, f. d. Major **	1820	413	—	252	141	—	—
	Gästriklands östra tingslag	Anders Andersson i Lund, Hemmansegare *	1844	—	26	10	7	—	—
	" vestra "	Anders Göransson i Åsen, Hemmansegare *	1845	—	29	28	1	—	—
Norra Helsinglands domsaga	Anders Larsson i Lund, Hemmansegare *	1839	930	—	486	323	7	—	

Tab. N:o 6 (forts.). ANDRA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1885. 41

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Län.	Valkrets.	Den valdes namn, embete eller yrke.	I valet deltagande födel- seår.	vid ome- del- bara val.	vid me- del- bara val.	Antal röster, som tillföll den valde.	när- maste man.	Kasserade valsedlar.	Valet öfverklagadt.
Gefleborgs	Vestra Helsinglands domsaga	Olof Jonsson i Hof, Hemmansegare *	1839	—	29	28	1	—	—
	Södra " vestra tingslag	Jon Jonsson i Hertsjö, Hemmansegare	1836	—	28	15	10	—	—
	" " östra "	Magnus Jonsson i Vansäter, Hemmansegare *	1826	—	20	20	—	—	—
	Gefle	Paul Petter Waldenström, Lektor	1838	681	—	337	182	1	—
	Söderhamn och Hudiksvall	Frans Johan Erland Berglöf, Borgmästare *	1841	430	—	365	34	1	—
Vesternorrlands	Medelpads vestra domsaga	Carl Martin Huss, Bruksegare	1849	—	32	16	14	—	*)
	" östra "	Petter Näsman i Näs, Hemmansegare *	1833	—	40	39	1	—	—
	Ångermanlands södra "	Johan Nydahl, Skolföreståndare *	1846	475	—	256	146	4	—
	" mellersta "	Anders Huss, Kronofogde *	1841	330	—	204	60	2	—
	" vestra "	Erik Petter Jonsson i Myre, Hemmansegare *	1834	319	—	186	66	—	—
	Nordingrå och Nätra tingslag	Per Gustaf Näslund i Hagaris, Hemmansegare *	1827	—	24	23	1	—	—
	Själevads och Arnäs "	Eric Öberg i Domsjö, Hemmansegare	1829	—	20	16	1	3	—
	Hernösand och Östersund	Carl Johan Blomberg, Lektor *	1838	273	—	181	70	9	—
Jemtlands	Sundsvall	Magnus Arhusiander, Grosshandlare *	1829	137	—	122	14	—	—
	Jemtlands norra domsaga	Olof Nikolaus Wagenius, Kyrkoherde *	1826	825	—	392	355	59	*)
	" vestra "	Gunnar Eriksson i Mörviken, Hemmansegare *	1833	501	—	322	122	11	—
	" östra "	Per Olof Eriksson i Fanbyn, Hemmansegare *	1844	293	—	215	52	2	—
	Herjædalens "	William Farup, Bruksegare *	1824	368	—	199	98	15	—
Vesterbottens	Vesterbottens södra domsaga	Gustaf Hæggström, Sägverksegare *	1829	—	39	22	17	—	—
	" vestra "	Per Anton Hellgrén, Läusman *	1828	—	25	19	5	—	—
	" norra "	Anton Markstedt, Sägverksegare *	1836	—	32	27	3	—	—
	" mellersta "	Gustaf Oscar Tundal, Bergsnotarie	1825	—	21	11	10	—	—
Norrbottens	Piteå domsaga	Johan Eric Wikstén i Öjebyn, Hemmansegare *	1848	—	16	16	—	—	—
	Luleå "	Nils Wallmark i Smedbyn, Hemmansegare	1835	391	—	191	103	1	*)
	Kalix "	Johan Ruthberg, Major **	1827	—	21	15	5	—	—
	Torneå "	Johan Wilhelm Lindh, Handlande *	1831	—	23	15	3	—	*)
	Luleå m. fl. städer	Johan Nyqvist, Smedsmästare	1835	305	—	103	84	1	*)

Anmärkningar.

- 1) Ett föregående val upphäfdes, i hvilket deltagit 7,489 personer; röstetalet för de då valde vexlade mellan 7,428 och 3,681; närmaste man erhöill 3,679 röster 13 valsedlar kasserades. — Afven omvalet öfverklagades, men faststaldes i båda instanserna.
- 2) Siffrorna för den valde äro här införda efter primäruppgifterna. — Valförrättaren underkände af formela skäl valen i ett par kommuner och förklarade på grund af då återstående röstetal Frih. A. Cederström rätteligen vald. Detta hans utslag öfverklagades hos K. M. Bef., som förklarade Arnoldsson rätteligen vald. Häröfver fördes klagan hos K. M., som dock ej ansåg skäl vara förebragt, hvilket kunde föranleda till ändring af K. M. Bef:s utslag (*Naumanns Tidskr.*).
- 3) Vid ett föregående val hade valkretsens förre representant med 60 af 72 afgifna röster återvalts; men afsade sig förtroendet.
- 4) Valet öfverklagades, men klagomålen underkändes af K. M. Bef. och fullföljdes ej.
- 5) Anförda klagomål underkändes i båda instanserna.
- 6) Vid ett föregående, öfverklagadt och af K. M. Bef. upphäfdt val erhöill valkretsens förre representant 13 röster af 31 afgifna.
- 7) I ett föregående af K. M. Bef. faststaldt, men af K. M. upphäfdt val deltog 355 valberättigade, och erhöillo då den nu valde 129 röster, och hans närmaste man 110; 2 röster kasserades.
- 8) Vid ett föregående val, efter hvilket den valde afsade sig uppdraget, deltog af 2,189 valberättigade 354; den valde erhöill 93, hans närmaste man 84; 1 röstsedel kasserades.
- 9) Ett föregående val, vid hvilket Lindh erhöill 8 och hans närmaste man 7 röster, upphäfdes af K. M. Bef., emedan en röstsedel mer än elektorenes antal aflembais.
- 10) Valförrättaren underkände en del af de till förmån för Nyqvist afgifna rösterna och förklarade hans medtäflare vara rätteligen vald; detta utslag öfverklagades hos K. M. Bef., som uttalade sig till förmån för N.; klagomål häröfver ingåfvos hos K. M., som dock ej ansåg skäligt upphäfva K. M. Bef:s utslag.

